

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

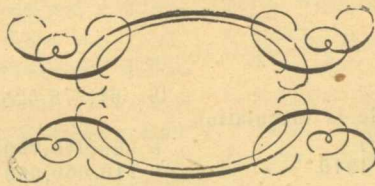
(*Revue Israélite*)

ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐτησία διὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—
» Ἐξωτερικοῦ..... Φρ. 10.—
Ἀγγελίαι ὁ στίχος » 4.—
Διὰ μεγάλης ἀγγελίας γίνεται ἰδιαιτέρα συμφωνία.

Γράμματα καὶ χειρόγραφα στέλλονται ὡς ἐξῆς :
Διεύθυνσιν « Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως » ὁδὸς
Ἀποστόλου Παύλου 39 Ἀθήνας.
Adresse : A la Direction de la «Revue Israélite»
Rue de l' Apôtre Paul 39 Athènes.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ
16 — ΟΔΟΣ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ — 16

1913

BANQUE NATIONALE DE GRÈCE

SITUATION SOMMAIRE AU 31 JANVIER 1913

		31 Janvier 1913	31 Décembre 1912
A C T I F			
Disponibilités en Grèce :			
Trésorerie métallique	Fr. 16,552,698 65		
Disponibles (Loi, l'XMB' de 1910)	» 1,645 890.—		
Dépôts de Banque (Réserve disponible)	Dr. 40,279,919 75		
Billets de la Banque Ionienne	» 143,155.—		
Coupons et autres valeurs	» 1,607,418,42	Dr. 60 229.081 82	61 684 957 01
Disponibilités à l'Étranger :			
Disponibles auprès des Banques	Fr. 63 605,335.43		
Disponibles auprès des Banques (Loi, l'XMB' de 1910)	» 108,354,110.—	Fr. 171.959 445 43	156.049.219 16
Obligations des emprunts de l'État en or	Fr. 32,452 142.05		
Obligations des emprunts de l'État en billets de Banque	Dr. 31,226,174.—	63.678.316 05	61.659 694 —
Prêt à l'État en vertu de la Loi du cours forcé, en bill. de Banque		Dr. 61.778 575 42	61.778 575 42
Portefeuille		» 28 276.906 81	29 018 541 66
Effets agricoles		» 15 742 700 87	16 100 478 05
Avances et comptes courants sur titres		» 31.236 724 42	37 055 861 79
Avances sur marchandises		» 4 432 914 80	4 999 952 85
Prêts et comptes-courants sur hypothèque		» 72.128 968 78	72 513 291 94
Prêts aux communes, ports et autres personnes légales		» 59 317 096 20	60 380 031 49
Actions de Banques et autres Sociétés		» 9.912.195 50	9 908.109 —
Hôtels de la Banque et Immeubles adjugés à la Banque		» 10.638 796 55	10.636.304 05
Matériel et Mobilier		» 1.087.315 95	1.084.417 95
Rachat de la participation de l'État aux bénéfices de la Banque		» 573.440 —	573.440 —
Divers		» 9.498.294 77	7.225.593 11
		Dr. 600 490.773 37	583.668 470 48
P A S S I F			
Capital social divisé en 20,000 actions		Dr. 20.000.000 —	20.000.000 —
Fonds de prévoyance		13.500.000 —	13.500 000 —
Billets de Banque :			
I. pour compte du Gouvernement	Dr. 61,778,575,42		
II. " " de la Banque, (totalité de la circulation autorisée par les Lois de 1885 et 1899)	» 66,000,000.—		
III. circulation suivant la Loi, l'XMB' de 1910	» 110,000,000 —	237 778 575 42	227.778 575 42
Dépôts à vue		» 55 811.673 70	54.371.744 61
Dépôts de l'État (En or	Fr. 11,831.74		
(en b. de B.	» 1,066,726 49	1 078 558 23	1.078 558 23
Commission Financière Internationale, compte des versements des revenus affectés (En or	Fr. 397,455.57		
(en b. de B.	» 7,173,988 98	7 571.444 55	2.198 633 60
Service des Emprunts d'État (En or	Fr. 689,876.54		
(en b. de B.	» 922,217 50	1,622 094 04	3 671 097 02
Service des Emprunts divers		» 966 178 75	638 362 —
Intérêts des dépôts		» 2.685 045 15	3.790.084 80
Service des Emprunts à lots de la Banque (En or	Fr. 2 286,816.—		
(en b. de B.	» 889,025.—	3.175.841 —	3 790 084 80
Billets à ordre		» 2 933.951 60	2.119 055 50
Dividendes à payer		» 795.095 —	2 231.295 —
Caisse d'épargne		» 29.771.155 69	27.494 097 03
Dépôts permanents et à terme		» 137.402 420 24	135 689 081 77
Emprunt à lots de la Banque 3 ⁰ / ₀ en or		» 35.563.440 —	35 563 440 —
» " " 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ en billets de Banque		» 19.838 500 —	19 838.100 —
» " " 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ 1912 en billets de Banque		» 29.996.800 —	29 996 800 —
		Dr. 600 490.773 37	583.668.470 48

Athènes, le 10/23 Février 1913

Le Gouverneur
J. A. VALAORITIS

Le sous-chef de la Comptabilité
P. E. COUMANOUDI

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

(Revue Israélite)

ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Έτησια διὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—
 » Ἐξωτερικοῦ..... Φρ. 10.—
 Ἀγγελίαι ὁ στυχος » 1.—
 Διὰ μεγάλας ἀγγελίας γίνεται ἰδιαιτέρα συμφωνία.

Γράμματα καὶ χειρόγραφα στέλλονται ὡς ἐξῆς :
 Διεύθυνσιν « Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως » ὁδὸς
 Ἀποστόλου Παύλου 39 Ἀθήνας.
 Adresse : A la Direction de la «Revue Israélite»
 Rue de l' Apôtre Paul 39 Athènes.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο Α΄.

Ὁ Ἑλληνισμὸς θρηνεῖ σήμερον, ἀπὸ τὸν Πόντον μέχρι τοῦ Ἰονίου, καὶ ὁ θρῆνος διαπερᾶ τὰς ἀπεράντους ἐκτάσεις τοῦ Ὠκεανοῦ μέχρι τῶν ἐκεῖ ξενιτεμένων ἀδελφῶν.

Θρηνεῖ τὸν Γεώργιον καὶ ἡ ἀνθρωπότης ὅλη.

Κλαίει τὸν Γεώργιον, ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ, ἡ ὁποία σήμερον ἀναγνωρίζουσα τὰς ἐθνικὰς ὑπηρεσίας Αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνταξίων υἱῶν του, θέτει Αὐτὸν πλησίον τοῦ Κόδρου καὶ τοῦ τελευταίου τῶν Παλαιολόγων, διότι ὡς Ἐκεῖνοι, ἀπέθανεν ἐν πλήρει ἐκπληρώσει καθηκόντων, τὰ ὁποία τοῦ ἐπέβλαπεν πλέον ἢ ἡ Πατρίς, ἡ συνείδησίς του καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν λαόν του.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἠγάπησε πάντοτε τὸν Γεώργιον. Καὶ ὅταν ἀπῆται παρ' Αὐτοῦ, ὡς ἐν παραπόνῳ, τὴν ἀνάμιξιν του εἰς τὰ κοινὰ, καὶ τοῦτο ἀκόμη ἦτο δεῖγμα ἀγάπης καὶ ἐκτιμῆσεως. Ὁ λαὸς ὁ Ἑλληνικὸς, ὁ πλέον ζηλότυπος λαὸς τῆς ἐλευθερίας του, ἤθελεν τὸν Γεώργιον Α΄ κυβερνῶντα, διότι τὸν ἐθεώρει οὐχὶ Δεσπότην οἰονδήποτε, ἀλλ' ὡς Πατέρα, ὡς τὴν ἐνσάρκωσιν αὐτοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Καὶ ὁ Βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος ἠγάπα τὸν λαόν του, καὶ τὸν ἐξετίμα, ἐπειδὴ εἶχε πεποιθῆσιν εἰς τὴν ζωτικότητά του, ἐπροτίμησε, παρὰ τὴν πρόσκαιρον παρεξήγησιν, νὰ ὀδηγήσῃ μόνον, νὰ συμβουλευσῇ, νὰ ἀκολουθήσῃ πόρρωθεν τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἀγαπητοῦ λαοῦ του.

Τὰ γεγονότα ἀπέδειξαν ὅτι δὲν ἠπατήθη. Καὶ τελευταίως, ἡ σύμπνοια ὑπῆρξεν τελεία μεταξὺ λαοῦ καὶ Δυναστείας, ὅσον ποτὲ δὲν ὑπῆρξε τοιαύτη εἰς καμμίαν χώραν καὶ εἰς καμμίαν ἐποχὴν.

Ἡ ἀνθρωπότης θρηνεῖ τὸν καλοκάγαθον Ἄνακτα, ὁ ὁποῖος ἀπέδειξεν, ὅτι οἱ τύποι δὲν ἔχουν καμμίαν σημασίαν, ὅτι τὸ πᾶν εἶναι ἡ ἀγάπη, καὶ οὐχὶ τυχαίως τὸ στέμμα τὸ Βασιλικὸν τοῦ Γεωργίου Α΄. στηρίζει εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ λαοῦ τὴν ἰσχύν τῆς Δυναστείας.

Ἡ ἀνθρωπότης, ἡ ἱστορία τῆς ἐξελίξεως τῶν κοινωνιῶν, θὰ εἶναι εὐγνώμωνες εἰς τὸν Γεώργιον τὸν Α΄. διὰ τὸ ἱστορικὸν μάθημα τὸ ὁποῖον τοῖς ἔδωκε, ὅτι δύναται καὶ ἡ ἀκροτέρη δημοκρατικότης νὰ κατεργάζεται τὸν ἀνδρεϊσμόν, τὸ μεγαλεῖον ἐνὸς Ἐθνους.

«Θὰ ἤμην βασιλικὸς καὶ ἐγὼ εἰς Ἑλλάδα, εἶπεν ποτὲ ὁ Γαμβέττας εἰς Γεώργιον τὸν Α΄.»

«Καὶ ἐγὼ καίτοι δημοκρατικόν, θὰ σὰς ἔκαμνα πρωθυπουργόν, ἀπήντησεν ὁ πολυκλαυστός μας Βασιλεὺς.

Εἰς τὸν διάλογον αὐτὸν ἐγκεῖται, ὅλα τὸ μυστήριον τῆς πολιτείας Γεωργίου τοῦ Α΄. καὶ ἐὰν ἡ Ἑλλάς, μετὰ παροδικὰ λάθη, ἴσως ἀκριβῶς διὰ τὴν πείραν τῶν σφαλμάτων, ἔφθασεν εἰς ὀλιγώτερον αἰῶνα, ἐκεῖ ὅπου δι' ἄλλης βασιλικῆς πολιτείας θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ φθάσῃ, τοῦτο ὀφείλεται εἰς Γεώργιον τὸν Α΄. ὁ ὁποῖος εἶχε ψυχολογήσει τὸν λαόν του.

Ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες Ἰσραηλιταὶ κλαίομεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Βασιλέως, ἓνα τῶν μεγάλων φίλων τοῦ Ἰσραήλ, τὸν ὁποῖον θέτομεν παραπλεύρως τοῦ Ἰωσήφ Β΄. τοῦ Ἐδουάρδου Ζ΄. καὶ Φρειδερίκου τῆς Πρωσσίας, κλαίομεν Βασιλέα φιλόανθρωπον καὶ πεφωτισμένον, ὁ ὁποῖος ἐπίστευεν ὅτι ἡ πρόοδος καὶ ἡ εὐημερία τῶν λαῶν, στήριγμα ὕψιστον ἔχουν, τὴν Δικαιοσύνην, τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τὴν Ἀγάπην.

Ἀθῆναι 6 Μαρτίου

Η ΙΣΡ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΑΣ

Ἡ ἀνώμαλος κατάστασις ἡ καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολήν ἢ ἀπὸ τινος ἐπικρατοῦσα λόγῳ τοῦ πολέμου, θὰ ἦτο ἀρκετὴ δικαιο- λογία διὰ τὴν μὴ ἔγκαιρον ἐκδοσιν τῆς «Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως». Καὶ ἄλλα ἀθηναϊκὰ περιοδικά, ἢ διεκοψαν ὅλως διόλου τὴν ἐκδοσίν των, ἢ περιώρισαν εἰς τὸ ἥμισυ τὸν ἀριθμὸν τῶν σελίδων των.

Ἄλλ' ἡ Σύνταξις τῆς «Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως» ἔχει καὶ ἄλλην δικαιο- λογίαν, διὰ τὴν ὁποίαν δικαιούται νὰ τύχῃ τῆς ἐπιεικείας τῶν ἀναγνωστῶν της. Ὁ ἀρχισυντάκτης αὐτῆς διορισθεὶς παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ Γρα- φεῖον τοῦ Τύπου Θεσσαλονίκης ἠναγκά- σθη νὰ ἀπουσιάσῃ ἐπὶ τρίμηνον σχεδὸν ἐξ Ἀθηνῶν. Ὁ διορισμὸς δὲ αὐτὸς κο- λακεύει ἐνταῦθα καὶ τὸν ἐν Ἑλλάδι Ἰ- σραηλιτικὸν τύπον, ὃ ὁποῖος εὐρέθῃ ἄ- ξιος εἰς κρισίμους στιγμὰς νὰ παράσῃ ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν πατρίδα, πρὸς τὴν ὁποίαν τόσα ὀφείλουν οἱ Ἕλλη- νες Ἰσραηλίται.

Σήμερον ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ ἔργον μας, προτιθέμενοι νὰ συνεχίσωμεν αὐτὸ χωρὶς διακοπὴν, τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον λόγῳ τῶν κατακτήσεων τοῦ ἠρωϊκοῦ ἑλλη- νικοῦ στρατοῦ—εἰς τὰς τάξεις τοῦ ὁποίου οἱ ἡμέτεροι ὁμόδοξοι γενναίως ἐκινδύ- νευσαν—καὶ τῆς περινοίας τῆς ἑλληνι- κῆς διπλωματίας, ὃ ἀριθμὸς τῶν Ἰσραη- λιτῶν ἑλλήνων σημαντικῶς αὐξάνει, καὶ τὸ φύλλον ἡμῶν νέα ἀναλαμβάνει κα- θήκοντα πρὸς τοὺς νέους συμπολίτας μας.

Ἐκ τῶν ὁμοδόξων τούτων, οἱ τῆς Κρήτης καὶ τῆς Ἡπείρου ἀνήκουσιν πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων εἰς τὴν ἑλλη- νικὴν οἰκογένειαν, λόγῳ γλώσσης καὶ ἀγωγῆς. Πάντες δὲ οἱ ὁμοδόξοι πρὸς τοὺς ὁποίους εἰς τὸ ἐξῆς θὰ μᾶς συνδέ- ουν ὄχι μόνον δεσμοὶ φυλετικοὶ καὶ δογ- ματικοὶ ἀλλὰ καὶ οἱ τῆς κοινῆς πατρίδος, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ ὑποστηρίξουν εὐθύμως τὸ ἔργον μας, ἵνα ὃ ἐν Ἑλ- λάδι Ἑβραϊσμὸς ἀποβῇ χρήσιμος εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τὴν Πατρίδα, τὴν ἀγα- πητὴν μας Ἑλλάδα ἢ ὁποία ἐκ τῶν πρώ- των εἰς τὸν πολιτισμένον κόσμον ἀνα- γράφει ἀπὸ αἰῶνα εἰς τὴν σημαίαν της καὶ ἐφαρμόζει τὴν ἰδέαν τῆς ΕΛΕΥ- ΘΕΡΙΑΣ καὶ τῆς ΙΣΟΠΟΛΙΤΕΙΑΣ.

Ο ΡΩΜΑΪΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΕΝ ΤΩ ΑΝΤΙΣΗΜΙΤΙΣΜῳ (1)

Πόθεν προέρχεται τὸ κατὰ τῶν Ἑβραίων μῖσος, τὸ ὁποῖον σήμερον παρυσιάζεται μὲ τὸ ὄνομα ἀντισημιτισμὸς ;»

Τὸ κατὰ τῶν Ἑβραίων μῖσος ἔχει τὴν δρι- ζαν του εἰς τὸν ρωμαϊκὸν κόσμον καὶ ὡς μίαν τῶν αἰτιῶν του, τὴν μακρὰν καὶ πεισματώδη ἀντίστασιν τοῦ ἑβραϊκοῦ λαοῦ, κατὰ τῶν ῥω- μαϊκῶν λεγεῶνων, αἱ ὁποῖαι εἶχον θριαμβεύ- σει ὀλοκλήρου τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου. Μόνη ἡ Ἰουδαία δὲν ἐκάμπετο. Ὁ Τάκιτος τὸ ὁ- μολογεῖ εἰλικρινῶς. Augebat ira quod soli Judaei non cedebant. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐχάρ- ζαν μὲ ἀνεξίτηλα γράμματα τὴν χαρὰν των ὅτι ἐνίκησαν τὸν μικρὸν ἐκεῖνον λαόν, τὸν σκληροτράχηλον, εἰς τὴν θριαμβευτικὴν ἀψίδα τὴν ὁποῖαν ἤγειραν εἰς τιμὴν τοῦ Θεοῦ Τι- του τὸν ἐκπορθητὴν τῆς Ἰερουσαλήμ.

Ἄλλὰ καὶ ἄλλη αἰτία βαθυτέρα ἐγέννησε τὸ πείσμα, τὴν περιφρόνησιν, ἢ ὁποία μετε- τράπη ἀργότερα εἰς μῖσος τῶν Ῥωμαίων κατὰ τοῦ Ἰσραήλ.

Ὁ λαὸς ἐκεῖνος ἐτόλμα νὰ ἀντιτάξῃ τὴν ἠθικὴν του κοσμοκρατορίαν του εἰς τὴν ῥωμαϊ- κὴν κοσμοκρατορίαν ! Τὴν Ἰερουσαλήμ ἀντι- μέτωπον τῆς Ῥώμης. ! Διὰ τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι, ἂν καὶ ἀνεξίθρησκοι, καὶ ἐνῶ ἐδέχοντο εἰς τὸ Πάνθειον αὐτῶν τοὺς θεοὺς τῶν νικηθέντων λαῶν, μόνην ἐξαιρέσιν ἔκμαν διὰ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ πῶς νὰ παραδέχωνται τὴν ὑπερήφκον ἐκεῖνην Θεότητα, ἢ ὁποία ἐκή- ρυττεν ὅτι οἱ ἄλλοι θεοὶ ἦσαν ψευδεῖς καὶ ἐ- πέκειτο ὁ θάνατός των ; Ὡς ἐκ τούτου, ὅταν ὁ Ἑβραϊσμὸς ἐθριαμβευσεν ὑπὸ τὴν χριστιαν- ικὴν μορφήν, οἱ Ῥωμαῖοι ἔγιναν ἀπηνεῖς του διώκται καὶ μόνον ἀργότερον εἰς τὸ Βυζάντιον ἐκηρύχθη τὸ περὶ ἀνεξίθρησκείας διάταγμα.

Καὶ περίεργον ψυχολογικὸν φαινόμενον ! οἱ Ῥωμαῖοι, καίτοι ἀσπασθέντες τὸν Χριστιανι- σμὸν, δὲν ἐγκατέλειψαν τὸ ἐχθρικὸν των αἰ- σθημα, τοῦ ὁποίου τὸ ἀδιάλλακτον ἐπικρατεῖ ἀκόμη εἰς τὴν Ῥώμην τῶν Παπῶν (2).

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν ἑλληνικὸν κόσμον, τὸ πρᾶγμα ἔχει ἄλλως. Οἱ Ἕλληνες δὲν συνέ- λαβον ποτὲ τὴν ἰδέαν μιᾶς «κοσμοκρατορίας» διὰ τῆς βίας. Πρὸς τούτους, δημοκρατικοὶ καθ'

(1) Τὸ παρὸν ἄρθρον μὲ μικρὸν προοίμιον καὶ μι- κρὰς παραλλαγὰς ἐδημοσιεύθη παρὰ τοῦ συντάκτου τῆς «Ἰσρ. Ἐπιθεωρήσεως» εἰς τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐκδομένην ἐφημερίδα «Liberté».

(2) Ἡ Τρίτη Ῥώμη, δημιουργημὰ τῶν Ματθίην, τῶν Γαριβάλδου, τῶν Καβούρ, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἑβραίους μεταξὺ τῶν πρωτευόντων συνεργατῶν των, ἐκληρο- νόμησε τῆς Ἀρχαίας, τὸ εὐρὸ πνεῦμα τῆς ἀνοχῆς, ἐγκαταλείψασα, ὡς ἦτο φυσικὸν τὰς φανατικὰς προ- αιώνας παραδόσεις.

ὄλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως, εὐγενεῖς πρό-δρομοι μιᾶς ἀνθρωπότητος ἐλευθέρως καὶ σκε-πομένης, μὲ πνεῦμα ἀφομοιωτικὸν παντὸς καλοῦ τὸ ὁποῖον ἐνεῖχον οἱ ξένοι πολιτισμοί, δὲν ἐνόμιζον ὅτι τὰ ἤξευρον ὅλα προκειμένου περὶ ἐπιστήμης ἢ περὶ θρησκείας. Ὁ μεγα-λειότερος Ἕλληνας σοφὸς δὲν εἶχεν εἶπει· «Ἐν οἶδα ὅτι οὐδὲν οἶδα ;» Καὶ δὲν εἶχον καὶ βωμὸν εἰς τὸν ἄγνωστον Θεόν, ἀποδεικνύοντες μὲ τοῦτο τὸν σκεπτικισμὸν των τὸν θρησκευτικόν ;

Ἡ εὐγένεια τοῦ πνεύματός των, ἢ τάσις των πρὸς τὴν συζήτησιν, τοὺς ἤλκυσαν τὴν συμπάθειαν τῶν κατοίκων τῆς Ἰουδαίας, οἱ ὁποῖοι μετ' ἴσης ἐλευθεριότητος ἐδέχοντο ὅτι «οἱ σοφοὶ τῶν Ἀθηνῶν ἦσαν οἱ πρῶτοι τοῦ κόσμου».

Ἀδιάφοροι πρὸς τὴν γλῶσσαν, τὴν φιλολο- γίαν καὶ τὸν πολιτισμὸν τῶν Ῥωμαίων, τὰ ὁποῖα ἤθελαν νὰ τοῖς ἐπιβάλλουν διὰ τῆς βίας, οἱ Ἰουδαῖοι ἐμάθθανον τὴν ἑλληνικὴν, ἐπλού- τισαν τὴν ἑλληνικὴν φιλολογίαν καὶ εἰσήγαγον εἰς Ἰερουσαλήμ, τὴν ὠραίαν γλῶσσαν καὶ τὸν βίον τὸν ἑλληνικόν. Τὸ κόμμα τῶν ἄκρων, τῆς Ἰουδαϊκῆς νεολαίας, ὤθησε τὸν θαυμασμὸν του πρὸς τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα, μέχρι τοῦ σημείου νὰ προσκαλέσῃ τὴν συρίαν Δυνα- στείαν διὰ νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν Ἰερουσαλήμ, τὴν λατρείαν τῆς Πηλλᾶδος Ἀθηνᾶς καὶ τῆς Ἀφροδίτης, τὴν λατρείαν τοῦ καλοῦ τοῦ τε φυσικοῦ καὶ τοῦ ἠθικοῦ. Τῆς φιλελληνικῆς ταύ- της ψυχώσεως τὰ ἔγνη παραμένουσι σήμερον ἀκόμη εἰς τὴν νεωτέραν ἑβραϊκὴν, ἢ ὁποία πε- ριέχει οὐχὶ ὀλιγοτέρας τῶν τρισχιλίων ἑλλη- νικῶν λέξεων, ἀπὸ τὸ «Συνέδριον» (Συναδρήμ) τὸν Ἀρειον Πάγον τῆς Ἰερουσαλήμ μέχρι τῆς «Κάλπης» τοῦ ἰδανικοῦ τούτου παντὸς νεοέλ- ληνος, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἑβραίων τοιοῦτων.

Ἄλλ' ἢ μεγάλη φιλελληνικὴ ἰδέα τῶν Ἰ- δαίων, ἢ ὁποία, διευθυνομένη εἰς ἄλλο πεδῖον, εἶχεν ἀναχθῆ εἰς μεταφυσικὰ ὕψη μὲ «Φίλωνα τὸν Ἰουδαῖον» δικαιώσθη μέχρι σήμερον, ἀπὸ τῆς σχολῆς τῆς Βαγδάτης καὶ Ἰσπανίας, μὲ τὸν Σααδιά καὶ τὸν Μαίμοιδη, μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων μὲ τὸν Μενδελσόν καὶ τὸν Gombertz, ἵνα μὴ ἀναφέρωμεν τοὺς μεγάλους συγχρόνους ἑλληνιστάς, τοὺς Bréal, Reinach, Weil, οἱ ὁποῖοι πάντες ἀνήκουν εἰς τὴν ἑβραϊ- κὴν φυλὴν.

Οἱ Ἕλληνες ἀνταπέδωσαν εἰς τοὺς Ἑ- βραίους ἴσην συμπάθειαν καὶ θαυμασμὸν. Οἱ Σπαρτιαῖται ἐκήρυττον ὅτι κατήγοντο ἐκ τοῦ Ἀβραάμ καὶ ἡ Πολιτεία τῶν Ἀθηνῶν ἐψήφισε ἀνδριάντας καὶ χρυσοὺς στεφάνους εἰς τοὺς φι- λέλληνας βασιλεῖς τῆς Ἰουδαίας. Ἐνετρύφουν εἰς τὰς θεωρίας τοῦ Φίλωνος, καὶ ἡ Συναγωγὴ ἐγνώρισε πλῆθος προσηλυτῶν ἑλλήνων πολὺ πρὶν τῆς μεγάλης μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἀπο-

στόλου Παύλου.

Ὁ ἄνθρωπος ὃ ὁποῖος κάλλιον ἐνεσάρκωσε τὸ πνεῦμα τοῦ ἑλληνισμοῦ, ὃ Μέγας Ἀλέξαν- δρος, καθὼς ὅλα τὰ μεγάλα πνεύματα τὰ ἔχοντα οἰωνεὶ αἰσθητὴν προφητικὴν, εἶχε λάβῃ πολὺ ἀρχαιότερον ἀκόμη τὴν διαίσθησιν ὅτε αἱ δύο φυλαὶ ἦσαν προωρισμέναι νὰ συμπλη- ρώσουν ἀλλήλας διὰ τὸ μέγα ἔργον ἐκπολιτι- σμοῦ τοῦ ἐθνικοῦ κόσμου. Ἡ στρατιὰ τοῦ μεγάλου Μακεδόνα δὲν εἰσῆλθεν ὡς κατα- κτήρια εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ ὃ Μέγας Βασι- λεύς, ἀφοῦ ἐγονάτισεν ἐνώπιον τοῦ ἀρχιερέως τοῦ Νχοῦ, ὃ ὁποῖος εἶχε μεταβῆ εἰς προῦπάν- τησιν αὐτοῦ, ὑπεσχέθη εἰς τοὺς Ἑβραίους τὴν ἰσχυρὰν αὐτοῦ προστασίαν, καὶ ἀνεχώρησεν ἐγκαταλείψας ὀπίσω του ὡσεὶ ἄρωμα ἀγνώστου πολιτισμοῦ καὶ γλυκεῖας εὐγνωμοσύνης.

Εἰς τὸ αἶσθημα τοῦτο ἀμοιβαίας ἐκτιμήσεως καὶ ἀνοχῆς, μεταξὺ Ἑβραίων καὶ Ἑλλήνων, ὀφείλεται ἢ φιλικὴ ὑποδοχὴ, τὴν ὁποίαν ὃ «Ραββί» τῆς Ἰουδαίας, Σαοὺλ ὃ ἐκ Ταρσσοῦ, ὃ ἀργότερα Ἅγιος Παῦλος, εὗρεν ἐν Κορίνθῳ, ἐν Θεσσαλονίκῃ εἰς αὐτοὺς τοὺς πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως. Οἱ λόγοι τοῦ Ἰουδαίου «Ραββί» ἔγιναν δεκτοὶ μετὰ προσοχῆς καὶ θαυμασμοῦ, καὶ ἄνδρες τοῦ Ἀρειου Πάγου ἐκήρυξαν τὴν ἡτταν αὐτῶν, ἐνώπιον τῆς διδασκαλίας μιᾶς ἄλλης Ἀκροπόλεως, τῆς Σιών.

Δεδομένης τῆς ἐχθρότητος τοῦ ρωμαϊκοῦ κόσμου πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὃ Χριστιανισμὸς ὀφείλεται μόνον εἰς τὴν ὑφισταμένην τότε ἀμοιβαίαν συμπάθειαν μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Ἰερουσαλήμ.

Ἐὰν αἱ σημερινοὶ παρεξηγήσειε καὶ δυσπιστήσιν ὑπῆρχον εἰς τὴν ἐπο- χὴν τοῦ Αὐγούστου μεταξὺ Ἑλλή- νων καὶ Ἑβραίων, ὃ χριστιανισμὸς δὲν θὰ εἶχε γεννηθῆ.

Ἡ Ἀνατολικὴ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἢ πηγάζουσα κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἰερουσαλήμ, τὴν «Πόστιαν μητέρα πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, παραμένει ἀδιασειστώως πιστὴ ἀπὸ 20 αἰῶνας εἰς τὸ ἀρχέγονον πνεῦμα ἀνε- ξίθρησκείας καὶ εὐθύτητος πρὸς τὸν Ἰσραήλ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξάγωμεν συμπεράσματα ἐκ τῶν ἱστορικῶν γεγονότων, τὰ ὁποῖα ἀνωτέρω ἀναφέρωμεν ; Δὲν προκύπτουν ἀφ' ἑαυτῶν ;

Ἐκ τῆς συνεργασίας, ἐκ τῆς φιλίας τῶν δύο φυλῶν, παρήχθη ὃ νεώτερος πολιτισμὸς, ὃ ὁποῖος εἶναι ἀρμονικὸν μίγμα τῆς ἑβραϊκῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ τέχνης.

Δὲν εἶναι φυσικὸν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἐπα- νερχόμενοι εἰς τὰς πηγὰς τῆς παλαιᾶς φιλίας αἱ δύο φυλαὶ κατὰ νέον καὶ καλὸν θὰ δημιουρ- γήσουν εἰς τὸν κόσμον ἢ τοῦλάχιστον εἰς τὴν Ἀνατολήν ;

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΟΥΡΗΜ ΚΑΙ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΘΗΡ

Τὴν Κυριακὴν 14 Ἀδάρ (φέτος 10 Μαρτίου) συμπύπτει ἡ εορτὴ τῆς Ἐσθήρ ἢ τοῦ Πουρήμ. Κατὰ τὴν παράδοσιν τὴν ἔχουσιν βᾶσιν τὸ βιβλίον τῆς «Ἐσθήρ», ἡ ἑβραϊκὴ φυλὴ εορτάζει κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τὴν σωτηρίαν τῆς. Ὁ ἑβραϊκὸς λαὸς κατεδικάσθη εἰς τὴν σφαγὴν ἐπὶ Ἀσσοῦρου βασιλέως τῆς Περσίας, τῆ εἰσηγήσει τοῦ πρωθυπουργοῦ Ἀμάν, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ ἐκδικηθῆ ἐναντίον ὀλοκλήρου τῆς φυλῆς, διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν συμπεριφορὰν τοῦ Ἰουδαίου Μαρδοχαίου. Ἡ σωτηρία τοῦ Ἰσραὴλ ἐπῆλθε διὰ τῆς Ἐσθήρ, ἑβραϊκῆς βασιλίσσης τῆς Περσίας.

Τὸ Πουρήμ θεωρεῖται ὡς εἶδος ἑβραϊκοῦ Κερναβαλίου καὶ εορτάζεται ὅπου ὑπάρχουν Ἑβραῖοι ἐπὶ δύο ἡμέρας, τὴν 14ην καὶ 15ην τοῦ μηνὸς Ἀδάρ. Ὁ δὲ πανηγυρισμὸς τῆς εορτῆς εἰς τὴν Συναγωγὴν περιορίζεται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ βιβλίου τῆς Ἐσθήρ καὶ εἰς μικρὰν προσθήκην εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναφέρουσιν τὸ γεγονός. Τίποτε ἄλλο προσδίδον εἰς τὴν τελετὴν τὸν χαρακτῆρα τῶν ἐπισημῶν θρησκευτικῶν εορτῶν. Ὡς ἐκ τούτου, ἡ ἔργασία κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην δὲν εἶναι αὐστηρῶς ἀπηγορευμένη. Ἡ δὲ ἀργία τῆς πρώτης ἡμέρας, καὶ εἰς μερικὰς πόλεις, τῶν δύο ἡμερῶν, μᾶλλον ὡς ἔθιμον δύναται νὰ θεωρηθῆ. Ὡς οἰκογενειακὴ εορτὴ, τὸ Πουρήμ εἶναι ἡ πλέον θορυβώδης, εορταζομένη με συμπόσια, χοροὺς πᾶρκατάσεις, ἀμφίσεις, ἐντὸς τῆς οἰκίας καὶ εἰς τοὺς δρόμους. Παντοῦ τοῦ Ἑβραϊσμοῦ, ὑπάρχει καὶ ἰδιαίτερα ζαχαροπλαστικὴ τοῦ Πουρήμ καὶ αἱ οἰκογενεῖαι ἀνταλλάσσουν γλυκίσματα καὶ διανέμονται φρηγῆτὰ καὶ χρήματα εἰς τοὺς πτωχοὺς ἀδικρίτως θρησκευματος. Ὁ ἑβραϊκὸς λαὸς, καθὼς καὶ ὁ ἑλληνικός, εἶναι ἀπὸ τοὺς πλέον νηφαλίους καθὼς ἀποδεικνύει καὶ τὸ ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἑβραῖον νὰ πίνη μέχρι μέθης μόνον κατὰ τὸ Πουρήμ.

Ἡ εορτὴ εἶναι ἐθνικὴ καὶ κοινωνικὴ μᾶλλον ἢ θρησκευτικὴ. Εἶδωμεν ὅτι λειτουργικῶς καὶ δογματικῶς δὲν ἔχει τὴν ἐπισημότητα τῶν βιβλικῶν εορτῶν ἀν καὶ τὸ βιβλίον τῆς Ἐσθήρ συμπεριλαμβάνεται εἰς τὸν Κανόνα. Σχετικῶς δὲ μετὰ τὸ βιβλίον καὶ τὸν συγγραφέα του, δὲν φκίνονται καὶ νὰ ἐμφοροῦνται ἀπὸ θρησκευτικῶν ἀσθημάτων. Τὸ γεγονός τῆς σωτηρίας δὲν περιέχει τι τὸ μυστηριώδες τὸ μεταφυσικόν, ἐκτυλίσσεται εἰς τὸν βιβλικὸν ἀφήγησιν μετὰ τὴν φυσικότητα νεωτέρου μυθιστορηματός. Τί φυσικότερον; Βασιλεὺς ἀνατολικῆς ἀπολυταρχίας νὰ μεταβάλλῃ γνώμην τῆ μεσολαβήσει μιᾶς εὐνοουμένης του; Καὶ ὁ συγγραφεὺς ἀποφεύγει ἐπιμελῶς πᾶσαν ἀνά-

μixin τοῦ μεταφυσικοῦ, ἀφοῦ οὐδὲ μιαν φορὰν ἀναφέρεται ἡ λέξις Θεός. Ὅταν ἡ Ἐσθήρ ἀποφασίζει νὰ νηστεύσῃ τρεῖς ἡμέρας καὶ ἀναγγέλλει τοῦτο εἰς τὸν Μαρδοχαίου προσθέτει. «Μετὰ ταῦτα θὰ παρουσιασθῶ εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ ἂν πρόκειται νὰ χάσω τὴν ζωὴν, ἀς τὴν χάσω». Ἐὰν ὁ συγγραφεὺς εἶχε τὴν πίστιν θὰ ἔθετε εἰς τὸ στόμα τῆς ἡρώιδος του τὰς ἐξῆς περίπου λέξεις: «Μετὰ τὴν νηστεῖαν πεποιθὺν εἰς τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ θὰ παρουσιασθῶ εἰς τὸν Ἀσσοῦρον». Προσέτι τί θέτει ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς εἰς τὸ στόμα τοῦ Μαρδοχαίου ὅταν ἡ Ἐσθήρ κατ' ἀρχάς, ἐκφράζει δισταγμοὺς νὰ παρουσιασθῆ ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως; «Νομίζεις, ὦ Ἐσθήρ, ὅτι ἐὰν σὺ σπατάσης τὴν ἰσραὴλ θὰ χαθῆ;» Ὡ βέβαια, ὁ Ἰσραὴλ θὰ λάβῃ τὴν σωτηρίαν ἀπὸ **καῖου ἀλλοῦ**. Ὅποια διαφορὰ μεταξὺ τοῦ βιβλίου τοῦ Δανιὴλ, μετὰ τὴν διάπυρον πίστιν, μετὰ τὴν συνεχῆ μεσολάβησιν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ βιβλίου τῆς Ἐσθήρ! Ὁ ἐλέγε τις ὅτι τὰ δύο βιβλία ἀντιπροσωποῦν δύο διαφόρους τὴν ἀπεριόριστον πίστιν πρὸς τὸ θεῖον τοῦ ἐνός, καὶ τὴν προσπάθειαν τοῦ ἀτόμου τοῦ ἄλλου.

Τὸ ἀπὸ καῖου ἀλλοῦ τοῦ σκεπτικιστοῦ συγγραφέως, δηλοῖ τὸ ἀπρόσπτον, τὸν ἀπὸ μηχανῆς Θεόν, ἢ αὐτὸν τὸν ἴδιον, Βέβαια, ἀγέρωχος χαρακτῆρ ὡς ὁ Μαρδοχαίος, ὁ ὁποῖος καθὼς ἄλλος σπαρτιάτης (σημειωτέον ὅτι ὁ συγγραφεὺς εἰς τὴν ἀρνησιν τοῦ Μαρδοχαίου νὰ γονατῆσῃ ἐνώπιον τοῦ Ἀμάν δὲν δίδει καμμίαν ἐξήγησιν θρησκευτικὴν) ἐθεώρει ἐξευτελιστικὴν τὴν ἀνατολικὴν αὐλικὴν ἐθυμοτοπίαν, θὰ ἦτο διαθεθειμένος καὶ ἀλλαχόθεν νὰ ζητήσῃ τὴν σωτηρίαν τοῦ λαοῦ του.

Ἡ νεωτέρα κριτικὴ ἀμφισβητεῖ τὴν ἱστορικότητα τοῦ συμβάντος μετὰ ἰσχυρὰ ἐπιχειρήματα. Τὸ βιβλίον θεωρεῖ εἶδος μυθιστορηματος, γραφέντος κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἐποχὴν. Ὁ ἐγγραφεὺς μετὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἀγώνων τῶν Μακκαβαίων, ἐποχὴν ἀντιδραστικὴν κατὰ τοῦ πολυθεϊσμοῦ, τοῦ θέσαντος εἰς κίνδυνον τὴν αὐστηρότητα τῆς Ἰουδαϊκῆς ἠθικῆς, μετὰ τὴν θέλησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ κάλλους καὶ τὴν ἐλευθεριότητα τῶν ἡθῶν. Τῆς ἐποχῆς ἐκείνης προῖον εἶναι βεβαίως τὸ βιβλίον τοῦ Δανιὴλ καὶ ἴσως τὸ τῆς Ρούθ, ἀπόπειρα ἐπιτυχούς τελειότητος τὸ τελευταῖον τοῦτο, ἔργον γνησίας ἑβραϊκῆς ἐμπνεύσεως, προκαλλόμενον ὡς στάδιον δράσεως καὶ ἀντιδράσεως κατὰ τῆς πλημμυρίζουσας τότε πολυθεϊστικῆς ιδέας καὶ φιλολογίας. Τὸ βιβλίον τῆς Ἐσθήρ, φαίνεται προῖον ἐποχῆς συμβιβασμοῦ, ὅπου ζητεῖται ἡ ἐπικρατήσις τῆς ἐθνικῆς ἑβραϊκῆς ιδέας ἀνεξαρτήτως τῆς θρησκευτικῆς. Ὁ ἐλέγε τις ὅτι ὁ συγγραφεὺς εἶναι πρόγονος τοῦ Μπέν Ἰεουδά, τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ διαμένοντος μεγάλου

σκαπνέως τοῦ νεωτέρου ἐθνικοῦ σιωνισμοῦ.

Ἄν τὸ βιβλίον τῆς Ἐσθήρ ἀποτελεῖ μέρος τοῦ βιβλικῶν κανόνος, δὲν πρέπει νὰ λησμονώμεν ὅτι τοῦτο ἔγινε κατόπιν πάλης, διότι πολλοὶ ἀρχαῖοι ῥαββῖνοι ἀντίσταντο εἰς τοῦτο.

Τὸ ὅτι δὲ τὸ περιεχόμενον τῆς «Ἐσθήρ» εἶναι ἀπλῶς μυθιστόρημα, δὲν φαίνεται, πιθανόν. ἴσως αἱ λεπτομέρειαι νὰ μὴ εἶναι ἱστορικαί, ἀλλὰ διὰ νὰ δεχθῆ ὁ Ἰσραὴλ ὀλοκλήρος, εἰς ἡμέρας διασπορᾶς μάλιστα, τὸ γεγονός ὡς ἱστορικόν, ἀφεύκτως καὶ συνέβη πραγματικῶς, μία μεγάλη σωτηρία τοῦ ἔθνους, τῆς ὁποίας ἡ ἡγῶ μετεδόθη εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς ὁποίας ἡ παρκαμφομένη εἰκὼν εἶναι ἡ δοθεῖσα εἰς τὴν βιβλικὴν ἀφήγησιν παρὰ τοῦ ἀγνωστοῦ συγγραφέως.

Ὅπως καὶ ἂν ἔγῃ τὸ πρᾶγμα, ὁ Ἰσραὴλ διαβλέπει εἰς τὸ ἐπεισόδιον τοῦ Ἀμάν καὶ τοῦ Μαρδοχαίου, τὴν ἀληθεστέραν ἱστορίαν τῶν τυχῶν τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τοὺς αἰῶνας, τοὺς ἀδίκους διωγμοὺς ἐνός λαοῦ, διὰ τὸ ἀγέρωχον αὐτοῦ, τὸ ἀδικον κατ' αὐτοῦ μῖσος, διότι ἐννοεῖ νὰ μένη πιστὸς εἰς τὰς ἐθνικὰς του παρκαδόσεις. Τί ἀνάγκη νὰ ζητήσῃ κανεὶς ἐν ὑπῆρξεν ποτὲ ὁ Ἀμάν τῆς Περσίας, ἀφοῦ τοιοῦτοι Ἀμάν ὑπάρχουν παντοῦ, καὶ πάντοτε; Εὐτυχῶς συνυπάρχουν καὶ οἱ Μαρδοχαῖοι καὶ αἱ Ἐσθήρ, καὶ οἱ Χαζβονά. Καὶ ὁ Ἰσραὴλ ἠντλησεν ἐπὶ αἰῶνας παρηγορίαν, θάρρος, ἀντοχήν ἀπὸ τὴν ὡραίαν ἱστορίαν καὶ θὰ ἀντλήσῃ ἐπὶ αἰῶνας ἀκόμη. Καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ ἄνθρωπος παύσῃ νὰ καταδιώξῃ τὸν ἄνθρωπον, ἡ ἱστορία τοῦ Μαρδοχαίου καὶ τῆς Ἐσθήρ θὰ παραμείνουν ὡς πρότυπον ἀξιοπρεπειᾶς, ἀταπαρνήσεως καὶ ἐρωμένης ἀντιστάσεως διότι ὑπὸ τὸ κάλυμμα τοῦ βασιλικῶν διατάγματος τοῦ ἐπιτρέποντος εἰς τοὺς Ἑβραῖους τὴν ἀντίστασιν, ὁ συγγραφεὺς ὑποδεικνύει ταύτην ὡς μέσον τελεσφόρον κατὰ τῶν ἀδίκων ἐπιτεθειμένων.

Οἱ Ἑβραῖοι τῆς Ἀμερικῆς μᾶς δίδουν σήμερον ζωντανὸν παράδειγμα, ἀξιοπρεπειᾶς, δράσεως καὶ ἀντιστάσεως κατὰ τῆς ἀδικίας, ἀντίθετον δὲ παράδειγμα μᾶς δίδουν μέχρι σήμερον οἱ μεγάλοι λεγόμενοι Ἑβραῖοι τῆς Εὐρώπης¹.

ἴσως ἀποβλέποντες εἰς τὸ ἀνθρώπινον τοῦτο χαρακτῆρα τοῦ διδάγματος, τὸ ὅποῖον ἀπορρέει ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐσθήρ, οἱ Ραββῖνοι τοῦ Τελμόνδ ἀποφκίνονται ὅτι ἡ εορτὴ τῆς Ἐσθήρ θὰ παρκαμείνῃ αἰωνία, καὶ ὅταν αἱ λοιπὴ εορταὶ κατκαρῆθον ἐν τῷ Ἰσραὴλ. ἴσως τοῦτο, διότι βᾶσις τοῦ βιβλίου εἶναι ἡ ἐθνικὴ

ὑπερηφάνεια καὶ ἀξιοπρέπεια, μία ἐνδόμιχος πίστις εἰς τὸν θείον τὸν δικαίου, αἰσθηματὰ ταῦτα διακρίστερα οἰασθήποτε δογματικῆς ἀντιλήψεως ἢ τελετῆς εὐτυχούς τινος συμβάντος.

M. X.

→→→→→

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΒΡΑΪΚΗΣ

Εἰς τὸν Σιωνικὸν Σύλλογον Θεσσαλονίκης ἐτέθη πρό τινος εἰς συζήτησιν τὸ ζήτημα: «Εἶναι ἡ ἑβραϊκὴ γλῶσσα χρήσιμος;»

Περίεργος ἐρώτησις προκαλλομένη ἐν μέσῳ κέντρου κατ' ἐξοχὴν ἑβραϊκοῦ. Ἀλλὰ προσέτι τὸ ζήτημα καθὼς ἐτέθη εἶναι ὅπως ἀόριστον. Χρήσιμος εἰς τι; πνευματικῶς πρακτικῶς, ὑπὸ ἀτομικὴν, ὑπὸ ἐθνικὴν ἐποψίν; Ἀλλὰ πρὸς τι ἀρα γε τὸ προκαλλόμενον ζήτημα; Ποῖαν πρακτικὴν ἔννοιαν ἐνέχει; Μήπως ὑπάρχει ὁ ἀμφισβητῶν ὅτι ἡ ἑβραϊκὴ πρέπει νὰ διδάσκειται εἰς ὅλας τὰς ἑβραϊκὰς κοινότητας ἀφοῦ εἶναι ἡ μόνη γλῶσσα τῆς λειτουργίας; Καὶ πλεῖστον. Μήπως ὑπάρχει ἑβραϊκὴ Κοινότης εἰς τὴν ὑφήλιον, ὅπου νὰ μὴ διδάσκειται ἡ ἑβραϊκὴ; Δεδομένου λοιπὸν ὅτι ἡ ἑβραϊκὴ διδάσκειται καὶ οὐδεὶς σκέπτεται νὰ καταργήσῃ αὐτήν, δὲν θὰ ἦτο πρακτικώτερον τὸ ἐρώτημα:

Ποῖα εἶναι ἡ καλυτέρα μέθοδος διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἑβραϊκῆς, ὥστε μετὰ ὀλιγώτερον κόπον νὰ ἔχωμεν περισσότερα καὶ πρακτικώτερα ἀποτελέσματα;

Ἡ μέθοδος! Ἰδοὺ τί λείπει μέχρι τοῦδε εἰς τὴν διδασκαλίαν ὄχι μόνον τῆς ἑβραϊκῆς ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων κλασικῶν γλωσσῶν, τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καὶ τῆς λατινικῆς.

Ὁ κατ' ἐξοχὴν μέθοδος λείπει καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν ὅλων τῶν μὴ μητρικῶν γλωσσῶν εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ Σχολεῖα. Σχετικῶς πρὸς τὰς ἀρχαίας γλώσσας, πρό τινων ἐτῶν ἡ «Τριμποῦνα» τῆς Ρώμης ἔγραφεν ὅτι ἐκ τῆς διδασκαλίας τῆς λατινικῆς, καθὼς γίνεται εἰς τὰ Λύκεια, οἱ μαθηταὶ ἀποκομίζουσαν μόνον ἐν αἴσθησιν ἀηδίας διὰ τὰ Λατινικά! Δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν τὰ ἴδια καὶ ἴσως χειρότερα, διὰ τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικά, καθὼς διδάσκονται εἰς τὰ ἰδικὰ μᾶς γυμνάσια; Δὲν εἶναι ἐπίσης σωστὴ ἡ κρίσις διὰ τὴν μέθοδον μετὰ τὴν ὁποῖαν διδάσκειται ἡ ἑβραϊκὴ εἰς τὰ κοινοτικά Σχολεῖα;

Ποῖος γνωρίζει νὰ ὁμιλῇ ἑβραϊκῶς, ἢ τοῦλάχιστον ποῖος ἐννοεῖ ἐν ἑβραϊκῶν κείμενον κατόπιν ὀκτῶ ἐτῶν διδασκαλίας κατὰ μέσον ὄρον;

Διὰ τί τοῦτο; ποῖος πταίει;

Ἡ μέθοδος τῆς διδασκαλίας, ἡ μέθοδος καὶ αὐτὴ μόνον.

Καὶ βλέπομεν ὅπως ἐκεῖ ὅπου ἡ μέθο-

¹ Ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ Λουτσάτης κάμων, ἐναρξιν εὐτυχῶς προβάλλει εἰς ὑπεράσπισιν τῶν ἡμερησίων του τῆς Ρουμανίας.

δος ἤλλαξε, ἐκεῖ ἡ διδασκαλία ἀπέδωκε καλλιτέρευτους καρπούς· ἐκεῖ οἱ μαθηταὶ εἶναι πράγματι κάτοχοι τῆς ἑβραϊκῆς.

Ποία δὲ πρέπει νὰ εἶναι ἡ νέα αὕτη μέθοδος;

Νομίζω ὅτι ἡ μέθοδος μία κατ' οὐσίαν δύναται νὰ διακριθῆ εἰς δύο οὕτως εἰπεῖν βηθμούς α') Ἡ ἑβραϊκὴ χρησιμοποιομένη ὡς ὄργανον διδασκαλίας καὶ β') Ἡ ἑβραϊκὴ διδασκομένη ὡς γλῶσσα μόνον, ὡς εἴπομεν ὡς ξένη γλῶσσα, ἀλλ' ὅμως ὡς γλῶσσα ζωντανή.

Ἡ ἑβραϊκὴ διὰ τῆς ἑβραϊκῆς, ἡ ἑβραϊκὴ ὡς γλῶσσα διδασκαλίας ἐφαρμόζεται ἤδη ἀπὸ δεκαετίαν περίπου εἰς τὰ ἑβραϊκὰ Σχολεῖα τῆς Παλαιστίνης, καὶ εἰς πολλὰ τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς Ἀνατολῆς. Ἐντὸς τῆς Θεσσαλονίκης, δύο Σχολεῖα τὸ τῆς Κοινότητος (Ταλμουδ Τορά) καὶ τὸ συντηρούμενον ἀπὸ τὴν ἐν Βερολίνῳ Ἐταιρείαν «Hilfverein» μεταχειρίζονται μὲ πασιφανῆ ἐπιτυχίαν τὴν ἑβραϊκὴν ὡς γλῶσσαν διδασκαλίας. Ἐκεῖ ὅλη ἡ ὕλη τοῦ προγράμματος διδάσκεται ἑβραϊστὶ. Κατὰ τὴν πρόσφατον ἐν Θεσσαλονίκῃ διαμονὴν μου ἀντελήφθην προσωπικῶς τὴν ἐπιτυχίαν ταύτην. Ἰδίᾳ μοῦ ἔκαμαν ἐντύπωσιν δύο μαθήματα, τὸ ἐν ἀριθμητικῆς καὶ τὸ ἄλλο γεωμετρίας τῆς ἀνωτέρας τάξεως τοῦ Κοινοτικοῦ Σχολείου. Ὁμολογῶ ὅτι ἀνωτέραν διδασκαλίαν εἰς σχετικὴν σχολικὴν τάξιν δὲν ἤκουσα καὶ εἰς εὐρωπαϊκὰ ἀκόμη σχολεῖα. Τόσον ἡ διδασκαλία εἶναι τελεία!

Ἀλλὰ τὸ ζήτημα τῆς ἑβραϊκῆς ὡς γλώσσης διδασκαλίας εἶναι ἴσως πρόωρον, καὶ δὲν θὰ εὕρη παντοῦ ἐκθύμους ὑπερασπιστάς.

Δὲν ἔχει ὅμως οὕτως ἀναφορικῶς μὲ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἑβραϊκῆς ὡς γλώσσης ζωντανῆς διὰ τῆς μεθόδου Μπέριλις λόγου χάριν. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ οὔτε ἓνας ὁ ὁποῖος νὰ μὴ δεχθῆ ὅτι εἶναι προτιμώτερον, τὰς ὥρας τὰς ὁποίας **χάνομεν** διὰ νὰ μὴ μάθωμεν τίποτε μὲ τὴν παλαιὰν μέθοδον, νὰ τὰς **κερδίζωμεν** μὴνθάνοντες καλὰ μίαν γλῶσσαν· ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν ἑβραϊκὴν. Οὔτε περισσότερον οὔτε ὀλιγώτερον. Πόσας ὥρας ἀφιερώνετε διὰ τὰ ἑβραϊκὰ καθ' ἑβδομάδα; Δώδεκα, δέκα, ὀκτώ; Ἐ, λοιπόν, αἱ αὐταὶ ὥραι ἀρκοῦν, φθάνει νὰ διδάσκηται σύμφωνα μὲ τὴν νεωτέραν μέθοδον. Καὶ τότε ὅχι μόνον τὰ παιδιὰ σας θὰ μάθουν τὴν γλῶσσαν, ποῦ ἐξαιρετικῶς ἐπιθυμεῖτε νὰ γνωρίζουν, ἀλλὰ θὰ ἀπλάττετε τὰ παιδιὰ σας ἀπὸ τὸ βραβανιστήριον τῆς παλαιᾶς μεθόδου, ποῦ κουράζει τὸ πνεῦμα καὶ ἐπιρραΐζει ἐπιζημίως καὶ τὴν πρόσδοτον τῶν ἄλλων μαθημάτων.

Οἱ ὁμύθητικοί μας Ἴταλοί, πρῶτοι εἰς τὰς λογικὰς μεταρρυθμίσεις, ἐνόησαν τοῦτο, καὶ ἐτοιμάζονται νὰ στείλουν διδασκάλους νὰ τελειοποιηθῶν εἰς τὴν ὁμιλίαν καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἑβραϊκῆς εἰς Παλαιστίνην, ὅπου ἡ

ἑβραϊκὴ εἶναι ἤδη ζωντανὴ γλῶσσα ὁμιλουμένη καὶ ἀπὸ μὴ Ἑβραίους ἀκόμη.

Εἶναι λυπηρὸν, πῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, κοινότητες ἀκμάζουσιν καθὼς ἡ Κέρκυρα καὶ ὁ Βόλος δὲν ἐνόησαν ἀκόμη τοῦτο καὶ ἀερόβατοῦν μὲ φανταστικὰς μεταρρυθμίσεις τῶν ἑβραϊκῶν σχολείων τῶν!

Τότε δέ, ὅταν ἀλλάξῃ ἡ μέθοδος, ἡ ἑβραϊκὴ θὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀληθινὴ γλῶσσα, ὅχι μόνον διὰ τὰς προσευχάς, διότι κάθε ἰσραηλίτης θὰ ἐννοεῖ τί διαβάσει, ἀλλὰ καὶ θὰ εἶναι χρήσιμος εἰς τὰς κοινωνικὰς σχέσεις τοῦ βίου.

α') Διότι θὰ γίνῃ κοινὸν ὄργανον ὅλων τῶν ἰσραηλιτῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ ἠμπορέσουν νὰ συνεννοηθοῦν μὲ τοὺς ὁμοθρήσκους τῶν, ὅπου καὶ ἀν ταξιδεύουσιν, καὶ νὰ ἀλληλογραφοῦν ἀκόμη ἐμπορικῶς.

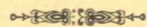
β') Διότι θὰ εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τοὺς μεταβαίνοντας εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐπιθυμοῦντας νὰ ἐγκατασταθοῦν ἐκεῖ.

γ') Διότι, ἐπειδὴ ἡ ζωὴ δὲν ἀποτελεῖται ἀπὸ μόνον ὕλικας ἀπολαύσεις, ὁ γνωρίζων τὴν ἑβραϊκὴν θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀναπτύξῃ τὸν νοῦν του μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν περιοδικῶν καὶ ἐφημερίδων τῶν γραμμένων ἑβραϊκῶς.

δ') Τέλος ἡ ἀληθινὴ γνῶσις τῆς ἑβραϊκῆς, βοηθεῖ εἰς τὴν εὐκολωτέραν μάθησιν τῆς ἀραβικῆς, ἡ ὁποία κάθε ἡμέρα περισσότερον γίνεται ἀπαραίτητος διὰ τὰς σχέσεις μὲ τὸν ἀραβικὸν κόσμον.

Ἡ σύντομος αὕτη μελέτη θὰ ἦτο ἀτελής, ἀν δὲν προσέθετον ὅτι ἡ ἑβραϊκὴ εἶναι ἐκ τῶν εὐκολωτέρων γλωσσῶν, προπάντων διὰ τὸν ἑβραῖον, ὁ ὁποῖος ἔχει ἤδη ἀπὸ τὰς εἰς τὴν οἰκίαν καὶ τὴν συναγωγὴν σχέσεις του ἐν σπουδαῖον κεφάλαιον ἑβραϊκῶν λέξεων. Εἶναι δὲ ἡ ἑβραϊκὴ γλῶσσα ἀναλυτικὴ, ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ ἀπλουστερά τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς καὶ λατινικῆς, ἀκριβῶς ὡς μίαν νεωτέρα γλῶσσα, μὲ ἀπλουστάτην γραμματικὴν.

ΕΒΡΑ·Ι·ΣΤΗΣ

Η ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΑ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ

ΔΥΟ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΛΛΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Μετὰ 20 αἰῶνας, ἡ γελοία συκοφαντία ὅτι ἄνθρωποι ἀνήκοντες εἰς τὴν θρησκείαν τῶν προφητῶν κάνουν χρῆσιν ἀνθρώπινου αἵματος, ἀν καὶ ἐπατάχθη χιλιάκις ἀπὸ φιλοσόφους καὶ ἀρχιερεῖς, ὡσεὶ λερναιὰ ὕδρα, σηκώνει ἀκόμη ἀπειλιτικὴν τὴν κεφαλὴν της,

τὴν συκοφαντικὴν ἐδημιούργησαν κατ' ἀρχὰς οἱ ἔθνη κατὰ τῶν χριστιανῶν. Ὁ Τερτουλιανὸς, ζεύρετε πῶς ὑπερασπίσει τοὺς χριστιανούς; Μὲ ἐπιχειρήματα τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Εἶναι περίεργον καὶ λυπηρὸν, πῶς μετὰ 20 αἰῶνας χριστιανικῆς ζωῆς, τὴν προσάπτει ὁ χριστιανικὸς ὄχλος εἰς τοὺς ὁπαδοὺς τῆς Ἀγίας Γραφῆς, τῆς ἀπχορευούσης πᾶσαν χρῆσιν αἵματος, καὶ ζώου ἀκόμη, χωρὶς τὰ ἐξ αὐτῆς ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποιοῖ ὁ χριστιανὸς Τερτουλιανὸς νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ὑπὲρ τῶν Ἑβραίων. Πῶς μετὰ 20 αἰῶνας, ὁ χριστιανικὸς ὄχλος παρκαμένει ὅλος ὁ ἔθνικός;

Καὶ ποῖον ἐπιχειρήμα διὰ τοὺς λέγοντας ὅτι ἡ θρησκεία οὐδεμίαν ἔχει ἐξημερωτικὴν δύναμιν! Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἑβραϊκὴ θρησκεία εἶναι ἡ ἰδίᾳ καὶ ἀμετάβλητος ἀπὸ 40 αἰῶνας, ὁ χριστιανὸς ὁ παρκαχόμενος ὅτι ὁ ἑβραῖος πίνει αἷμα ἀνθρώπινον, διὰ νὰ εἶναι συνεπὴς πρέπει νὰ πιστεύῃ ὅτι καὶ ὁ Χριστὸς καὶ ὅλοι οἱ ἑβραῖοι ἀπόστολοι ἐπραττον τὸ αὐτό!

Ὅποια βλασφημία!

Φέτος εἰς Τεσμέ (Κρήνη) πλησίον τῆς Σμύρνης ἐπειδὴ ἓνα κορίτσι εὐρέθη πνιγμένον εἰς ἓνα πηγάδι, οἱ Ἑβραῖοι ἐκατηγόρηθησαν ὅτι τὸ ἐπνίξαν... διὰ νὰ πάρουν τὸ αἷμα του! πῶς; δικτί; ρωτήσατέ το εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ μίσους.

Εὐτυχῶς ὁ τύπος ὅλος ὁ Ἑλληνικὸς τῆς Σμύρνης ἐστιγματίσει τὴν ἀνοησίαν τοῦ ὄχλου, καὶ ὁ «Τηλέγραφος» καὶ ἡ «Ἡμερησία» καὶ ἡ «Ἀμάθεια» καὶ ἡ «Ἀρμονία» κλ. ἐχαρκατήρισαν τὴν ἀνόησον συκοφαντικὴν «δυσαιδαιμονίαν τοῦ σκοτεινοῦ μεσαιῶνος» «ἀνόητο παραμῦθον» αἰσχος τῆς ἐποχῆς μας κλ. Ἄλλ' ἀντάξιός τοῦ ἀξιώματός του καὶ τῆς ἐλληνικῆς παρκαδόσεως ἀληθῆς Κήρυξ τῆς διδασκαλίας τοῦ πράου Ναζωραίου ἐφάνη ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης Σμύρνης διὰ τῆς ἐπιστολῆς πρὸς τὸν ἀρχιμανδρίτην Τεσμέ. Ἡ ἐπιστολὴ ἔχει ὡς ἐξῆς:

Πανοσιολογιώτατε Ἀρχιμανδριτα Κύριε Χρυσόστομε, Ἀρχ. Ἐπίσκοπε

Κρήνη

Λυπηρὰ εἶδησις ἔφθασε μέχρι Σμύρνης χάριν τῆς ὁποίας ἀναγκάζομαι νὰ ἐπιστείλω τὰς γραμμάς ταύτας μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως γένηται ἐν ἀνάγκῃ χρῆσις αὐτῶν καὶ ἐπ' Ἐκκλησίας.

Πρὸ δέκα ἡμερῶν ἀπόλετο ἐν Κρήνῃ πενταετὲς κοράσιον ὕπερ πρὸ πέντε ἡμερῶν εὐρέθη πνιγμένον, ἡ δὲ ζωηρὰ φαντασία καὶ δεισιδαιμονία τοῦ λαοῦ ἀπέδωκε τὸ γεγονός τοῦτο εἰς τὴν κοινῶς ἐπικρατήσαν πλάνην ὅτι ἐπνίγη ὑπὸ τῶν Ἑβραίων χάριν τοῦ αἵματός του. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πλάνη αὕτη εἶναι βραβάρου, σκοτεινῆς καὶ ἀμυθοῦς ἐποχῆς γέννημα, οὐδεμίαν ἐχομένη ὑποστάσεως, εἶναι καιρὸς νὰ καταπολεμηθῇ παρὰ τοῖς χριστιανοῖς ἐν τῇ ἐποχῇ μάλιστα τοιαύτῃ τῶν φώτων καὶ τῆς παιδείας καὶ δὴ παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ λαῷ παρ'

ὃ οὐδαμῶς πρέπει νὰ εἰσχωρῶσι τοιαῦται μωροὶ προλήψεις ἀδίκως παραβιάπτουσαι τὴν ὑπόληψιν τῶν συμπολιτῶν ἡμῶν Ἰσραηλιτῶν μεθ' ὧν εὐρισκόμεθα εἰς ἀγαθωτάτας σχέσεις. Πολλῶν δὲ μάλλον πρέπει νὰ ἐκκριζωθῆ ἡ ἀσύστατος αὕτη κατηγορία καὶ συνεπείᾳ ταύτης οὐδεὶς νὰ γένηται λόγος περὶ ἐμπορικοῦ ἀποκλεισμοῦ, οὔτινος καὶ μόνῃ ἡ λέξις ἀλγεινὴν προξενεῖ ἐντύπωσιν εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ εὐγενεοῦς ἐλληνικοῦ λαοῦ. Πραγματῶ δὲ νὰ καταβλήτε πᾶταν ὑμῶν ἐπιρροὴν μετὰ τῶν ἀξιοτίμων δημογερόντων καὶ προκρίτων νὰ ἀρθῆ ἐκ τοῦ μέσου ἡ μωρὰ αὕτη πρόληψις καὶ μὴ ψυχραθῶσιν αἱ ἀγαθώταται μετὰ τῶν συμπολιτῶν ἡμῶν σχέσεις.

Ἐπὶ τούτοις ἐπικαλούμενος ἐφ' ὑμᾶς τὴν εὐλογίαν τοῦ Ὑψίστου διατελῶ μετ' ἀγάπης

Ὁ Σμύρνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

τῇ 11ῃ Φεβρουαρίου 1913

Ἐν γένει, πάντες οἱ Ἕλληνες Πικτιάρχαι καὶ ἀρχιερεῖς ἐξεφράστησαν κατὰ τῆς συκοφαντίας, ἡ ὁποία ὅμως, οὐσα ψύχωσης, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑπαγομένη εἰς τὴν ψυχιατρικὴν, ἀδύνατον νὰ θεραπευθῆ διὰ δηλώσεων, καὶ συζητήσεων. Ἡ θεραπεία θὰ ἐπέλθῃ μόνον ἐμμέσως, ὅταν ὁ χριστιανικὸς ὄχλος τῆς Ἀνατολῆς φθάσῃ εἰς σημεῖον νὰ θεωρῇ τὸν ἑβραῖον ὁμοῖόν του, καὶ ὅταν ὑψωθῆ τὸ πνευματικὸν ἐπίπεδόν του. Τότε δὲν θὰ πιστεύσῃ πλέον ὅτι ὁ ἑβραῖος ἢ ἄλλος οἰοσδήποτε ἀνθρώπος πίνει αἷμα ἀνθρώπινον, διὰ νὰ κολλήσῃ ἴσως καμμίαν ἀσθένειαν μεταδοτικὴν.

Ἴσως κάλλιον πάσης ἄλλης συζητήσεως συντελέσῃ νὰ ἐξελείψῃ ἀπὸ τοὺς πάσχοντας ἑβραιοφίαν τὴν ψυχῶσιν των, ἡ ἐξῆς ἐπιστολὴ διακεκριμένου ἑλληνοῦ ἰατροῦ τοῦ κ. Καρδαμάτη, ἐλθόντος προσφάτως ἐκ Βερολίνου διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα.

Τὸ ἐπιστόδιον, τὸ ὁποῖον ὁ εὐγενὴς ἐπιστήμων, διηγεῖται εἰς τὴν ἐπιστολὴν του, ἀποτελεῖ ὅλην τὴν ψυχολογικὴν ἱστορίαν τῆς συκοφαντίας τοῦ αἵματος.

Βλέπετε τὴν πηγὴν αὐτῆς, ὡς ἔργον τῆς προλήψεως τῶν γραϊδίων, χωρὶς βάσιν ὅχι μόνον ἐπιστημονικὴν, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀντικειμενικὴν.

Οἱ κάττοι ἐνὸς νησιοῦ, ἀπέβλεπον πρὸς τὸν δυστυχῆ ἑβραῖον, Ἀβραάμ ὡς μέλλοντα φονέα τῶν τέκνων των!

Τίς οἶδε, ἐὰν ἐτύχαινε κανένα παιδί, νὰ εὐρεθῆ στὸ νησί πνιγμένον μέσα σὲνα πηγάδι, ἀν δὲν θὰ κατηγόρουσιν τὸν δυστυχῆ Ἀβραάμ!

Ἄν ἦτο στὴ Ρωσσία, ποῖος ζεύρει πόσα χρόνια θὰ τὸν κρατοῦσαν στὴ φυλακὴν, τὸν κακόμοιρον!

Μήπως, σήμερον ἓνας ὁμοῖός του, ὁ πτωχός

Βιελίς δὲν ὑφίσταται ἀδίκως ἐκεῖ. Πέρα, τὰς σκληρὰς συνεπείας ὁμοίως συκοφαντίας;

Καὶ ἔτι, ὁ Ἀβραάμ, ὁ μικρὸς οὗτος πτωχὸς τὸ πνεῦμα, εἶχε ψυχὴν ἀγγελικὴν, εὐτυχὴς ἐὰν ἠδύνατο νὰ σώσῃ ἓνα παιδί, ἑβραϊό-παιδο ἢ χριστιανόπαιδο ἀδιάφορον.

Ἄλλ' ἔξ ἀφήτωμεν τὸν λόγον εἰς τὸν νεκρὸν ἐπιστήμονα, τοῦ ὁποῦο ἢ πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολὴ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἐν Βερολίῳ 4 Νοεμβρίου 1912

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά.

Μετὰ μεγίστης χαρᾶς καὶ τιμῆς ἔλαβον τὴν μηνικὴν Ἰσραηλιτικὴν Ἐπιθεώρησιν καὶ σπεῦδω θερμῶς νὰ τὰς εὐχαριστήσω διότι ἤδη στενώτερον θὰ συνάπτωμαι πρὸς τὴν κίνησιν τὴν προκόμεναι τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, πρὸς ὃν τρέφω ἄπειρον σεβασμὸν καὶ θαυμασμὸν. Ἡ ὑπερφάνεια δὲ καὶ χαρὰ ἦν αἰσθάνεται ἡ Ἑλληνικὴ μου καρδία διότι βλέπω περιοδικὸν Ἰσραηλιτικὸν, γραφόμενον ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Γλώσσῃ εἶναι ἔτι μείζων καθότι προσδίδει μεγίστας ὠφελείας εἰς τὴν Πατριδα μας, φιλολογικῶς καὶ κοινωνιολογικῶς.

Γεγονὸς τελείως τυχαῖον μὲ ἔκαμε νὰ θελήσω νὰ σπουδάσω τὴν Ἱστορίαν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, ὃν πρῶτον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ἀπεστρεφόμενῃ τῶρα δὲ θαυμάζω.

Κατὰ τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν εἰς τινα νῆσον τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, εἶχον ἀπομακρυνθῆ τῆς οἰκίας μου, καὶ τρέχων ἔπεσα καὶ ἔμεινα λυπόθυμος ὅταν ἐξύπνησα εἶδον μὲ τρόμον μου καὶ ἐκπληξιν νὰ μὲ περιποιεῖται κλαίων ὁ Ἀβραάμ ὁ περίφημος ἐκεῖ Ἑβραῖος δι' ὃν τὰ μύρια μου διηγούντο αἱ γιγαῖδες.

Ὅταν ἦλθον οἱ Γονεῖς μου εἰς τὴν καλύβην τοῦ Ἀβραάμ, τοὺς ἠρώτησα πῶς διάβολο κατόρθωσα νὰ γλυτώσω ἀπὸ τὰ χέρια του, καὶ διατὶ εἶναι ἔτσι καλός.— Ἐκτοτε τὸ ἐνδιαφέρον μου ἦτο μέγα διὰ τοὺς Ἰσραηλίτας καὶ ἐκώφευον εἰς τὰς συζητήσεις τῶν μικρῶν συμμαθητῶν προκειμένου περὶ Ἑβραίων.

Πόσοι νὰ εἶναι ἀντισημίται οἵτινες εἶναι τοιοῦτοι ἀγνοοῦντες διατὶ!

Ἐν τυχαῖον γεγονὸς μὲ ἔκαμε νὰ μελετήσω καὶ νὰ μάθω λαὸν δι' ὃν ἴσως ἂν δὲν συνέβαινε τοῦτο θὰ εἶχον τε εἰως ἄλλην ἰδέαν. διότι ἔτσι, χωρὶς νὰ γνωρίζω,

Ἰκρύει Διευθυντὰ ἢ εὐχαρίστησις ἦν μοῦ προσποιήσατε συγκαταλέγοντες ἐμὲ μεταξὺ τῶν συνδρομητῶν σας εἶναι μεγίστη, διότι πρῶτην φοράν ἤδη μοῦ δίδεται εὐκαιρία νὰ ὁμιλήσω δημοσίως περὶ τῆς λατρείας καὶ θαυμασμοῦ ὃν ἔχω πρὸς τὸν Ἰσραηλιτικὸν Λαὸν ὅστις ἀπὸ χιλιετηρίδων κρατεῖ ἀσβεστον τὸ πῦρ τοῦ

πολιτισμοῦ καὶ δίδει ἐκυτόν θυσίαν τῷ βωμῷ τῶν τεχνῶν τε καὶ γραμμάτων, χωρὶς οὐδέποτε νὰ πτοηθῇ πρὸ τύτων βροχάρων οὐς ἐξουγένισε διὰ τοῦ αἵματός του.

Μετὰ πλήρους ἐκτιμήσεως καὶ σεβασμοῦ
ΔΩΡ ΚΩΝ Ι. ΚΑΡΔΑΜΑΤΗΣ

→→→→→

Ο Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΚΑΙ ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄν ὑπάρχῃ χώρα εἰς τὸν κόσμον ἢ ὁποία χωρὶς πίεσιν ἐξωτερικὴν ἀλλὰ μόνη τῆς ὡς φυσικὴν ἀπόρροιαν τοῦ φιλελευθέρου πνεύματος τοῦ συμφυοῦς εἰς τὴν φυλὴν, ἀνεγράφῃ τὴν ἰσοπολιτείαν εἰς τὸν καταστατικὸν τῆς χώρας, ἢ χώρα αὕτη εἶναι ἡ Ἑλλάς. Ὅτι τὸ φιλελεύθερον τοῦτο πνεῦμα καὶ ἡ ἀνεξίθρησκεία εἶναι συμφυῆ εἰς τὴν φυλὴν τὴν ἑλληνικὴν, ἀποδεικνύει τὸ ὅτι ἀνεξαιρέτως τὰ αἰσθημὰτα ταῦτα ὑπῆρξαν κτήμα ἕλων τῶν κομμάτων, ἕλων τῶν ἐποχῶν ἕνας δὲ βασιλεὺς καὶ ἕνας ἰσάξιος κυβερνήτης, παρ' ἕλην τὴν διάπυρον αὐτῶν ἀγάπην διὰ τὴν χώραν, ἐπλήρωσαν μὲ τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐξορίαν μίαν ἀπόπειραν περιστολῆς τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ, ἀπόπειραν ἢ ὁποία δὲν ἀπέβλεπεν ἄλλως εἰς σφετερισμὸν ἐξουσίας ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῶν δύο Μεγάλων ἐκείνων, εἰς χαλιναγωγίαν λαοῦ εἰς τὰ πρῶτα βήματα εὐρισκομένου τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ σταδιοδρομίας.

Ἀναφορικῶς δὲ πρὸς τὴν πολιτείαν πρὸς τοὺς ἰσραηλίτας ὑπηκόους, πᾶς ἀμερόληπτος χρεωστεῖ νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι οἱ ὁμόθρησκοί μας ἀπολαύουν ἐν Ἑλλάδι πλήρους ἰσοπολιτείας πραγματικῆς καὶ ὄχι ἀναγεγραμμένης μόνον εἰς τὸν Χάρτην. Ἐὰν δὲ ποτε ἕνας ἰσραηλίτης ἠδικήθη, ἠδικήθη ὡς ἄτομον, ὡς πολιτικῶς ἢ μάλλον ὡς κομμικτικῶς ἀδύνατος κατὰ τὸ παρελθὸν τῆς κομματοκρατίας. Πολλάκις δὲ ὁ ἀδικηθεὶς ἰσραηλίτης, καὶ ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας ἔχει πειστικὰς ἀποδείξεις, ἠδικήθη τῇ εἰσηγήσει ὁμοθρήσκων του!

Δημοτικοὶ σύμβουλοι, πᾶρεδροι, διδάσκαλοι, καθηγηταί, δικασταί, ὑπάλληλοι ἀνώτεροι ταχυδρομείων, τηλεγράφων, καὶ νομαρχιῶν, ἀστυνόμοι, δικαστικοὶ κλητῆρες, Συμβολαιογράφοι, διευθυνταὶ καπνοκοπητῶν, κ. τ. λ. διωρίσθησαν Ἰσραηλίται μετὰ προθυμίας, ἐὰν δὲ γνωστοὶ παράγοντες πολιτικοὶ καὶ ἐξέχοντα ἰσραηλιτικὰ πρόσωπα ἐξετίθεντο ὡς βουλευταὶ ἀναμφιβόλως θὰ εἶχον ἐκλεγῆ.

Ὅμολογουμένως καὶ τὰ λοιπὰ βαλκανικὰ Κράτη, ἐκτὸς τῆς Ρουμανίας, χωρηγοῦν εἰς

τοὺς ἰσραηλίτας ἰσοπολιτεῖαν, ἀλλ' εἰς τοῦτο προηγήθη διπλωματικὴ ἐνέργεια καὶ ἀναγραφή εἰς διεθνεῖς συμβάσεις. Καὶ μῦθα ταῦτα, τὰς Κυβερνήσεις ἐκεῖνας καὶ τοὺς λαοὺς ἐκεῖνους δὲν διακρίνει ἀκόμη ἢ εἰλικρίνεια εἰς τὴν ἐφαρμογὴν καθὼς εἰς τὴν ἡμετέραν πατριδα.

Τὸ ἐρώτημα ἐπομένως, τὸ ὅποσον, τὰ Ἰσραηλιτικὰ Χρονικά, τοῦ Λονδίνου, ἢ πρώτη ἰσραηλιτικὴ ἐφημερὴς τοῦ κόσμου, ἀπέτεινεν εἰς τὸν κ. Βενιζέλον, ἀφοῦ εἶχεν ἀποτείνει τὸ ἴδιον ἐρώτημα καὶ εἰς τὸν κ. Δάνεφ, περὶ τῆς μελλούσης τύχης τῶν Ἑβραίων τῶν νεοκατακτηθέντων μερῶν, ἤτο ὅλως περιττόν.

Μῦθα ταῦτα, ὁ κ. Βενιζέλος δὲν ἠρνήθη νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐν λόγω ἐφημερίδα, καὶ ἔπραξε τοῦτο μάλιστα ἐγγράφως, μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτὸν εἰλικρίνειαν, διαλύων μὲ τὴν λεπτομέρειαν τῶν δηλώσεών του πᾶσαν ἀμφιβολίαν.

Ἰδοὺ ἡ δήλωσις τοῦ κ. Βενιζέλου, κατὰ τὸ ἑλληνικὸν πανομοιότυπον τὸ ὅποσον ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Jewish Chronicle»..

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Jewish Chronicle
Εἰς Λονδίνον

Ἀπαντῶν εἰς τὸ τεθὲν μοι ἐρώτημα δύναμαι ἀπολύτως νὰ διαβεβαιώσω ὑμᾶς ὅτι πάντες οἱ Ἰσραηλίται οἱ κατοικοῦντες ἐν τοῖς τόποις οἵτινες συνεπεία τοῦ πολέμου θὰ περιέλθωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα θὰ ἀπολαύσωσιν ἐλευθερίας καὶ ἰσότητος καὶ παντὸς καθόλου πολιτικοῦ καὶ ἀστικοῦ δικαιώματος ἀπαρράλλκτως ὡς ἀπολαύουσιν αὐτῶν οἱ λοιποὶ πολῖται Ἕλληνες. Τὸ Ἑλληνικὸν Σύνταγμα θὰ ἰσχύσῃ αὐτοδικαίως εἰς τοὺς προσαρτισθησομένους τόπους, διὰ ῥητῶν δὲ τοῦτο διατάξων, αἵτινες ἐφηρομόστησαν ἀπαρεγκλίτως καὶ ἀπέρρευσαν ἐκ τῆς ἐμφύτου προσηλώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τοὺς φιλελευθέρους θεσμούς, ἐξασφαλίζει τοῖς πᾶσι τὴν πλήρη ταυτότητα δικαιωμάτων καὶ τὴν ἄνευ ἐξαιρέσεως τινος οἰασθήποτε ἰσότητα ἐνώπιον τοῦ νόμου, ἐγγυώμενον τὴν ἀνεξαρτήτως θρησκευόμενος καὶ φυλῆς προστασίαν τῆς λατρείας καὶ πάσης ἐθνικῆς παραδόσεως.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Λονδίνον 5)18 Ἰανουαρίου 1913

Αὕτη ἡ δήλωσις τοῦ κ. Βενιζέλου. Ἄλλ' αἱ τελευταῖαι φράσεις «προστασίας τῆς λατρείας καὶ πάσης ἐθνικῆς παραδόσεως» ἐξέρχονται ἴσως διὰ τὴν πρῶτην φοράν ἐκ

στόματος πολιτικοῦ ἀνδρὸς οἰονδήποτε κράτους καὶ ἐμφαίνουσι τὴν πολιτείαν, τὴν ὁποίαν ἀνεξερτήτως τοῦ Ἑβραϊκοῦ ζητήματος, ὁ μέγας πολίτης τῆς Ἑλλάδος προστίθεται νὰ εἰσηγηθῇ κατὰ τὴν μὲ τοὺς συμμάχους συναψιν συνθήκης. Ἡ πολιτεία αὕτη, θέλει ἐγγυηθῇ εἰς τὰς διαφόρους ἐθνικὰς ἢ θρησκευτικὰς ομάδας, τὰς μελλούσας νὰ εἰσέλθουν ὑπὸ οἰονδήποτε βαλκανικὴν διοίκησιν, πλήρη ἀνεξίθρησκείαν καὶ σεβασμὸν πάσης ἐθνικῆς παραδόσεως, τοῦτοῦστι τὴν διατήρησιν τῆς ἐθνικῆς προσωπικότητος ἐκάστης ομάδος.

Καὶ ἐν πάντα τὰ Βαλκανικὰ Κράτη συνεχέσονται εἰς τοῦτο, εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι νέκ ἀγνωστος ἐποχὴ εἰρήνης, προσδοκῶν καὶ δικαιοσύνης θὰ ἀνατεῖλῃ εἰς τὴν μέχρι τοῦδε ἀπὸ τόσα μίση κτηνώδη κατατρυχομένην Ἀνατολήν.

Ἄλλ' εἶναι ἀκόμη ἀναντίρρητον ὅτι ἐξ ἕλων τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν, κανὲν ἄλλο, ἔσον ἢ Ἑλλάς θὰ τηρήσῃ ἀπαρεγκλίτως τὰς νέας φιλοδικαίας ἀρχὰς τοῦ προγράμματος τοῦ μεγάλου τῆς Ἑλλάδος Πολιτικοῦ.

Οἱ ὁμόθρησκοί μας, ἰδίᾳ οἱ τῆς Θεσσαλονίκης θὰ ἔκαμνον καλὰ νὰ μελετήσουν τὰς σαφεῖς δηλώσεις τοῦ κ. Βενιζέλου ἐν παραβολῇ μὲ τὰς δηλώσεις πολιτευτῶν ἄλλων βαλκανικῶν κρατῶν, τὰς ξηρὰς καὶ σκοτεινάς.

→→→→→

ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ

ΚΑΙ

Ἡ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΕΝ Τῇ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

ὑπὸ Μ. BLOCH

(Σ.Ι.Ε. Κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς, ὅπου γίνε-ται τόσος λόγος καὶ περὶ τῶν ἐν Ἀνατολῇ Ἑβραίων, ἐν σχέσει μὲ περὶ ἐμπορίου συζητήσεις, δὲν θεωροῦμεν ἄσκοπον τὴν ἀνατύπωσιν τῆς ἐξῆς διαλέξεως τοῦ κ. Bloch ἐκ Παρισίων περὶ τοῦ ρόλου τῶν Ἑβραίων εἰς παγκόσμιον ἐμπορικὴν κίνησιν).

Ἡ γλῶσσα κάνει ἐνίοτε περιέργους καταχρήσεις ἀρέσκειας εἰς γενικώτατος, ἀποδίδει εἰς ὀλόκληρον φυλὴν τὰς κακίας ἐνός καὶ μόνου. Ἐκ τούτου λαμβάνουν ἀρχὴν μερικαὶ παροϊμίαι ἐναντίον τῶν ὁποίων διακαρτύρεται ἡ ὀρθοφροσύνη καὶ αὐτὸς ὁ πατριωτισμὸς.

Μέθυσος ὡς Πολωνός, κλέπτης ὡς Ἕλληνας, Βέλγος ὡς χῆνος, ψεύστης ὡς Γάλλος, πονηρὸς ὡς Ἀρχαῖος ἢ Ἑβραῖος, τοκογλύφος ὡς Ἑβραῖος. Καὶ παραλείπω καὶ ἄλλας ὁρκίας ἐνοχίας ποῦ ἀποδίδουν εἰς τὸ ὄνομα τοῦτο τὸ τελευταῖον.

Ἡ Ἀκαδημία θὰ κάμῃ ἀρά γε μίαν ἡμέραν καμμίαν ἀναθεώρησιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου;

ὅτι καθιερώσει ποτὲ ἐν τῷ λεξικῷ αὐτῆς ὅτι Ἑβραῖος δύναται νὰ εἶναι συνώνυμος τιμίου ἀνθρώπου, ὠφελίμου πολίτου; Ὁ ἴστο δίκαιον! Ἐν τῷ μεταξὺ θὰ προσπαθήσω νὰ σὰς ἀποδείξω ἐν συντόμῳ, πόσον πολὺ στεροῦνται βάρσεων οἱ λέγοντες ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἐκμεταλλεύονται τὰ πάντα, ὅτι πλουτίζουν εἰς βάρους τῆς χώρας τοῦ κατοικοῦν, ὅτι μετ' αὐτῶν τὰ πάντα πηγαινουν κκκῶς, ὅτι χωρὶς αὐτοὺς τὰ πάντα θὰ πῆγαιναν περίφημα.

Αἱ στατιστικαί, αἱ ἐπίσημοι ἐκθέσεις ἀποδεικνύουν τὸ ἐναντίον· ἀπειρα καὶ διάφορα ἔγγραφα θέτουν εἰς φῶς τὸ μέρος τοῦ ἔλαβον οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν δημοσίαν εὐημερίαν εἰς ὅλας τὰς χώρας καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐποχάς.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ καταφύγη κανεὶς εἰς τὰς στατιστικάς. Λάβετε τὸ πρῶτον τυχὸν βιβλίον ἱστορίας, καὶ θὰ ἴδετε ὅτι αἱ περιόδοι εὐημερίας τῶν Ἑβραίων ἀνατοκρύνονται μετὰ τὰς περιόδους εὐημερίας τῶν ἐθνῶν. Ἐκεῖ ὅπου θὰ εὑρετε τοὺς Ἑβραίους ζῶντας ἐλευθέρως καὶ ἡσύχως, ἐκεῖ θὰ εὑρετε καὶ τὰ ἔθνη πλούσια καὶ ἰσχυρά.

Ἡ Τουρκία εὐρίσκειται εἰς τὸν κολοφῶνα τοῦ μεγαλείου τῆς ἐπὶ Σολιμάνου τοῦ Μεγαλοπρεποῦς. Σολιμάν ὁ Μεγαλοπρεπῆς εἶναι ἡ λαμπροτέρα ἐποχὴ τοῦ ὀθωμανικοῦ Ἰουδαϊσμοῦ! Ὁ Σουλτάνος φέρεται εὐνοϊκότερα πρὸς τοὺς Ἑβραίους, τοὺς διορίζει εἰς τὰ συμβούλιά του, καὶ τοὺς ἐμπιστεύεται τὰ ὑψηλότερα ὑπουργήματα. Φίλος του καὶ εὐνοούμενος ὑπουργὸς τοῦ, εἶναι ὁ περιώνυμος Ἰωσήφ ἐκ Νάξου ὁ ὁποῖος εἶχεν ὄνειροπολήσει νὰ συνάξῃ τοὺς εἰς ὅλα τὰ μέρη πιεζομένους ὁμοδόξους του καὶ νὰ ἐγκαταστήσῃ αὐτοὺς ἐν Παλαιστίνῃ. Οὐδὲν κοινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον, μὴ ἐξαίρουμένου μηδ' αὐτοῦ τοῦ Σιωνιστοῦ!

Ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ Σολιμάν, θέλει νὰ συνολογήσῃ εἰρήνην μετὰ τὴν Ἑνετικὴν Δημοκρατίαν ἐξέλεξεν ὡς πρεσβευτὴν ἕνα Ἑβραῖον, τὸν Σολομῶντα Ἐσκεναζῆ. Ὁλόκληρος δὲ ἡ Γερουσίαν, ἡγουμένου τοῦ Δόγη Ἀλοΐσιου Μοκνίγου, μετέβη εἰς προῦπάντησιν τοῦ Ἐσκεναζῆ καὶ ὁ λόγος ἔτρεχεν κατὰ τὴν διάδοχον αὐτοῦ ἀντιπέμψων φρενετιώδεις ζητοκραυγάς.

Καὶ ἄλλη χώρα ἐπικίε πρωταγωνιστοῦ πρόσωπον εἰς τὴν Εὐρώπην, ἡ Πολωνία! Δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ τὴν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ βρασιλέως Κασιμίρου τοῦ Μεγάλου, ὁ ὁποῖος ἔκτισεν 70 πόλεις καὶ ἔκκαμεν καλλιεργησίμους ἀμέτρους ἐκτάσεις χέρσου γῆς. Οὐδέποτε δὲ οἱ Ἑβραῖοι πολωνοὶ ὑπῆρχαν εὐτυχέστεροι ἢ ἐπὶ τοῦ βρασιλέως Κασιμίρου. Προσεκάλεσεν αὐτοὺς ἐκ τῶν πλησίων χωρῶν καὶ ἐπωφελήθη τῶν κεφαλαίων καὶ τῆς νοημοσύνης των διὰ τὰ μεγάλα ἔργα τὰ ὁποῖα λαμπρύνουν τὴν βρασιλείαν του! Εἰς ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς Πολωνίας δὲν ὑπάρχει εἰ μὴ ἕνας

μόνος βρασιλεὺς ἀντάξιός τῆς ἐπωνυμίας «Μέγας» καὶ τὸ λέγομεν μετὰ ὑπερηφάνειαν ὅτι εἶναι ὁ φίλος, ὁ προστάτης τῶν Ἑβραίων ὁ ὁποῖος ἐφάνει ὁ μόνος ἀντάξιός τῆς ὀνομασίας ταύτης.

Δὲν ὑπάρχουν πλέον Ἑβραῖοι σήμερον εἰς τὴν Ἰσπανίαν ἐκείνην ἢ ὁποῖα πρὸ ὀλίγου μόλις ἔχασε τὴν Κούβαν! Ὑπῆρχον ἄλλοτε ἐκεῖ πολλοί, πάρα πολλοί· ἦσαν πλούσιοι, πλουσιώτατοι, πκνίσχυροι, εἶχον οἰκογενειακὰ οἰκίσματα ὡς εὐπατρίδα καὶ ἔφερον ζῆφος ὡς οἱ μεγάλοι τοῦ Κράτους μεγιστάνες. Ἀλλὰ θὰ εἶχον ἀνάγκην ἰδιαιτέρως διαλέξεως διὰ νὰ ἀναφέρω τοὺς μεγάλους ἄνδρας τοὺς ὁποῖους ὁ Ἰουδαϊσμός ἔδωκεν εἰς τὴν Ἰσπανίαν καὶ εἰς τὴν μουσουλμανικὴν καὶ εἰς τὴν χριστιανικὴν! Ὁ Ἀβδούλ Ραχμάν ὁ κρταῖος καλίφης τῆς Κορδοβίας, Ὁ Ἰβν-Ἀλαρίφ, ὁ πρῶτος βρασιλεὺς τῆς Γρενάδας Ἀλφόνσος ὁ Β' ὁ ἰδρυτὴς τοῦ καστιλιανοῦ μεγαλείου, ὁ Ἰάκωβος ὁ ἐξ Ἀργώνης, δύο ἐκ τῶν μεγαλειτέρων πριγκήπων τῆς Χριστιανωσύνης, ζητοῦν τοὺς Ἑβραίους καὶ ἀμιλλῶνται ποῖος νὰ τοὺς προστατεύῃ καλλίτερον.

Ὁ ἡμποροῦσα νὰ σὰς φέρω πλεῖστα ἄλλα παραδείγματα. Ἡ Φλωρεντία ἐπὶ τῶν Μεδίκων, ἡ Φερράρα ἐπὶ τῶν ἐξ Ἐστῆς, ἡ Ὀλλανδία ἐν ἡ στιγμῇ ἔμελλε νὰ γίνῃ κυρίαρχος τῆς θαλάσσης, πκνταχοῦ ὁ Ἑβραῖος ἀναφάνεται ὡς στοιχεῖον εὐημερίας, πκνταχοῦ εἶναι ἐκ τῶν δραστηριωτέρων παραγόντων αὐτῆς, πκνταχοῦ, ἐὰν δύναμι οὕτως νὰ ἐκφρασθῶ, ἀναφάνεται ὡς ἐν τῶν ἀναγκαίων ἐλατηρίων διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐθνικῆς μηχανῆς.

Χωρὶς τοὺς Ἑβραίους τί θὰ ἠδύνατο νὰ κάμῃ ὁ Μεσαιῶν;

Ἡ Εὐρώπη ἦτο κομματιασμένη εἰς σωρείαν μικρῶν πριγκηπάτων, χωρισμένων μετὰ παντοειδῆ ὄρια. Ἐκαστος ἔζη χωριστὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων· διὰ τὸν εὐπατρίδην καὶ τὸν χωρικὸν ἀκόμη ὁ ὀρίζων δὲν ἐξετείνετο πέραν τοῦ ψευδακτικοῦ πύργου· οἱ δρόμοι δὲν ἦσαν ἀσφαλεῖς, δὲν ὑπῆρχον οὔτε σιδηρόδρομοι, οὔτε τηλέγραφος, οὔτε κκμῖα τῶν θαυμασιῶν ἐφευρέσεων αἱ ὁποῖαι διευκολύνουν κατὰ τὰς ἡμέρας μας τὰς σχέσεις τῶν λαῶν! Καὶ μύλοντο οὕτω τὰ προϊόντα ἐφθάνον εἰς τὰς ἀγοράς, καὶ ἀκάματοι ταξιδιῶται διέτρεχον τὰς ἀπὸ Ρήνου μέχρι Δουνάβεως καὶ ἀπὸ τοῦ Ῥοδανοῦ μέχρι τῆς Ἐλβας χώρας καὶ πλοῖα ἀνεχώρουν ἐκ Μασσαλίας εἰς Βενετίαν, ἐκ τῆς Βενετίας εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Σμύρνην καὶ μέχρι τῶν Ἰνδιῶν! Εἶναι ὁ ἀτυχῆς Ἑβραῖος, ὁ ὑπὸ πάντων περιφρονούμενος καὶ καταπιεζόμενος τοῦ δημιουργοῦ τὴν συγκοινωνίαν καὶ σχηματίζει τὴν μεγάλην ἄλυσιν τὴν ἐνώνουσαν τοὺς λαοὺς ἀπὸ Δυσμῶν μέχρις Ἀνατολῶν!

Αὐτὸς ἐξασκεῖ τὴν σπουδαίαν ἐκείνην ἐργα-

σίαν, ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὸ νὰ πλησιάσῃ τὸν παραγωγὸν τοῦ καταναλωτοῦ. Αὐτὸς εἶναι ὁ δίδων ζῶν εἰς τὰς μεγάλας ἐμπορικὰς πανηγύρεις!

Αἱ ὑπερήφανοι τοῦ Μεσαιῶνος εὐγενεῖς οἰκοδέσποιναι παρουσιάζονται εἰς τοὺς ἀγῶνας στολισμένοι μετὰ τὰ μεταξίνα καὶ ἐπίχρυσα ὑφάσματα τὰ ὁποῖα ταῖς ἐπρομήθευσεν ὁ Ἑβραῖος. Χωρὶς αὐτόν, δὲν θὰ εἶχον οὔτε τὰς ὠραίας αὐτῶν ἐνδυμασίας, οὔτε τὰ ἀρώματα οὔτε τὸ φυκασίδι διότι τὸ φυκασίδι ἦτο ἐν χρήσει καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην! Ἱεροκήρυξ δὲ τοῦ Μεσαιῶνος ἀνέβη μίαν ἡμέραν ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος διὰ νὰ ὁμιλήσῃ κατὰ τοῦ ἐθίμου ἐκείνου λέγων ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν ἔχουν τὸ δικίωμα νὰ μεταβάλλουν τὴν μορφήν τοῦ ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτάς!

Ἄλλ' αἱ ἀλοιοφί, τὰ ἀρώματα εἶναι τὰ ἐλάχιστα ἐξ ὧν ὀφείλονται τοὺς Ἑβραίους.

Χάρις εἰς τὰς σχέσεις αὐτῶν μετὰ τῶν ἐν Ἀνατολῇ ὁμοδόξων τῶν εἰσήγαγον εἰς Εὐρώπην τὰ ἀρωματικά φυτῶν Ἰνδιῶν, τὸ πέπερι, τὸν ζιγγίβεριν, τὴν κανέλλαν. Μέσῳ αὐτῶν φθάνουν εἰς τὰς ἀγοράς, ὁ χάρτης, τὰ ἔλαια, τὰ δέρματα, τὸ ἀβόριον, ἡ ἀλόνη, ἡ κάμφορα ἡ στυπτηρία, ἡ γλυκορίζα, τὸ κύμινον, τὰ φύλλα τῆς δάφνης, τὸ ξύλον τοῦ σαντάλου, τὰ σπάνια πτηνὰ καθὼς οἱ τῶν, οἱ ψιττακοί. Εἶναι ἀδύνατον νὰ τὰ ἀπαριθμήσωμεν ὅλα! Ἀλλὰ διατὶ τόσο ἱστορικοὶ μᾶς λέγουν, ὅτι αἱ Σταυροφορικαὶ ἔλαβον ὡς πρῶτιστον ἀποτέλεσμα, τὸ νὰ κάμουν γνωστὴν τὴν Ἀνατολὴν εἰς τὴν Δύσιν! Μήπως ἡ Ἀνατολὴ δὲν ἦτο ἤδη γνωστὴ;

Εἰς τὸ περὶ Σταυροφοριῶν κεφάλαιον τῆς Γενικῆς Ἱστορίας τοῦ Λαβίς καὶ Ραμπῶ, ὁ Κ. Σεγνεμπὸ λέγει: «Ὅταν βλέπει κανεὶς ἐν ἀνατολικὸν ἔθιμον ἐν Εὐρώπῃ τείνει νὰ πιστεύσῃ ὅτι εἰσήχθη ὑπὸ τῶν Σταυροφόρων....

..... Ὅταν ἀποδίδῃ τις εἰς τοὺς Σταυροφόρους ὅλα τὰ ἀνατολικά ἔθιμα τὰ υἱοθετηθέντα ἐν Εὐρώπῃ κατὰ τὸν Μεσαιῶνα ὑπερβάλλει τὴν ἐπίδρασιν των συγγέων ὑπὸ τὸ ὄνομα Σταυροφοριῶν πάσας τὰς σχέσεις τῶν Χριστιανῶν μετὰ τῶν Μουσουλμάνων».

Ἴδου δὲ ἀκόμη καὶ ἡ ἐξῆς ἀπόδειξις ὅτι αἱ σχέσεις αὐταὶ μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν καὶ τῶν Μουσουλμάνων ἐγένοντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ μέσου τῶν Ἑβραίων.

Εἰς τὸ βιβλίον αὐτοῦ «Περὶ ὁδῶν καὶ Ἐπικριῶν» τοῦ 9ου αἰῶνος, ὁ ἀρχὴ συγγραφεὺς Ἰβν-Κορδαδβέχ ὁμιλεῖ περὶ τῶν Ἑβραίων ἐμπόρων τῶν ταξιδευόντων ἀδιακόπως ἀπὸ τῆς Δύσεως εἰς Ἀνατολὰς καὶ ἀπὸ ἀπὸ Ἀνατολῶν εἰς Δύσιν, διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης. «Κινοῦν ἐκ τῆς χώρας τῆς Φραγκίας (Γαλλίας) ἐπὶ τῆς δυτικῆς θαλάσσης· κάμνουν διὰ θαλάσσης τὸ μακρὸν ταξίδιον τῆς χώρας τῶν Φρά-

γκων μέχρι τῆς Κίνας». Οἱ ἔμποροι οὗτοι προσθέτει ὁ Ἰβν-Κορδαδβέχ ὁμιλοῦν τὴν ἀραβικὴν, τὴν περσικὴν, τὴν ρωμαϊκὴν, (ἐλληνικὴν καὶ λατινικὴν) τὴν φραγκικὴν, τὴν ἰσπανικὴν καὶ δρομολόγιον ἢ μᾶλλον τὰ δρομολόγια τὰ ὁποῖα οἱ Ἑβραῖοι ἠκολούθουν.

Ὁ κ. Χεύδ, διευθυντὴς τῆς βασιλικῆς βιβλιοθήκης τῆς Στουτγάρτης, ἐκφράζεται οὕτως ἐν τῷ σφῶ αὐτοῦ ἔργῳ περὶ τοῦ Ἐμπορίου τῆς Ἀνατολῆς ἐν τῷ Μεσαιῶνι. «Ὁ Ἰβν Κορδαδβέχ ὑπουργὸς τῶν Ταχυδρομειῶν εἶχε πλήρη γνῶσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ ἀνευ ἐκπλήξεως παρατηροῦμεν ἀπὸ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ σχεδιασθέντας πίνακας ὅτι ὑπῆρχον οὐχὶ ὀλιγώτεροι τῶν 4 ὁδῶν τὰς ὁποῖας ἐσύχναζον οἱ ἔμποροι (Ἑβραῖοι) εἰς ἀνοδὸν καὶ ἐπάνοδον μεταξὺ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, καὶ τῆς ἀνατολικῆς Ἀσίας καὶ τοῦτο καθ' ἡν ἐποχὴν ἐκ πληροφοριῶν εὐρωπαϊκῆς πηγῆς, θὰ ἐφάνετο ὅτι αἱ σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο τούτων μερῶν τοῦ κόσμου ἦσαν πολὺ σπάνια».

Οὐδεὶς ἴσως ἐξετίμησε πλεῖστον τὴν σπουδαιότητα τῶν τότε Ἑβραίων ἀπὸ τοὺς Σταυροφόρους, ἐνωθὺ τοὺς συνεταίρους. Διότι ἐν ᾧ ἄγρικαι ὁμάδες προσκνητῶν εἰσέβαλλον κατὰ τῶν Ἑβραίων τῶν ὀχθῶν τοῦ Ρήνου καὶ τοῦ Δουνάβεως, κατακρουροῦσαι αὐτοὺς μετὰ τὸ σύνθημα «ὁ Θεὸς τὸ θέλει» οἱ ἰππῶται καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐμπόρων οἵτινες συνάδευον αὐτοὺς ἤρχοντο εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν δηθεν δημίων τοῦ Χριστοῦ, τῶν ἐγκατεστημένων ἐν Παλαιστίνῃ.

Τοῦτο ἔπραττον λόγου χάριν οἱ Ἑνετοὶ οἵτινες ἔθεσαν ὑπὸ τὴν προστασίαν των τοὺς Ἑβραίους ἐργάτας τῆς Τύρου, μοναδικούς ἐν τῷ κόσμῳ διὰ τὴν κατεργασίαν τῆς ὑάλου, ἧτις βιομηχανία ἔμελλε νὰ δημιουργήσῃ τὴν δόξαν καὶ τὸν πλοῦτον τῆς Ἑνετίας.

Ἄ! ἠδύνατό τις πολλὰ νὰ εἶπῃ περὶ τῶν Ἑβραίων τοῦ Μεσαιῶνος, τοῦ Μεσαιῶνος ἐκείνου ὁ ὁποῖος τοὺς ἐμίσει χωρὶς ὁμοῦ νὰ δύναται νὰ στερηθῇ τῆς δράσεώς των.

Ἡ Ἐκκλησία τοὺς κατρίωκε καὶ τοὺς ἐπιθυμοῦσε ἐν ταυτῷ· οἱ εὐπατρίδα, οἵτινες τοὺς περιεφρόνουν τοὺς ἀνεζήτουν καὶ ἡ ἀρχόντισσα τοῦ ἐσταυροκοπέτο μετὰ τρόμου ὅταν ἐβλεπεν Ἑβραῖον ἦτο πολὺ εὐτυχῆς νὰ φέρῃ εἰς τὴν προῖκα τῆς τοὺς ὑπερόγκους φόρους μετὰ τοὺς ὁποῖους τοὺς ἐπεβάρυνεν. Διότι ἦτο τότε μὴ καλὴ δουλειὰ διὰ μίαν γυναῖκα νὰ φέρῃ εἰς τὸν ἄνδρα τῆς Ἑβραίου! Διότι εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην κατεῖχε κανεὶς Ἑβραῖους, καθὼς σήμερον κατέχει κτήματα.

Οἱ Ἑβραῖοι ὄχι μόνον καθὼς εἶπα, εἶχον γνώσεις γεωγραφικὰς καὶ ἐμπορικὰς, ἀλλὰ προσέτι γνώσεις διαχειριστικὰς καὶ οἰκονομολογικὰς, οὕτως ὥστε ἐτοποθετοῦντο ὀλίγον παν-

του ως επιθεωρηταί, ταμίαι, εισπράκτορες και ένοικιασταί φόρων· επί καταστίχων δέ έβραϊστί γραμμένων ένεγράφοντο οί λογχορισμοί τής Έκκλησίας, διότι ο Πάπας πολλάκις προσέφυγεν εις Έβραίους διά τήν εισπραξίν των φόρων του.

Άλλοι τούς έπεφόρτιζον με δημοσίαν υπηρεσίαν που δέν συνετέλει πολύ εις τό να αποκτήσουν τήν συμπάθειαν ουδέ των ιδίων των ομοθησικών. Εις ποίον δέν έτυχε τουλάχιστον άπαξ επί ζωής, να καταρρασθῆ έναν τελώνην; Οί Έβραίοι ήσαν τελώναι, είχαν μάλιστα τήν γενικήν διεύθυνσιν των τελωνείων εις μερικής χώρας.

Καί ήσαν πολύ αστήροι εις τήν υπηρεσίαν των. Ένας Εύπατρίδης γάλλος μετακίνων ως προσκυνητή, εις Καστίλιαν είδε τας αποσκευάς του να τας άνοιχουν τήν μίαν μετά τήν άλλην, να επιθεωρούνται μετά πάσης λεπτομερείας και να φορολογούνται χωριστά διά κάθε άντικείμενον. Ώργίσθη δε τοσοῦτον διά τοῦτο ώστε επανελθών εις τας γαίας του εξώρισεν εκείθεν όλους τούς Έβραίους.

Ίδου τί κερδίζει κανείς εκπληρών ευσυνειδήτως τό καθήκόν του!

Άλλ' έχω ἴσως άδικον να κακολογῶ τούς τελώνας διότι έν τῷ Ταλμουδ είναι γραμμένον «Μή καταχρασθῆς τό τελωνεϊόν» Υπάρχουν δέ και άλλα πράγματα έν τῷ Ταλμουδ και ἴσως ήθελεν εὔρη τις έν αὐτῷ τήν εξήγησιν τοῦ γεγονότος διατί τόσο Έβραίοι έγνώριζον άνάγνωσιν και γραφήν καθ'ήν έποχὴν ταῦτα ήσαν τόσον ολίγον γνωστά. Ο Racine εις τό προοίμιον αὐτοῦ τής Αθάλιας απαντᾷ εις τούς τυχόν εκπληροσμένους διά τήν πρωϊμότητα τοῦ πνεύματος τοῦ μικροῦ Ίωσίου. «Οί παῖδες των Έβραίων διέφερον τοῦ πλείστου μέρους των ήμετέρων» έδιδάσκοντο τας ἱερὰς γραφάς οὐχί άφ' ής εισήρχοντο εις τήν ήλικίαν τοῦ λογικοῦ, άλλ' ένα μεταχειρισθῶ τήν εκφορσιν τοῦ Αγίου Παύλου, εκ τοῦ μαστοῦ». Καί τῷ ὄντι ὅποιος κάνει τήν πρώτην αὐτοῦ κοινωνίαν, οφείλει να διαβάζῃ τήν Γραφήν, ὑψηλοφώνως, και δημοσίως.

Υπῆρξεν ὄντως άνεκαθεν πρὸ Έβραίοις μία ὑποχρεωτική εκπαίδευσις. Άλλ' αὕτη περιωρίζετο μόνον εις τήν έβραϊκήν!

Τί πειράζει! Ο άνθρωπος ο γνωρίζων ὅπως δῆποτε να διαβάξῃ, εινε ολιγώτερον άμαθής τοῦ άγραμμάτου! Ενθυμούμαι ὅτι έχω γνωρίσει εις τὰ χωρία τής Αλσατίας Έβραίους και Χριστιανούς άγνωσῦντας άνάγνωσιν και γραφήν εις τήν γαλλικήν και τήν γερμανικήν. Απετέλουν μάλιστα οὔτοι τήν πλειονότητα. Άλλ' ο έβραϊος έμπορομεσίτης κουτσογράφων τήν έβραϊκήν του έβούηθε τήν μήμην του, έδραζε κάποιον τάξιν εις τας ὑποθέσεις του, ήτο έν γνώσει των κερδῶν και των ζημιῶν

του, και ήτο άπηλλαγμένος τής επί πληρωμῆ συνεργασίας γραμματέως. Ίδου τί εξηγεί νομίζω, πολλά πράγματα και δι' ὅλας τας έποχάς.

Υπῆρχεν είδος έμπορίας πολύ διαδεδομένον παρ' Έβραίοις κατά τόν Μεσαιῶνα· κατείχον δηλαδή δανειστικάς τραπέζας εις πολλάς πόλεις· ο χωρικός, ο εύπατρίδης, ο ἱερεύς, πάντες έτρεχον φέροντες ενέχυρα και ζητοῦντες προκαταβολὰς χρημάτων. Πολύ συχνά κατηγορήθησαν οί έβραίοι διά τό είδος τοῦτο τοῦ έμπορίου τό ὅποϊον τήν σήμεραν εξασκείται παντοῦ, με τήν διαφορὰν ὅμως ὅτι αί των πατέρων μας εκείναι τράπεζαι, τήν σήμεραν ὀνομάζονται Τράπεζαι Έλέους, (Monts-de-Piété). Ο Θεός μόνος ζεύρει τας υπηρεσίας πού τὰ Ένεχυροδανειστήρια ταῦτα προσφέρουν παντοῦ. Τό άπκαρίτητον τοῦτο καθήδρουν οφείλεται εις τούς Έβραίους. Καί ὄχι μόνον τὰ πρῶτα Ένεχυροδανειστήρια ἔλχον ὡς πρότυπον τας δανειστικάς έβραϊκάς τραπέζας άλλ' άντέγραψαν εξ αὐτῶν τούς κανονισμούς αὐτῶν και πολλάκις και αὐτάς τας λέξεις.

Υπάρχει και κάτι τι τό ὅποϊον οφείλεται ἴσως εις τούς Έβραίους κάτι τό ὅποϊον ὁ Μοντεσκιέ ὀνομάζει μεγαλοφυᾶ έφεύρεσιν· ή συναλλαγμασική!

Άλλά θά εἶπη τις· Ομιλεῖται πολύ περι των ὑπό των Έβραίων προσενεχθεισῶν υπηρεσιῶν! Καί περι τοῦ κακοῦ πού διέπραξαν; και περι τής αποτροπιασίου αὐτῶν τοκογλυφίας; Τό ζήτημα έμελετήθη ὑπό δικκεκριμένων οικονομολόγων οἵτινες εδήλωσαν, ο I. B. Say μεταξῶν άλλων, ὅτι τό επιτόκιον ὅπερ οί Έβραίοι απήτουν ένίστε ὑπέρογκον, δέν είναι ὑπερβολικόν λαμβανόμενων ὑπ' ὄψει των κινδύνων τούς ὁποίους διέτρεχον· μίαν επί δύο φοράς οὔτε καν επληρώνοντο! Προσέτι, ο ὑπό των Έβραίων λαμβανόμενος τόκος, ὅστις ένίστε άνήρχετο εις 50 ἢ 80 %/ο είναι ο νόμιμος τόκος, ο ὀρισθείς ὑπό των διαταγμάτων των Βασιλέων και των πριγκήπων, οἵτινες ελάμβανον εξ αὐτοῦ τό μεγαλείτερον μέρος! Η Έκκλησία απηγόρευε τό επί τόκῳ δανείζειν άλλ' ὑπῆρχεν άνάγκη ανθρώπων να δανείζων χρημ· ὑπεχρέουν λοιπόν τούς έβραίους να κάμουν τοῦτο. Ο Καλβίνος ὑπῆρξεν ο διακηρύξας πρώτος τήν ελευθερίαν τοῦ επί τόκῳ δανείζειν. «Οί δικκαρτυρόμενοι λαοί, λέγει οικονομολόγος τις, οφείλουν βεβίως εις τόν Καλβίνον τήν ὑπεροχήν ἣν απέκτησαν από τοῦ 16ου αἰῶνος, εις τό έμπόριον και τήν βιομηχανίαν. Η ελευθερία τοῦ δανείζειν επί τόκῳ έδωσεν αφετηρίαν εις τήν πίστωσιν και ή πίστωσις έδιπλασίασε τήν ισχύν των».

Άλλως, κατά τήν έποχὴν εκείνην τοῦ Μεσαιῶνος, οί Έβραίοι δέν είναι οί μόνον δανει-

σταί. Οί Λομβαρδοί ζητοῦν, 40 και 50 %/ο εκεί ὅπου οί Έβραίοι ευχαριστιῦνται με 20 %/ο. Άλλά και πάντοτε οί Έβραίοι ὑπῆρξαν μετριώτεροι των άλλων! Ακούσατε, παρακαλῶ, τόν «Ρῶσσον Άγγελιοφόρον τοῦ 1893.

Υπῆρχον έν Μόσχῃ Ένεχυροδανειστήρια ὑπό Έβραίων κατεχόμενα. Τὰ Ένεχυροδανειστήρια ταῦτα ελάμβανον (συμπεριλαμβανόμενων των τελῶν σημάσεως και αποδείξεων) ἔως 36 %/ο. Εκδιώκουν τούς Έβραίους κλείουν τὰ Ένεχυροδανειστήρια αὐτῶν... και... ἄς ακούσωμεν τήν ρωσικήν έφημερίδα. «Ο αριθμός των Ένεχυροδανειστηρίων ήλαττώθη, ένεκεν τής επιβληθείσης απαγορεύσεως να κατέχουν Έβραίοι τοιαῦτα κατastήματα. Άλλά περίεργον πρᾶγμα! ο περιορισμός οὔτος επέβλε νέον βάρος εις τόν πτωχότερον πληθυσμόν τής Μόσχας... Αφ' ὅτου ή πιθκνότης τοῦ ανταγωνισμοῦ, ήλαττώθη, πλείστα των Ένεχυροδανειστηρίων λαμβάνουν 5 0/0 κατά μήνα και μετά των τελῶν τοῦ χαρτοσήμου επί των αποδείξεων φθάνομεν εις τὰ 70 0/0 κατ' έτος! Δέν είναι φρικῶδες;»

Καί ταῦτα γράφει ρωσική έφημερίς! Α! πόσον δίκαιον εἶχεν τό αρχαιοῦν χρονικόν τό έμμετρον τοῦ Μεσαιῶνος ὅπερ γράφει:

Car Juifs furent debonnères et doux
Trop plus en faisant tels affaires
Que ne le furent ore chrestiens
Mais si li Juifs, demouré
Fussent ou réaume de France
Chrestien mainte grande aidance
Eussent en quoi ils n'ont pas!

Ἐπερ έν μεταφράσει· «διότι οί Έβραίοι ὑπῆρξαν αγαθοί και γλυκεῖς πράττοντες ένίς ὑπόθεσις (δανείζοντες χρήματα), πλείστορον ἢ πολλοί Χριστιανοί. Άλλ' έν οί έβραίοι είχαν μείνει έν τῷ Βασιλείῳ τής Γαλλίας οί Χριστιανοί θά απελάμβανον πολύ μέγαρα αγαθὰ πού τούς λείπουν».

Όταν έπρόκειτο να λάβουν τήν πολιτικήν αὐτῶν χειραφέτησιν οί Έβραίοι τής Αλσατίας βῆ 1789 ο βουλευτής Rewbell άνέβη εις τό βῆμα και εἶπεν. «Εάν χειραφετήτε τούς Έβραίους τής Αλσατίας, δέν λαμβάνω καμμίαν εὐθύνην περι των συνεπειῶν· είναι συμμορία τοκογλύφων, άνίκανοι να κάμουν τίποτε άλλο. Ο Rewbell έλησμόνει ὅτι ή τοκογλυφία εζηκεῖτο ὄχι μόνον ὅπου ὑπῆρχον Έβραίοι, άλλὰ και εκεί ὅπου δέν ὑπῆρχον· έν Βασιλείᾳ και έν Γενεύῃ. Ὡς Αλσατός ο Rewbell ὤφειλε να γνωρίζῃ ὅτι ο χωρικός κατέφευγεν κατά προτίμησιν εις τούς Έβραίους και ὅτι έλεγεν· «Τρεῖς Έβραίοι ισουδνκαμοῦν με ένα Βασιλειανόν, και τρεῖς Βασιλειανοί με ένα τής Γενεύης».

Άλλ' έν είναι αληθές ὅτι οί Έβραίοι παρέχουν τόσας υπηρεσίας, διατί τούς εδίδων;

έν πάλιν είναι αληθές ὅτι δέν παρέχουν τοιαύτας, διατί εκάλουν αὐτούς εκ νέου; Παρεκάλουν μάλιστα αὐτούς χορηγοῦντες προνόμια. Καθώς λόγου λάριν διά να πεισθοῦν οί Έβραίοι να μείνουν έν Βαρκελώνῃ, βασιλικόν διάταγμα τής 3 Οκτωβρίου 1392 απήλλαχτην πάντας τούς προσερχομένους παντός φόρου, των άμέσων και έμμέσων, επί τρία έτη! Διατί; Τό 1315 ο βασιλεύς Λουδοβίκος 1' κηρύττει ὅτι οί Έβραίοι δύνανται να επανέλθουν εις Γαλλίαν, δηλῶν έν διατάγματι ὅτι καλῶν πάλιν τούς Έβραίους ὑποχωρεῖ ένῶπιον τής κοινῆς άπαιτήσεως τοῦ λαοῦ! Διατί πάλιν; Όταν ο Πάπας Πίος Ε' εδίδωξε τούς Έβραίους από τὰ Κράτη του, οί κάτοικοι τής Αγκώνης παρεκάλεσαν αὐτόν να τούς αφήσῃ τούς Έβραίους των. Ερωτῶ πάλιν· διατί τοῦτο; Τῷ 1660 ή πενία είναι τόσον μέγαρα εις τό πριγκηπάτον τής Οράνης ὡστε λαμβάνουν οί κάτοικοι τήν άπόφασιν να στέλλουν πρεσβείαν εις τόν βασιλέα Λουδοβίκον ΙΔ'. Ίνα τύχῳσι παρ' αὐτοῦ, τί νομίζετε; . . τήν άδειαν να προσκαλέσουν εκ νέου τούς Έβραίους πού είχαν διώξῃ! Καί προτοῦ μάλιστα λάβουν άπάντησιν, εκάλεσαν προσωρινῶς περι τούς πενήτηκοντα Έβραίους. Τό διατί, σας τό λέγει τό κείμενον τής αποφάσεως· «δέν ὑπάρχει εις Οράνην οὔδεις έμπορος ὑφασμάτων, οὔδεις βράπτης, οὔδεις τεχνίτης, και ή πόλις έχει ὄλοσχερῆ ἔλλειψιν έμπορευμάτων». Τό 1842, μεγάλη πυρκαϊχ κατastρέφει μέρος τής πόλεως τοῦ Αμβούργου. Συνέρχεται ή Γερουσία, και τότε τό πρώτον, οί Έβραίοι εξουσιοδοτοῦνται να κτιζούν και να γίνουν ιδιοκτηταί. Ὁμίλησα ανωτέρω περι τής εξώσεως των Έβραίων εξ Ισπανίας. Τό 1797 ο Δόν Πέδρος Βαρέλα, ὑπουργός τοῦ Έμπορίου, απευθύνει εις τόν βασιλέα Κάρολον Δ' ὑπόμνημα περι τής οικονομικής κατastάσεως τής χώρας και άποδεικνύει ὅποσα ὠφέλη ήθελεν προσπορισθῆ ή Ισπανία καλοῦσα πάλιν τούς Έβραίους. Η έπιστροφή των Έβραίων! (1) Άλλ' αὕτη ζητεῖται σήμεραν μετά φωνῶν και σαλιγγῶν εις πλείστα διαμερίσματα τής Ρωσσίας ὅπου κυκλοφοροῦν πρὸς τοῦτο αναφοραί γεμάται ὑπογραφῶν! Μαζῶ με τούς Έβραίους έφυγεν και ή ευημερία· έφυγεν ή υγειεινή και ή ήθική! Ίδου έν παράδειγμα. Διαρκούσης μιᾶς περιουσίας του, ο πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τοῦ διαμερίσματος τής Kischineff εξεπλάγη εκ τοῦ ὑπερόγκου αριθμοῦ μεθῦσων πού συνήνητησεν εις ὅλα τὰ χωρία.

Ζητήσας πληροφορίας έμαθεν ὅτι συνεπεία τής αναχωρήσεως των Έβραίων ο τόπος δέν

Σ.Ι.Ε. (1) Καί σήμερα ή Ισπανία κατά τήν παρούσαν κρίσιν έν Ανατολή μετέρχεται κάθε μέσον διά τήν έπιστροφήν των Έβραίων εις τήν Ισπανίαν

δύναται πλέον να πωλή τα κρασιά του ως εκ τούτου κατά τον νέον τρυγητόν, πίνει όσον δύναται περισσότερον διά να άδειάση τα βυρέλια. Τόν πρόεδρον έπεσκέφθησαν μετά ταύτα τέσσαρες γέροντες με αναφοράν ζητούντες να επιτρέψη εις έκαστον εξ αυτών ένα Έβραϊον διά να πωλήσουν τό κρασί των, άλλως θα ήδυνάτου να πληρώσουν τους φόρους. Καθώς βλέπετε οι άληθεις σφετερισται δέν είναι εκείνοι που ώφελούνται του ανταγωνισμού, άλλ' οι θέλοντες να καταργήσουν τον ανταγωνισμόν. Ίδου όλο τό μυστήριο του αντισημιτισμού! Άλλά καταργών τις τον ανταγωνισμόν καταστρέφει την θεμελιώδη βάση κάθε έμπορίου και κάθε βιομηχανίας.

Ίδου λοιπόν διατι έγινε αναγκη να επαναφέρουν τους Έβραίους εκείνους που ένόμιζον ότι θα μπορούσαν να ξεκάμουν.

Έχομεν επί του προκειμένου και την πολύτιμον μαρτυρίαν ενός μεγάλου Ύπουργού του όποιου ουδεις θέλει άρνηθθί τό κβρος όσον άφορα εις τα έμπορικά ζητήματα και τον πατριωτισμόν. Ωμιλώ περι του Colbert. Οι έμποροι της Μασσαλίας εζήτησαν τῷ 1681 την άπέλασιν των Έβραίων. Ο Κολθέρτ παρεκάλεσε τον επιτετραμμένον επί τον φόρων De Rouillé να προβή μετά δεξιότητος εις μυστικήν ανακρίσιν διά να μάθθ ήν οι Έβραίοι ήσαν χρήσιμοι ή όχι. Και προσέθεσεν «—Προσέξατε πολύ διότι ή αντιζηλία εκίνησε πάντοτε τους εμπόρους να γνωματεύουν διά την άπέλασιν αυτών».—Ο κ. Άλφρέδος Nemark εις τό σπουδαϊον αυτου σύγραμμα περι Κολθέρτ και της εποχής του, αναφέρει προσέτι τας εξής λέξεις του Ύπουργού. «Δέν υπάρχει ωφελιμότερον διά τό γενικόν κελόν του έμπορίου, όσον ή αύξησις του αριθμού εκείνων οι όποιοι τό έξασκούν.» Οι λόγοι αυτοι δέν είναι μόνον πεφωτισμένου οικονομολόγου, άλλά και άνδρός αγαπώντος τον βασιλέα του και την Γαλλίαν. Τῷ όντι δέ τό έμπόριον και ό πατριωτισμός συνδέονται στενως.—Ωμιλήσα άλλοτε περι του πατριωτισμού των Έβραίων⁽¹⁾ και πιστεύω ότι απέδειξα ότι δέν ύστεροϋσι μηδενός εις τό να υπερασπίζου την πατρίδα με τα όπλα εις τας χείρας.—Άλλ' υπερασπίζει τις την χώραν του και άλλως πως ή διά των όπλων. Ύπαρχουν και άλλα παιδία μάχης όπου συναντώνται τα έθνη, και είναι επίσης τιμητικόν να νικη κανεις εις τας μεγάλας αυτας μάχας αι όποιαι ονομάζονται Παγκόσμιαι Έκθέσεις. Εκεί επίσης υπερασπίζεται ή τιμή της σημαίας!—Είναι ο Έβραϊος Rouff εκ Ρώμης εκεινος προς όν ο βασιλεύς της Ιταλίας ειπεν μετά την Έκθε-

(1) Αί στρατιωτικαι άρεται των Έβραίων, ιδε «Ισραηλ. Επιθεωρ. αριθ. 7. 8. 9.

σιν του 1878. «Σας ευχαριστώ διότι τοσουτον λαμπρως άντεπροσωπεύσατε την Ιταλίαν εν Παρισίοις.»—Άλλος Έβραϊος εκράτησεν ύψηλά τῷ 1876 εις Βιέννην την τιμήν της γαλλικης ύφαντουργίας, ο κ. Blin d'Elboenf που πρώτος κατεσκεύασε εις Γαλλία τσόχες διά κυρίας. Έλαβε μάλιστα μίαν ήμέραν την τιμήν να τας παρουσιάση, τες τσόχες όχι τας κυρίας, εις τον Πρόεδρον Carnot, και να του ειπή ένώπιον των ανταγωνιστών σου. «Εϊμεθα τοσουτον μάλλον υπερήφκνοι διά τα ύφάσματα ταυκα καθόσον αντιπροσωπεύουν, τον θρίαμβον της γαλλικης βιομηχανίας επί της ξένης».

Πρό δύο ετών έγινε η Έκθεσις των Βρυξελλών. Ίδου δέ ή περιγραφή της εφημερίδος της ώρολογοποιίας της Γενεύης περι άριστοτεχνήματος της χρυσοχοίας και της ώρολογοποιίας σταλέντος από έναν οίκον του La Chaux de-Fonds. «Ωρολόγιον 7 χιλιοστομέτρων διαμέτρου ή μηχανή αποτελουμένη από 80 τεμαχίων δέν ζυγίζει πλέον των 95 εκατοστών του γραμ. όλόκληρον δέ τό ώρολόγιον μετά της θήκης δέν υπερβαίνει τα γραμμάρια 2, 15. Τό ώρολόγιον ελειτούργει λαμπρως.—Σας ειπα ότι ο οίκος αυτός του La Chaux-le-Fonds ήτο εβραϊκός; Διατηρώ ακόμη εις την μνήμην τό πλήθος των περιέργων κατά την Έκθεσιν των Παρισίων του 1889, ένώπιον του εργαστηρίου των εβραίων του Άμστελοδάμου των εργαζομένων τους αδάμκντας. Ο αδάμκς λέγει ο Άλφόνσος Εκίτος, θέτει εις άμηχανίαν πολλάκις τους τεχνίτας του διά τας πλέον άπροσδοκήτως μεταμορφώσεις του. Άδάμκντες κίτρινοι ή φαιοι χάνουν τό αρχικόν αυτών χρώμα διά της εργασίας. Άλλοι απεναντίας μεταβάλλουν τό διαφανές αυτών εις φαιόν. Είναι δέ αναγκη να προίδη τις πάσας τας μεταμορφώσεις ταυτας άν δέν θέλη να εκτεθ ή εις φοβεράς άπαγοητεύσεις.

Αί καταβληθεΐσαι προσπάθειαι προς μεταφοράν της εργασίας του αδάμκντος εις Παρισίους και Λονδίνον απέτυχον πάντοτε. Η εργασία αυτη, απαιτει μελέτας και δεξιότητα όλως ιδιαιτέραν, και, συμπεραίνει ο συγγραφεύς, δέν δύναται να γείνη ή υπό τον εβραϊον τεχνίτην του Άμστελοδάμου».

Η Ισπανία εκαμε τό σφάλμα να διώξη τους Έβραϊους, άλλά τό σφάλμα αυτης υπήρξεν ακόμη μεγαλειτερον διώξασα αυτους καθ' ην στιγμήν ακριβως είχε μεγαλειτερον αναγκη αυτών, καθ' ην στιγμήν ο Κολόμβος άνεκάλυπτε την Άμερικην. Τί δέν θα εκάμνον οι Έβραίοι εις τας χώρας εκεινας τας ανοιχθείσας τότε εις την βιομηχανίαν και εις τον ευρωπαϊκόν πολιτισμόν; Θα μπορούσαν να κάμουν θαύματα ειπεν ένας διάσημος οικονομολόγος. Άλλά ποιος θα μάς ειπή τό μέρος τό όποτον έλαβον οι Έβραίοι εις την ανακάλυψιν

της Άμερικης; Η βασίλισσα Ισαβέλλα προσκαλει από την Λισβόνα τον σοφόν Έβραϊον Zacuto διά να πληροφορηθ ή παρ' αυτου περι της σοβρότητος των σχεδίων του Κολόμβου. Ο δέ διάσημος περιηγητής έφερε ακολούθως πάντοτε μαζί του εις τα ταξείδιά του τους άστρονομικούς πίνακας του Zacuto, καθως φέρει τις ένα «φυλακτό». Ένας άλλος Έβραϊος ο Λουδοβίκος εκ Santangel προκαταβάλλει εξ ιδίων, τό αναγκαιον ποσόν διά τα ταξείδιον του Κολόμβου. Και ο πρώτος ευρωπαίος ο αποβιβασθείς εκ του στολίσκου διά να έλθ η εις συνάφειαν μετά των ιθαγενών, ήτο Έβραϊος!

Άλλ' ένθ ο Κολόμβος έθελκασσοπόρει προς δυσμάς διά να δώση ένα νέον κόσμο εις την Ευρώπην, ο Βάσκος δέ Γάμα προς Ανατολάς προχωρών έδιδε ένα νέον κόσμο εις την Πορτογαλλίαν. Οποια δέ δέν υπήρξεν ή εκπληξις των Πορτογάλλων των αποβιβασθέντων εις την άγνωστον παρχίαν του Ίνδικου Ωκεανου όταν ειδον ένα λευκόν να αποχωρισθ ή εκ του όμίλου των μαύρων και να αναφαν ή εις αυτους εις καθαράν καστιλιανήν διάλεκτον. «Ο Θεός ως ευλόγησ η τα πλοια, τους κυρίους πλοιαρχους και όλην την συνοδίαν». Ητο ούτος εις εβραϊος πορτογάλλος, ο Γασπάρ, εις ύπηρεσίαν του βασιλέως της Γόα.

Αί πληροφοριαί τας όποιας ο Γασπάρ διδει εις τον συμπατριώτην του Δέ Γκάμα περι της γεωγραφίας της χώρας, των προϊόντων και της τιμης των διαφόρων ειδών του έμπορίου είναι ανεκτίμητοι. Ο Βάσκος δέ Γκάμα τον προσλαμβάνει ως βοηθόν του, τον μεταφέρει εις Λισβόνα όπουθεν αναχωρει άμέσως διά να χρησιμεύση ως οδηγός του διαδόχου του Γκάμα, Alvarez Cabral. Και ο Cabral, ο Albuquerque, ο d'Almeida όλοι οι μεγάλοι περιηγηται του ΙΣΤ' αιώνος έχουν μαζί των Έβραϊους ως οδηγούς, γραμματεΐς και διερμηγείς.

Έβραίοι εκάμην την άκμήν της Ολλανδικης εταιρείας των Ίνδιων ή οποια ειχεν άλλοτε την κυριαρχίαν της θαλάσσης και ή οποια εκίνησε την ζηλοτυπίαν του Κολθέρτ και του Κρομβέλλου. Με τα κεφάλαια των εξ Ισπανίας διωχθέντων Έβραίων άνοιξεν ή Έταιρεία τα τραπεζικα αυτης γραφεία εις τό Ίνδοσταν, εις Ιάβην και εις Βραζιλίαν. Οι πορτογαλλοι Έβραίοι οι εγκτεστημένοι εν Βραζιλία διευκόλυναν την κατάκτησιν αυτης και έσυραν εκει πολλους άλλους μετανάστας ευτυγεις να ζώσιν εις Κράτος τό όποτον δέν εγνώριζε τους θρησκευτικούς διωγμούς, και πρόθυμοι να αποθανώσιν εν αναγκη υπέρ αυτου. Διότι υπήρξαν και θυμαΐσιοι στρατιώται όταν επαρουσιάσθη αναγκη να υπερασπισθώσι την κατακτηθεισαν χώραν διά των όπλων. Ο Ο άββας Raynal εις την φιλοσοφικήν αυτου ιστορίαν

των δύο Ίνδιων, ερευών την αιτίαν των μεγάλων αποικιακων επιτυχίων της Ολλανδίας, εζηγει αυτην διά του γεγονότος τούτου και μόνου, της θρησκευτικης δηλαδή ανοχης. Και εις τούτο συμφωνει με ένα αντισημίτην, με τον γάλλον πρεσβευτην της Χάγης, ο όποιος έστειλε τῷ 1698 εκθεσιν εις τό ύπουργειον των Έξωτερικων. Ο πρεσβευτης ούτος δέν αγαπα τους Ολλανδους, δέν αγαπα τους διαμαρτυρομένους, δέν αγαπα τους Έβραϊους. Άλλ' ύπως δήποτε και εκ της εμπραθους εκθέσεως του προκύπτουν τρία μεγάλα γεγονότα ή ευημερία της Ολλανδίας, ή ευεργετική επίδρασις των διαμαρτυρομένων των εξωσθέντων κατόπιν της ανακλήσεως του εδίκτου της Νάντης, και πρό πάντων ή μεγάλη έμπορικη δράσις των Έβραίων.

Η ευημερία αυτη της Ολλανδίας δέν ειχε διαφύγη τό όξυδερκές βλέμμα του Κρόμβελ. Ουδέποτε ίσως ο Προστάτης υπήρξεν ευφραδέστερος της ήμέρας καθ' ην δημοσία απήτησε να γίνουιν δεκτοι οι Έβραίοι, οι όποιοι έλαβον λαμπρόν μέρος εις την ευημερίαν της Άγγλιας Αναγινώσχω τῷ όντι εις επίσημον ύπόμνημα περι αποικιών. «Οι Άγγλοι έχουν αρχήν λίαν σοβαράν προσελκούν εις αυτους φιλοπόνους πληθυσμούς παραχωρούντες τα μεγαλιτερα προνόμια. Τό έμπόριον της Γιαμαίκας ακμάζει χάριν των Έβραίων.» Είναι δέ τοσουτον μεγάλη ή δρασις αυτών εκει, ώστε ο πατήρ Ρεινάλ εζήτηι να τοις παραχωρηθ ή τόπος προς ίδρυσιν ανεξαρτήτου Κράτους. Άληθινός σιονιστής! Τῷ 1753, ότε συνεζητεϊτο εις τό Κοινοβούλιον του Λονδίνου τό ζήτημα των παραχωρητέων εις τους Έβραϊους δικαιωμάτων, αίτησις υπογραμμένη υπό 200 εκ των σπουδαιοτερον προσωπικοτήτων του Άστεως εσημείου τας προσενεχθείσας ύπηρεσίας υπό των Έβραίων «λαού μεγίγιστης νοημοσύνης και μεγάλων ιδιοφυών». Εις την αίτησιν ετονίζετο ή συμβολή προπάντων των Έβραίων εις την εξαγωγήν, τοθ' ύπερ εζηγει διατι ή αίτησις υπεγράφη υπό πολλων ανηκόντων εις τον ναυτικόν κόσμον. Πανταχού δέ όπου ή Άγγλία επεκτείνει την βιομηχανικήν και έμπορικην αυτης δρασιν, δεχεται ανοκταις αγκάλαις πάντας τους καλης θελήσεως ανθρώπους. Εις μόνην την πόλιν Βικτωρίαν εν Αυστραλίη υπάρχουν περίπου 4.000 Έβραίοι. Τό Μέλβουρ, έχει Κοινότητα αρκετά πολυαριθμον ώστε να δημοσιεύη και ισραηλιτικήν εφημερίδα υπάρχουν Έβραίοι δικασται, πρόξενοι βουλευται εις τό Άκρωτήριο και τας Ινδίας όπου Έβραίοι μαυροι διακρίνονται εις την στρατιωτικήν ύπηρεσίη, Τό παρελθόν ετος ειδον εν Παρισίοις εις μεγάλον παραγγελιοδόχον μεγάλο λεωφορείο φορτωμένα με άζυμα διά τό Τράνσβελ! Ω, ή

Ἄγγλια δὲν θὰ φωνάζῃ «Κάτω οἱ Ἑβραῖοι» διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὰς ἀποικίας τῆς νὰ αὐξάνουν.

Δὲν θὰ ἐφώναζε τοῦτο βεβιαίως οὐδὲ ὁ Κολβέρτ πρὸ πάντων καθ' ἣν στιγμὴν ἐσκέπτετο νὰ δώσῃ εἰς τὴν Γαλλίαν ἀποικιακὸν κράτος! Τότε ὁ Ἑβραῖος Βενιαμὴν Δακλόστας εἶχεν εἰσάγῃ τὴν καλλιέργειαν τοῦ σαχκαροκαλάμου εἰς τὴν Μαρτινίκην. Ἀναγνώσατε δὲ τὰς συνετάς συστάσεις τοῦ Κολβέρτ εἰς τὸν Διοικητὴν τῶν ἀποικιῶν.

«Μαθὼν ὅτι εἰς τὴν Μαρτινίκην καὶ ἄλλας νήσους ἐγκατεστημένοι Ἑβραῖοι κατέβλαυνον μεγάλα ἔξοδα διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν γαιῶν, καὶ ὅτι ἐξακολουθοῦν νὰ προάγῃσι τὰ καταστήματα αὐτῶν πρὸς ὄφελος τοῦ κοινοῦ, πληροφορῶ ὑμᾶς ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ προτέχητε ἵνα χαίρῃσι τῶν αὐτῶν προνομίων τῶν ἄλλων κατοικῶν τῶν νήσων, καὶ νὰ ἀφήνετε εἰς αὐτοὺς πλήρη ἐλευθερίαν συνειδήσεως.»

Ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις χειραφετήσασα τοὺς Ἑβραῖους ἐπλήρωσε χρέος εὐγνωμοσύνης, χρέος συναφθὲν μετὰ τῶν ἐχόντων τοσοῦτον λαμπρὰν σελίδα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς γαλλικῆς ναυτιλίας· ἀρκεῖ δὲ πρὸς τοῦτο νὰ μνημονεύσῃ τις τὸν οἶκον Gradis τοῦ Βορδώ.

Οἰκτείρομεν σήμερον τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἐξαγωγῆς μας ὁ δὲ ἀντιναύαρχος Κουβερβίλ εἰς ἓνα φυλλάδιόν του παρρησιάζει ἡμῶν συναλλαγαί μας μετὰ τοῦ Καναδᾶ δὲν ὑπερβαίνουν τῶν τὰ δέκα ἑκατομ. ἐν ᾧ ἀπὸ τὸ 1759 ἕως τὸ 1763 οἱ ἀριθμοὶ τῆς ἐξαγωγῆς ἀνῆρχοντο ἀπὸ 2.365.226 εἰς 9 ἑκατομ. εἰς τὸν Καναδᾶ διὰ μόνον τὸν Δαβὶδ Γράδισ τὸν ἀποκτήσαντα δημοτικότητι ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ πορτογαλλοῦ ἐμπόρου. Ὁ αὐτὸς Δαβὶδ Γράδισ ἐφοπλίζει δέκα πλοῖα καὶ τροφοτεῖ τὸν Καναδᾶ καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ἄγγλια λυμνίνεται τὰς θαλάσσας καὶ γίνεται κυρία πάντων τῶν πλοίων μας. Ὁ δὲ Ἀβραὰμ Γράδισ μετὰ τινὰ νίκην τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου γράφει εἰς τὸν ἀνταποκριτὴν του Μενδὲς Δακλόστας ἐν Λονδίῳ παρκαλῶν αὐτὸν νὰ φροντίσῃ, δαπάναις τοῦ οἴκου Γράδισ, διὰ τὴν ἐπιστροφήν τῶν ἀιχμαλώτων γάλλων ἀξιωματικῶν.

Τῷ 1880, ὁ γαλλικὸς στρατὸς ἀποβιβάζομενος εἰς Ἀλγερίαν εὗρε εἰς πλήρη ἐχρικὴν χώραν φίλους ὀδηγοὺς καὶ διερμηνεῖς ἦσαν οἱ Ἑβραῖοι εὐτυχεῖς νὰ τεθῶσιν ὑπὸ τὴν τρίχρον σημαίαν ἢ ὅποια ὑπέσχετο νὰ φέρῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν θρησκευτικὴν ἀνοχὴν. Εἰς ἔκθεσιν τοῦ 1866 πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Ἐμπορίου, ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Ρουένης ἐζήτηται διὰ τοὺς Ἑβραῖους τῆς Ἀλγερίας τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, λέγων. «Γνωρίζουν ὅτι οὕτως δὲν θὰ φοβηθοῦν τίποτε πλέον ἀπὸ τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ ἀνατολικοῦ δεσποτισμοῦ καὶ ὅτι αἱ προσβολαὶ τὰς ὁποίας ὑπέστησαν οἱ ὀ-

μόθητικοὶ τῶν ἐπὶ τόσους αἰῶνας θὰ παύσωσι ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς γαλλικῆς σημαίας.» Ἄλλ' ἢ ἔκθεσις προσθέτει καὶ ἄλλα ὅτι ἡ δια τὴν Ἀλγερίαν ἐξαγωγή τῆς Ρουέν ἤτις τῷ 1840 ἦτο μόνον ἐξ 800.000 φρ. ἀνῆρχετο τῷ 1863 εἰς 28 ἑκατομμύρια χάριν τῶν Ἑβραίων! Προσέθετε ἐπίσης ὅτι μόνον οἱ Ἑβραῖοι ἐν Ἀλγερίᾳ ἠδύναντο νὰ διεξαγάγωσιν ἐπιτυχῶς ὑπὲρ τοῦ γαλλικοῦ ἐμπορίου τὸν μετὰ τῆς Ἀγγλίας ἀνταγωνισμόν. Τῇ 31 Ἰανουαρίου 1898 ὁ Ὑπουργὸς τοῦ ἐμπορίου ἐλάμβανεν πικρὰ παράπονα ἐκ Ρουέν διὰ τὸν ἐν Ἀλγερίᾳ ἀντισημιτισμόν. «Πᾶσα συναλλαγή διεκόπη πρὸς μεγίστην βλάβην τῆς ἀγορᾶς Ρουένης διότι ἡ Ἀλγερίᾳ εἶναι ἓνας τῶν σπουδαιότερων λιμένων διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῆς. Οἱ ὑπογραμμμένοι παρκαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐπέμβῃ ἀμέσως ἵνα ἐπανέλθῃ ἐν Ἀλγερίᾳ ἡ ἀναγκαία ἡσυχία διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν προσώπων καὶ τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐργασιῶν.»

Ἄλλ' ἂς ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα ἐξ ὑψηλοτέρης ἀπόψεως. Δὲν πρόκειται περὶ ἀριθμῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον σπουδαίων. Πρόκειται περὶ αὐτῆς τῆς θέσεως τὴν ὁποίαν ἡ Γαλλία πρόκειται νὰ καταλάβῃ εἰς τὴν ἀχανῆ μαύρην ἡπειρὸν ἢ ὁποία σήμερον ἀνοίγεται εἰς τοὺς Εὐρωπαίους. Διὰ μέσου τῶν Ἑβραίων καὶ μόνον τῶν Ἑβραίων θέλει ἐνωθῆ ἡ Ἀλγερίᾳ μετὰ τὸν Σενεγάλ διὰ μέσου τῆς Σαχάρας καὶ τοῦ Σουδάν. Οἱ Ἑβραῖοι Ἀλγερίνοι ἀποτελοῦν τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς ἐνώσεως. Ἴδου δὲ τί γράφει ἡ «Ἀλγερινὴ Γαλλία» τῆς 15 Νοεμβρίου 1845. «Αἱ φυλαὶ αὗται παρέχουν μέγα ἐνδικαίον διὰ τὴν ἐθνογραφίαν καὶ τὴν ἀρχαιολογίαν. Τὰ πλεῖστα τῶν μελῶν αὐτῶν εἰσδύουν εἰς τὸ κέντρον τῆς Ἀφρικῆς, ὅπου ἔχουν σχέσεις λίαν ἐκτεταμένας. Μέγα μέρος αὐτῶν ὀδηγοῦν τὰς καραβάνας μέχρι τῆς Τομε ποικυτοῦ ἔνθα διεξάγεται μέγιστον ἐμπόριον... Ἡ ἰουδαϊκὴ φυλὴ εἶναι ἴσως προωρισμένη νὰ γίνῃ τὸ κυριώτερον στοιχεῖον διὰ τὸν ἐκπολιτισμόν τῶν ἀρχαίων λαῶν.»...

Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ σιδηροδρόμου τῆς Σαχάρας ἔλαθε ἀνάγκην τῶν πληροφοριῶν περιηγητοῦ ἐκ τῶν τολμηροτέρων, καὶ γινώσκοντος τὴν χώραν. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν εἶχε τύχη ἄλλης ἀγωγῆς τῆς τῶν στοιχειωδῶν Ἑβραϊκῶν σχολείων τοῦ Μαρσάου. Ῥέπων πρὸς τὸ ταξιδεύειν, εἶχε προμηθευθῆ δέμα ἐμπορευμάτων τὰ ὅποια ἐφόρτωσεν ἐπὶ ὄνου καὶ μυρίους κινδύνους διατρέξας κατάρθρωσε τέλος νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν μυστηριώδη πόλιν τῆς Τουμπουκτοῦ! Ἦτο οὗτος ὁ Ραββίνος Μαρδοναῖος Ἀβὺ-Σερουδ, εἰς τὸν ὅποιον ἡ γεωγραφικὴ Ἐταιρεία τῶν Παρισίων ἀπένευμεν μετάλλιον χρυσοῦν (1871).....

Ὅμιλον πολὺ σήμερον περὶ ἐθνικισμοῦ περὶ

διεθνικισμοῦ.... ἐξ οὗ ὁρμώμενοι προσβάλλουν τοὺς Ἑβραῖους! — Καὶ ὅμως δὲν εἶναι Ἑβραῖος ὁ γράψας τὰ ἐξῆς·

Πόσον ἔξοχος, τέκνον μου, εἶναι, ἡ θέσις τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, εἰς τὸν ὅποιον ἀρκεῖ ἡ ὑπογραφή του διὰ νὰ ὑπακούουν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου τῆς γῆς εἰς τὸ ἄλλο. Οὗτος δὲν ὑπηρετεῖ μόνον ἓνα λαὸν ἐν μόνον ἔθνος ὑπηρετεῖ πάντας καὶ ὑπὸ πάντων ὑπηρετεῖται, εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὁ παγκόσμιος.... Τολμηροὶ τινες ἰδιῶται ὀπλιζοῦσι τοὺς βασιλεῖς· ὁ πόλεμος ἐκρήγνυται, τὰ πάντα καίονται, ἡ Εὐρώπη διχάζεται· ἀλλ' ὁ ἔμπροσθεν οὗτος, ἀγγλος, ὀλλανδός, ρώσος ἢ κινέζος, δὲν εἶναι διὰ τοῦτο ὀλιγωτέρων ὁ φίλος τῆς καρδίας μου· ἡμεῖς εἴμεθα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ὡς τόσα νήματα μετὰ τῆς τὰ ὅποια συνδέουν ἀναμεταξύ των τὰ ἔθνη καὶ ὀδηγοῦσιν αὐτὰ εἰς τὴν εἰρήνην διὰ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐμπορίου.»

Οἱ ἀνωτέρω λόγοι εἶναι τοῦ Σεδλιν ἐκ τῆς κωμωδίας τοῦ «Ὁ ἐν ἀγνοίᾳ του φιλόσοφος» παρκαταθείσης τῷ 1765.

Καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ δὲν ἐξήγειραν, νομίζω, τὴν ἀγανάκτησιν τῶν ἐθνικοφρόνων τῆς ἀρχαίας Γαλλίας, ἢ ὁποία ἄλλως τε δὲν ἐγνωρίζον ὡς ἡ σημερινὴ τοὺς σιδηροδρόμους, τὸν τηλεγράφων, τὸ τηλεφώνον. τὰ διεθνή ταῦτα πράγματα. Ὁ Σεδλιν εἶχε δίκαιον· τὸ ἐμπόριον εἶναι διεθνὲς καὶ πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ διεθνοῦς τούτου πράγματος διαθέτομεν σήμερον πάσας τὰς ζωτικὰς δυνάμεις τοῦ ἔθνους· τὸν στρατὸν καὶ τὸ ναυτικὸν ἐν πρώτοις. Καὶ τοῦτο δὲν τὸ λέγω ἐγώ. Τὸ λέγει μέγας πολίτης ἄγγλος συναισθανόμενος τὴν ἀγάπην, τὴν ὑπερφάνειν τῆς πατρίδος! «Τὸ ἐμπόριον εἶναι τὸ πρῶτον τῶν πολιτικῶν συμφερόντων. —..... Ὁ στρατὸς καὶ τὸ ναυτικὸν παρασκευάζουν τὴν ἀμυναν τῶν ἀγορῶν μας καὶ τὴν προστασίαν τοῦ ἐμπορίου μας..... Τὸ πρῶτον καθήκον μας εἶναι ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ συντήρησις τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων, γεωργικῶν, βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐξ ὧν ἐξήρτηται ἡ εὐημερία καὶ ἴσως καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ τοῦ πολλαπλασιασθέντος πληθυσμοῦ μας....»

Ἐνθυμεῖσθε τὸ περίφημον γαλλικὸν δάνειον τοῦ 1871, Ἐξήτοῦμεν 5 δισεκατομμύρια! Καὶ μᾶς προσέφερον 40! Ὑπῆρξεν ἡ μεγαλειτέρα χρηματιστικὴ ἐπιτυχία τῆς ἱστορίας. Καὶ ἡ Γαλλία ἐσκήρτησεν ἐξ ὑπερφηφανεῖας ἰδοῦσα ὅτι ἡ χρηματιστικὴ τῆς πίστις διετηρήθη ἀκεραία ἐν τῇ ἡττῇ· διετηρήθη τόσον ὑψηλὰ ὥστε μάτην ἡ νικητρία Πρωσσία θὰ ἤλπιδεν νὰ φθάσῃ ἕως ἐκεῖ! Ἄλλ' ἐν ὁ πατριώτης θαυμαζεῖ, ὁ οικονομολόγος ἐξηγεῖ, καὶ ὁ κ. Λεροά-Μπωλιε ἔδωκε τὴν κλεῖδα τῆς κολασσιαίας ἐκείνης χρηματιστικῆς ἐπιχειρήσεως. Ὅφειλεται εἰς τὴν συνεργασίαν τῶν διεθνῶν χρηματιστῶν ἐν ἔφθασεν ἡ ἐγγραφή τοῦ δανείου

εἰς ποσὸν ἕως τότε ἀνήκουστον· ὑπῆρξεν ὁ διεθνὴς τραπεζικὸς κόσμος ὁ ὁποῖος διὰ τῶν ἀπειρηκρίθμων αὐτοῦ διχκλωδῶσεων ἔκαμεν νὰ εἰσρεύσῃ εἰς τοὺς ἐν στενοχωρίᾳ Παρισίους τὰ κεφάλαια ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου καὶ ἔδωκεν εἰς τὴν Γαλλίαν τὸ ἐκλαμπρότερον τεκμήριον ἐμπιστοσύνης ὑπὲρ ἐδόθη ποτὲ εἰς ἓν ἔθνος! Ὁ νικητὴς ἐξήλευσε τὸν ἡττηθέντα!

Ὅμιλῶν τις περὶ τῆς δημοσίας εὐημερίας καὶ περὶ τῶν Ἑβραίων ὀφείλει νὰ μὴ λησμονῇ τὸ μέρος αὐτῶν εἰς τὰ τῆς γεωργίας, τῆς γεωργίας ἐκείνης τὴν ὁποίαν κατηγοροῦνται ὅτι ἀγνοοῦσιν. Ὁ Ἑβραῖος δὲν ἔχει γινῶσιν τῆς γεωργίας! Ἄλλ' ὁ Ἑβραῖος ἐγεννήθη γεωργός! Ἄλλ' αἱ ὀρκαίτεροι Ἑβραϊκὰ ἔορτα εἶναι γεωργικὰ! Ἄλλ' ἄλλοτε ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, ὁ Ἑβραῖος δὲν ἐγνωρίζον ἄλλα ἐργαλεῖα ἢ τὸν λιθῶν καὶ τὸ ἄροτρον! Ἠδύνατο δὲ καὶ αὐτὸς νὰ διεκδικήτῃ δι' ἐαυτὸν τὸ περίφημον ἔμβλημα. «Ense et aratro». Ὁ οἶνος, τὸ ἔλαιον τῆς Παλαιστίνης ἦσαν ὀνομαστὰ καὶ πολλὰ ἄλλα προϊόντα προσέτι. Ὁ Στράβων ὀμιλεῖ περὶ τῶν ἐξόχων ἐκείνων φοινίκων τῆς Ἰουδαίας ποῦ ἐκίνουν τὸν θαυμασμόν τῆς ἀρχαιότητος.

Ὁ Πλίνιος ἔγραψεν ὅτι, οἱ καρποὶ τῶν φοινίκων τῆς Ἰερικοῦς ἦσαν οἱ ὀνομαστότεροι τοῦ κόσμου, καὶ ὅτι τὸ βάλασμον τῆς Ἰουδαίας ἦτο μοναδικόν, οὐχ' ἦττον δὲ φάρμακον ἐκ τῶν πολυτιμωτέρων καὶ τῶν μᾶλλον περιζητήτων. Ὅτε ὁ Χιράμ τῆς Τύρου ἔστειλεν εἰς τὸν βασιλέα Σολομῶντα τὰ ἀναγκαῖα ὄλακα διὰ τὴν οἰκοδόμησιν τοῦ Ναοῦ καὶ τὴν πληθύνειν ἐργάτας, τί ἐζήτησεν εἰς πληρωμὴν; οἶνον καὶ ἔλαιον τῆς Παλαιστίνης. Ἐν ἀργότερον, διὰ λόγους ποῦ μᾶς λείπει ὁ χρόνος νὰ μνημονεύσωμεν, οἱ Ἑβραῖοι ἠναγκάστησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ ἔργον τῶν προγόνων των, ἔδειξαν ὅμως πάντοτε ὅτι δὲν εἶχον λησμονήσῃ αὐτὸ ἐξ ὀλοκλήρου. Τῷ ὄντι ἐπανῆλθον εἰς αὐτὸ μετ' ἐπιτυχίαν ὁσάκις τοῖς ἐδόθη ἡ εὐκαιρία. Καὶ ἐν Ἰσπανίᾳ, ἐθεωροῦντο ἀριστοὶ γεωργοὶ καὶ καλλιέργουν τὴν ἀμπελον· κατεσκεύαζον ἔξοχα κρασιὰ καὶ τὸν Μάλαγα, τὸν Ἀλικάντι, τὸν Ξερές. Καθηγητὴς τις τῆς Κρακοβίας ἐκφράζεται οὕτως τῷ 1807, λόγου προκειμένου περὶ Γαλλίας. «Ὁ πολιτισμὸς εὐρίσκειται ἐνταῦθα εἰς τὸν κατώτερον βαθμόν· ὁ χωρικός ἀγνοεῖ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ καὶ ὡς πολίτου, καὶ ὡς συζύγου, καὶ ὡς πατρός. Γνωρίζει μόνον ἓν πράγμα· τὸ οἰνόπνευμα. Μία κατηγορία μόνον ἀνθρώπων φαίνεται ἐν Γαλλίᾳ ἀξία νὰ κατακτήσῃ τὴν χώραν ταύτην τὴν τοσοῦτον ὀραίαν καὶ εὐφορον. Ἐννοῶ τοὺς Ἰσραηλιτάς». Οἱ Ἰσραηλιταὶ ἐφάνησαν ὕστερον ὀλιγώτερον ἀντάξιοι; Ὁχι! Καὶ σὰς παραπέμω διὰ τοῦτο εἰς τὰς «Ἐντυπώσεις τῆς Γαλλίας» τὰς ἐσχάτως δημοσιευθείσας ὑπὸ τοῦ

κ. Κλεμάνσώ. Εἰς τὸ Minnesota εἰς τὸ Oregon εἰς τὸ Κολοράδο εἰς τὸ Arkansas, θὰ εὕρητε Ἑβραίους καταχνηνομένους εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν. «Οἱ Ἑβραῖοι ἀποικοὶ κατέχουσι τὴν πρώτην θέσιν λέγει τὸ «New Times» τῆς 11 Μαρτίου 1883. Νέοι καὶ γέροντες, τὴν πρωτὴν, τὸ ἐσπέρως οὐδέποτε ἀναπύονται. «Εἰς τὴν Νέκν Ἀγγλίαν ἐκεῖ ἔνθα χριστιανικοὶ γεωργοὶ ἀπὸ πατέρα εἰς υἱὸν ἀπέτυχον, ἐγκαθίστανται μετανάσται Ἑβραῖοι. Τριακόνσια ὀδοήκοντα ἑβραϊκὰ οἰκογένεια ζοῦν διεσκορπισμέναι εἰς τὰ κτήματα τὰ κείμενα εἰς τὰ σύνορα τοῦ Maine καὶ τοῦ Connecticut, κτήματα ἐγκαταλειφθέντα ἀπὸ τοὺς ιδιοκτητῆς, βαρυνθέντας καὶ ἀποθαρρυνθέντας ἐκ τῶν ἀποτυχιῶν. Οἱ νέοι ἀποικοὶ ἐργάζονται μετ' ἐπιμονῆς καὶ ἐπιτυχάνουσιν. Κατὰ τὴν γνώμην τῶν παρκαλοουθόντων τὴν ἀπίπειραν ταύτην τὴν τόσον σπουδαίαν διὰ τὸ μέλλον τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἀποικιασμοῦ, τίποτε ἄλλο δὲν δύναται νὰ δώσῃ καλλιτέραν ἰδέαν περὶ τῆς δραστηριότητος καὶ τῆς πρωτοβουλίας τῶν μετὰ συνέσεως ἐκλεγμένων ἑβραίων ἀποίκων, ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν ταύτην τῶν ἑβραίων τούτων ἀποίκων.

Πλησίον τῆς Ὀδησσού, τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐγκαταλείπει εἰς δύο πτωχοὺς Ἑβραίους τεμάχιον γῆς τὸ ὅποιον κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ λάβῃ. «Πικραίνουμεν θερμῶς τὸν ἀναγνώστην μας, λέγει ρωσικῆ τῆς ἐφημερίδας, νὰ μεταβῇ ἵνα ἴδῃ πῶς οἱ δύο Ἑβραῖοι σχεδὸν ἀποροὶ, ἀλλὰ πεποικισμένοι ὑπὸ ἐκτάκτου δραστηριότητος κατώρθωσαν νὰ μεταμορφώσωσι τὸ τεμάχιον ἐκεῖνο χέρσου γῆς εἰς ἀγρὸν καλλιεργημένον πρώτης τάξεως. Ἀπὸ τῆς πρώτης συγκομιδῆς τοῦ 1891 ἕως σήμερον οἱ ἐνοικιασταὶ οὗτοι ἔλαβον εἰς τὰς περιοδικὰς γεωργικὰς ἐκθέσεις ἐν μετάλλιον χρυσοῦν, τρία μετάλλια ἀργυρᾶ καὶ ἐν μετάλλιον χαλκοῦν. Ἡ αὐτοκρατορικὴ δὲ ἐταιρεία τῆς τῶν ἐλῶν καλλιεργείας ἀπένευμεν εἰς αὐτοὺς τῷ 1895 τιμητικὸν δίπλωμα καὶ τὸν τίτλον συνεταίρων τιμῆς ἕνεκεν.

Εἰς τὸν ἀριθμὸν τῆς 15 Μαρτίου 1898 ἡ «Revue des deux Mondes» δίδει ἐνδιαφερούσας πληροφορίας περὶ τῆς Σιβηρίας: «Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀκόμη τὸ ὄνομα τῆς Σιβηρίας δὲν διήγειρεν εἰς τὴν φαντασίαν τῶν Εὐρωπαίων τῆς Δύσεως εἰμὴ τὴν ἰδέαν ἀποτροπικῶν κατέρρων ἀπροσπελάστῳ ἐν τῷ μέσῳ ἀμέτρων ἐκτάσεων κεκαλυμμένων πάγου... Σήμερον ἡ Σιβηρία διανοίγεται: πλησιάζει δὲ ἡ ἡμέρα καθ' ἣν χάριν τῶν σιδηροδρόμων θὰ γίνῃ δυνατὰ ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ πλούτου αὐτῆς: τὸ ἔδαφος εἶναι πλουσιώτατον... Ὁ δὲ πληθυσμὸς εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἀγροτικός: τὰ ἀγροτικὸν στοιχεῖον ὕπερ περιλαμβάνει τὰ 9/10 τῶν κατοίκων εἶναι πυκνὴ ὁμάς χωρικῶν.»

Ἐπάρχουσι πλεῖστοι Ἑβραῖοι μετὰ τῶν χωρικῶν τούτων, διότι κατὰ τὸν γράφοντα τὴν πραγματείαν, «ὁ Ἰσραὴλ ἔχει τοὺς ἀντιπροσώπους του καὶ εἰς αὐτὰ τὰ χωρία» ἡ μικρὰ πόλις Κζίνσκ μετὰ τῶν Ὀμσκ καὶ τοῦ Ὀμπι ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν τῆς «Ἰερουσαλήμ τῆς Σιβηρίας» διὰ τὸ πλῆθος τῶν Ἑβραίων τῶν ἐν αὐτῇ κατοικούντων. Ἐπιπροσέτω, τῇ βάσει τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι οὗτοι γεωργοὶ δύνανται νὰ χρησιμεύουν ὡς ὑπόδειγμα εἰς ἄλλους.

Αἱ! ἐν ἡ Ρωσσίᾳ ἤξευρε νὰ μεταχειρίζεται καλλιτέραν πρὸς ὄφελός της τοὺς Ἑβραίους της. Ὁ ὑπερκασιπικὸς σιδηροδρόμος ἔχει 1,400 χιλιομέτρα μήκους: καλύπτει δὲ τὰ ἔξοδά του ἐκ μόνης τῆς μετακομίσεως τοῦ βάλθικου, καὶ τὸ μέρος τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν μετακομίσειν ταύτην εἶναι τοῦ ἐνός τρίτου. Θὰ ἡδυνάμην νὰ πολλαπλασιάσω τὰ παραδείγματα! Καὶ ὅμως δὲν εὐρισκόμεθα εἰμὴ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ κινήματος ἕπερ φέρει τοὺς Ἑβραίους πρὸς τὴν γεωργίαν.

Ἡ νέα γε. ἐκ τῆς Σχολῆς τοῦ Plessis-Pigner ἔδωκεν ἤδη τὰ πρῶτα αὐτῆς δοκίμια εἰς τὰς γεωργικὰς ἐκθέσεις. Τίς οἶδε τί θέλει μᾶς δώσῃ ἀργότερα! Τίς οἶδε τί θέλουν παρὰ τῆς οἱ μικροὶ αὐτοὶ ἀνατολίται τοὺς ὁποίους ὁ «Ἰσραηλιτικὸς Σύνδεσμος» στέλλει εἰς τὴν ἀγρονομικὴν σχολὴν τῶν Παρισίων. Θὰ συντελέσουν εἰς τὸν πλουτισμὸν τῶν χωρῶν εἰς τὰς ὁποίας θὰ ἐγκατασταθοῦν: ἔστωσαν δὲ ὡς παράδειγμα οἱ ἐξῆς εὐγλωττοὶ ἀριθμοὶ τῶν γεωργικῶν ἀποικῶν τῆς Παλαιστίνης. Εἰς Ζιχρόν Ἰκκώβ—μετὰ τῶν Κάιφας καὶ Καισαρείας—ὑπάρχει ἀποικία ἡ ὁποία ἐπέφερον ἄλλοτε εἰς τὴν τουρκικὴν κυβέρνησιν 1,200 φράγκα κατ' ἔτος. Μετὰ τὴν ἀφίξιν τῶν Ἑβραίων, οἱ εἰσπραττόμενοι φόροι ἀνέρχονται εἰς 32,000 φράγκα. Ἡ Ρισόν-λε-Σιὼν ἦτο ἄλλοτε ἀληθῆς ἔρημος: μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας εἰσεπράττοντο 7 ἢ 800 φρ. φόρων. «Ἐπληρώσαμεν φέτος 45.000 φρ. καὶ θὰ πληρώσωμεν ἀκόμη» μὴ γράφει ὁ ἀκάματος διευθυντῆς τῶν ἀποικῶν τούτων κ. Σείδ(1).

Λυποῦμαι ὅτι δὲν δύναμαι νὰ πραγματευθῶ τὴν ἐσπεραν ταύτην περὶ τῶν ὑπηρεσιῶν ἅς οἱ Ἑβραῖοι προσήνεγον εἰς τὰ γράμματα εἰς τὰς ἐπιστήμας, εἰς τὰς τέχνας.

Εἶπον ἤδη τί ἐπραξάν εἰς τὸν Μεσαίωνα διὰ τὸ ἐμπόριον. Ἀλλὰ τὸ ἐμπόριον δὲν ἐνώνει μόνον συμφέροντα ἐνώνει καὶ ἰδέες, καὶ ἐπὶ τρεῖς ὀλοκλήρους αἰῶνας, καθὼς λέγει συγγραφεὺς τις οἱ Ἑβραῖοι ὑπῆρξαν οἱ διανοητικοὶ μεσῆται μετὰ τὴν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Θὰ ἡδυνάμην δὲ ἐν στενωτέρῳ ἐννοίξαι

Σ.Ι.Ε. (1) Σήμερον οἱ φόροι θὰ εἶναι ἀπέριω συμαντικώτεροι.

νὰ εἶπω ὅτι εἶναι ἀκόμη σήμερον τοιοῦτοι, διότι ἔλαβον πρώτιστον μέρος εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν σιδηροδρόμων, τῶν τηλεγράφων, τῶν ὑπερωκεανείων ἀεροπλοικῶν ἐταιρειῶν. Εἶναι τοιοῦτοι καὶ διὰ τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὴν τυπογραφίαν ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ Ἑβραῖος Σονκίνος ἐξέδωκεν ὅλα τὰ ἱερά ἐκεῖνα βιβλία τὰ τοσοῦτον ἐκτιμώμενα ὑπὸ τῶν βιβλιογράφων τοῦ ΙΕ' αἰῶνος, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Γεώργιος Σάνδ, ὁ Βκλζάκ, ὁ Δουμάς πκτῆρ, ὁ Δουμάς υἱὸς καὶ τόσοι ἄλλοι περιφημοὶ συγγραφεῖς ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν πτωχοτέρων, χάριν τῆς συλλογῆς τῆς γνωστῆς ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου ὑπὸ τὸ ὄνομα «Συλλογὴ Michel Levy!»

Ἄς ἔλθωμεν εἰς τὴν ἱατρικὴν. Καὶ ἐκεῖ ἀκόμη αἱ ὑπηρεσίαι αὐτῶν εἶναι ἀνεκτίμητοι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν Ρ. χάρδος ὁ Λεοντόκαρδος ὅστις ἐδίωξε τοὺς Ἑβραίους παρεκάλει τὸν Μαιμονίδην νὰ ἔλθῃ ἵνα τὸν θεραπεύσῃ μέχρι τῆς ἐποχῆς μας καθ' ἣν ὁ ἀντισημητικὸς δῆμαρχος Βιέννης ἐγγράφη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Δήμου πίστωσιν διὰ τὰ ἀστυκὰ νοσηλευτήρια τοῦ Διδάκτορος Νάχτελ.

Ποσάκις δὲ δὲν ἤκουσα διηγούμενον, ὅτι κατὰ τὴν ἐπιδημίαν τῆς χολέρας ἐν Ἀλσατίᾳ, πρὸ ἡμίσεος αἰῶνος, πλεῖστοι χριστιανικοὶ κυρία παρεκάλουν τὰς ἑβραίας νὰ τὰς διδάξουν νὰ ἀλατίζουσι τὸ κρέας, ἀναγνωρίζουσαι οὕτως τὸ ὠφέλιμον τῶν ὑγιεινῶν ἡμῶν κανόνων; Τὸ αὐτὸ δὲ ἐπαναλήφθη καὶ ἐν Ἀμερικῇ πρὸ τινῶν ἐτῶν!

Ἐδιὰ βλζα προχθὲς εἰς τὰς «Pattes de Mouches» τοῦ Σαρδού «Δεῖξάτέ μου κύριον καθήμενον εἰς ἀμερικανικὴν πολυθρόναν ἐνώπιον φλαμανδικῆς τραπέζης, πίνοντα ἐντὸς ποτηρίου ἐκ σαζωνικῆς προσελάνης ποτὸν κινεζικόν, καπνίζοντα τουρκικὸν καπνὸν μετὰ γεῦμα ρωσικόν ὀμιλοῦντα περὶ ἀγγλικῶν σ π ὀ ρ τ μετὰ τῆς γυναικὸς του ἡ ὁποία ἀδει ἰταλιστί, θὰ σὰς εἶπω ἀμέσως «Εἶναι γάλλος!»

Πολὺ ὠραῖα, δεῖξατε καὶ εἰς ἐμὲ ἕνα συνδρομητὴν τοῦ «Petit Journal» (ἰδρυθέντος ὑπὸ ἑβραίου Ἀλβέρτου Milland, τοῦ δημιουργοῦ τῶν εὐθύνων ἐφημερίδων) ποῦ καθ' ἐκάστην ἀντὶ τσάι ἢ καφέ πίνει σοκολάταν τὴν εἰσαχθεῖσαν εἰς Γαλλίαν ὑπὸ τῶν Ἑβραίων, ποῦ τὴν μεσημβρίαν ἐντροφᾶ μετὰ τὸ Paté de foie-gras ὕπερ ἐφεύρον οἱ ἑβραῖοι τῆς Ἀλσατίας, ποῦ δὲν ἀπουσιάζει ἀπὸ κανένα μπκλ-λέττον τοῦ Μκιέρμπεσερ εἰς τὴν Ὀπερά, ἐν ᾧ ἡ κυρία τοῦ τρελλένεται διὰ τὰς ρομάντσας τοῦ Μενδελσῶνος καὶ βάζει τὴν κόμην της μετὰ τὸ νερὸ τῶν νεράιδων τῆς Σάρρα Φελίξ καὶ κάνει χρῆσιν τοῦ ἀλκὸλ τοῦ Ρικλές, καὶ θὰ σὰς εἶπω ἀμέσως, «Ἰδοὺ ἕνας ἄνθρωπος ποῦ σηκώνεται καὶ πλαγιάζει μετὰ τὴν κρυγὴν.» Κάτω οἱ ἑβραῖοι! Τί λοιπόν; Πρέπει νὰ φω-

νάζωμεν Ζήτω οἱ Ἑβραῖοι! Οἱ ἑβραῖοι δὲν διαπράττουν καταχρήσεις; Οἱ ἑβραῖοι δὲν ἔχουν ἐλαττώματα; Ἰὼ ναί! Καὶ διεκδικῶ δυνατὰ πολὺ δυνατὰ τὸ δικαίωμα νὰ ἔχωσι τοιαῦτα! Οἱ ἑβραῖοι χωρὶς ἐλαττώματα; Καὶ τότε τί γίνονται τὰ δικαίωμα τῶν ἀνθρώπων; Ἄλλ' ὁ ἑβραῖος δὲν ἔχει περισσότερα ἐλαττώματα, τῶν ἄλλων; αἱ ἐγκληματικὰ μάλιστα στατιστικὰ ἀποδεικνύουν ὅτι ἔχει ὀλιγώτερα τῶν ἄλλων.

Καὶ ἐὰν καὶ κατ' αὐτοῦ δύναται τις νὰ ἀναφέρῃ ἐγκλήματα ἀπάτης καὶ τοκογλυφίας ὑπάρχει ὅμως ἐγκλημα τὸ ὅποιον οὐδεὶς δύναται νὰ τοῦ ἀποδώσῃ τὸ ἐγκλημα τῆς μέθης, τῆς πηγῆς ταύτης παντὸς πταίσματος καὶ κακουργήματος. Ὁ Ἑβραῖος δὲν γνωρίζει τὴν πληγὴν ἐκείνην ποῦ τόσας προξενεὶ φοβερὰς καταστροφὰς τὸν «Ἀλκοολισμόν». Ὁ Ἑβραῖος ἀρέσκειται εἰς τὸν οἰκογενειακὸν βίον καὶ δὲν μεταβιβάζει εἰς τὰ καπηλεῖα. Ἡ Ἑβραία ἐπίσης εἶναι εὐτυχῆς ἐντὸς τοῦ οἴκου της τὸν ὅποιον καθιστᾶ εὐτυχῆ, καὶ οἱ δύο ἀγαποῦν τὴν ἐστίαν των, ὅπου ἀποκοτοῦν τὰς συνθεῖας τῆς ἐργασίας, τῆς τάξεως καὶ τῆς οἰκονομίας. τὰ ἐγγύα ταῦτα τῆς ἐν τῷ βίῳ ἐπιτυχίας. Φανατικοὶ ἀντισημηταὶ κατόπιν ἐρεῦνης τῶν στατιστικῶν, ἠναγκάσθησαν νὰ ἀναγνωρίζουν τοῦτο, καὶ νομίζω ὅτι δὲν θὰ ἡδυνάμην κάλλιον νὰ τελειώσω τὴν διάλεξίν μου ἢ ἀναφέρων ἐνώπιόν σας εἶπεν μίαν ἡμέραν ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐν Ρουμανίᾳ.

«Νομίζετε ὅτι θὰ δυνηθῆτε νὰ κανονίσητε τὸ ἑβραϊκὸν ζήτημα διὰ νόμων καὶ κανονισμῶν; Ὁχι, Ἀπὸ ὀκτώ ἐτῶν ποῦ ἀγωνίζεσθε διὰ καταθλιπτικῶν μέσων, τί ἐπέτυχατε;... Μὴδὲν ἀπολύτως μὴδὲν. Ἡξεύρετε πῶς δύνασθε νὰ λύσητε τὸ ζήτημα τοῦτο; θὰ σὰς τὸ εἶπω. Ἐπιτρέψατέ μοι πρὸς τοῦτο νὰ σὰς ἀναφέρω τὸ γεγονός τὸ ὅποιον συνέβη ἐν τῇ ἐταιρείᾳ τῆς Νεολαίας Ἰακσίου.» Ἐσπέραν τινὰ συνεζητοῦμεν περὶ τοῦ ἑβραϊκοῦ ζητήματος μέχρι τῆς τρίτης τῆς πρώτης χωρὶς νὰ δυνηθῶμεν νὰ πείσωμεν οἱ μὲν τοὺς δὲ καθὼς συμβαίνει πάντοτε, ὅταν ἀναμιγνύεται τὸ πάθος. Ἐξεληθόντες διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὰς οἰκίας μας, παρετηρήσαμεν πτωχὸν τινα ἑβραῖον, σχεδὸν εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας ἣν εἶχομεν ἐγκαταλείψει, ἐργαζόμενον τὰ τοῦ ἐπαγγέλματος του τὰς τρεῖς μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἀληθῆς εἰκὼν τοῦ Βεμbrandt, ἐν ᾧ ἕκ τινος πλησίον καπηλείου ἐξήρξαντο τρεῖς ἐργάται ρουμοῦνοι μέθυσοι, τραγωδοῦντες πατριωτικὰ ἄσματα. Ἐδειξά τότε τὴν ἀντίθεσιν ταύτην εἰς τοὺς ἀντιθέτου γνώμης λέγων: «Ἰδοὺ τὸ ἑβραϊκὸν ζήτημα! Θέλετε νὰ ἀνταγωνισθῆτε θριαμβευτικῶς μετὰ τῶν Ἑβραίων; Γίνατε ἐργατικοὶ, ὀλιγαρχεῖς, οἰκονόμοι ὡς αὐτοὶ καὶ δὲν θὰ ἔχητε τίποτε νὰ φοβηθῆτε» Ὅτι εἶπον

τότε, τὸ ἐπαναλαμβάνω σήμεραν. Ἐν τῷ ἀνταγωνισμῷ τῆς ἐργασίας ἐγκείται ἡ λύσις τοῦ ἐβραϊκοῦ ζητήματος». Ἐν τῷ ἐλευθέρῳ ἀνταγωνισμῷ τῆς ἐργασίας καὶ ἐν τῇ ἰσότητι τῶν δικαιωμάτων διὰ πάντας.—Πολιτικὴ ἰσότης, ἀνεξήθηρησκέια! ἰδοὺ τί ζητοῦν οἱ ἠθικολόγοι ἐν ὀνόματι τῆς δικαιοσύνης! Ἰδοὺ τί ζητοῦν οἱ φιλόφρονες ἐν ὀνόματι τοῦ ἀνθρωπισμοῦ! Ἰδοὺ τί ζητοῦν οἱ οικονομολόγοι ἐν ὀνόματι τοῦ συμφέροντος. Οἱ οικονομολόγοι τις εἶπεν ἄλλως τε τὴν ἐξῆς μεγάλην ἀλήθειαν. «Τὸ Κράτος εἶναι πρὸ παντός ἡ δικαιοσύνη διοργανωμένη».

ΤΕΛΟΣ

ΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ο ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ

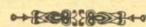
Μετὰ τετράμηνον πολιορκίαν, ὁ ἑλληνικὸς στρατός, μετὰ ἡρώϊκους ἀγῶνας, τοὺς ὁποίους ἐστεψεν ἡ στρατηγικὴ ἱκανότητος τοῦ Στρατηλάτου Δικδύχου, εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἰωάννινα, τὴν ἔνδοξον ἡπειρωτικὴν πρωτεύουσιν, τὸ κέντρον τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τῆς ἑλληνικῆς μνησέως κατὰ τοὺς ζοφεροὺς χρόνους τῆς δουλείας. Τὰ Ἰωάννινα εἶχον παραχωρηθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν συνθήκην τοῦ Βερολίνου ἀλλ' ἄδικος διπλωματία ἐστέρησε τῆς ἐλευθερίας ἐπὶ 35 ἔτη χώραν εὐκνδρον, ἐκ τῶν ἡμερωτέρων καὶ προοδευτικωτέρων τοῦ κόσμου. Αἱ διδηλώσεις αἱ ὅποιαι ἐγένοντο κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Διαδόχου, ἀπὸ τοὺς κατοίκους ἀνεξαρτήτως θρησκευματος πρόκεινται τρανὴ ἀπόδειξις τῆς ἑλληνικότητος τῆς χώρας. Ἀλλὰ καὶ ὅλη ἡ ἐπαρχία οἰκειοθελῶς παρεδόθη εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατόν, οὕτως ὥστε ἡ Ἡπειρος ὀλόκληρος ἐπανάγεται εἰς τὸν πολιτισμένον βίον πρὸς ὠφέλειαν τῶν κατοίκων καὶ τῆς ἀνθρωπίνου προόδου. Τὰ κτωτέρω δημοσιεύματα τηλεγραφήματα διατρανοῦν τὴν χαρὰν τῶν Ἰσραηλιτῶν διὰ τὸ χαρμόσυνον γεγονός. Ἀλλ' οἱ Ἰσραηλιταὶ Ἰωαννίνων δὲν ἐπερίμεναν τὴν ἀπόφασιν τῶν ὅπλων διὰ νὰ ἐκδηλώσουν τὰ ἑλληνικὰ τῶν αἰσθημάτων.

Κατὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κ. Βενιζέλου εἰς Θεσσαλονίκην, ἐπιτροπὴ ἐβραίων Ἰωαννιτῶν μετέβη πρὸς ὑποδοχὴν αὐτοῦ. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὸν ἱατρὸν κ. Ἰάκωβον Λευήν, τὸν δικηγόρον Νισὴμ Μπαθίαν, καὶ τοὺς ἐμπόρους κυρίους Μωύση Χανὲν Λευῆ καὶ Ἰσαὰκ Μπαθίαν. Ὁ Δρ. Λευῆς ἠυχήθη εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως γλήγορα οἱ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἰωαννίται ὁμόδοξοι νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν εἰς τὴν πατρίδα τῶν ἐλευθέρων. Ὁ κ. Βενιζέλος θερμῶς ἠυχαρίστησεν.

Καὶ ὄχι μόνον εἰς τὰ Ἰωάννινα, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλας τὰς Κοινότητας τὰς ἰσραηλιτικὰς τῆς Ἡπείρου ἐορτάσθη τὸ μέγα γεγονός. Ἡ Κοινότης Κερκύρας ἡ ὁποία περιεχει τόσους ἡπειρώτας ὁμοδόξους διεκρίθη εἰς τὸν ἐορτασμόν.

Ἡ τελετὴ ἐν Κερκύρα ἐγένετο μεγαλοπρεπῆς εἰς τὴν Συναγωγὴν μετ' εὐγλωττον ὀμιλίαν τοῦ Ἀρχιεραββίνου κ. Γουσταύου Καλό. Μετὰ τοῦτο ἐστάλησαν συγχαρητήρια τηλεγραφήματα εἰς τὸν Βασιλέα, τὸν Διάδοχον καὶ τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως.

Καὶ οἱ ἰσραηλιταὶ Κρήτης ἐπανηγύρισαν τὸ γεγονός, καὶ ἔστειλαν ἑνθερμον τηλεγράφημα εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΤΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»

Κατὰ τηλεγραφήματα ἐξ Ἰωαννίνων, ἡ Α. Γ. ὁ Διάδοχος ἐπεσκέφθη χθὲς τὴν ἐβραϊκὴν Συναγωγὴν.

Ἡ Ἰσραηλιτικὴ κοινότης, ἐν ὀλομελείᾳ, τὸν ὑπεδέχθη μετ' εὐκρινεῖς ζητωκραυγὰς.

Πρὸ τῆς Συναγωγῆς θριαμβευτικὴ ἀψὶς εἶχε προασκευασθῆ καὶ μετ' ἑλληνιστῶν τὴν ἐπιγραφὴν «Ὡσαννά! εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Ἡ αἴθουσα τῆς Συναγωγῆς εἶχε διακομισθῆ χάριν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἐλευθερωτοῦ μ' ἑκτακτον πολυτέλειαν καὶ φωταγωγηθῆ πλουσιώτατα.

Ὁ Ραββίνος εἶχε περιβληθῆ τὰ ἐθνικὰ χρώματα τῆς κυανολεύκου καὶ ἐδεξιῶθη τὸν Διάδοχον ἐν συγκινήσει, ἐνῶ τὸ πλῆθος ὁμοθυμῶς ἀνέκραζεν «Ὡσαννά!»

Τὴν Α. Ὑψηλότητα προσεφώνησεν εὐγλωττως ἑλληνιστῶν ὁ Ἀρχιεραββίνος, διερμηνεύων τὴν ἀγαλλίασιν τῆς κοινότητος διὰ τὴν ἀπόδοσιν, χάρις εἰς τὸν ἐλευθερωτὴν Ἑλληνικὸν στρατόν, τῶν Ἰωαννίνων εἰς τὴν μητέρα Ἑλλάδα, καὶ βεβαιῶν ὅτι οἱ Ἰσραηλιταὶ τῶν Ἰωαννίνων, ἐγκατεστημένοι πρὸ 10 αἰῶνων εἰς τὰ ἱερὰ χῶματα τῆς εὐάνδρου Ἡπείρου, διετήρησαν οὐ μόνον τὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ καὶ τὰ αἰσθητά Ἑλληνικά.

Ὁ Ἀρχιεραββίνος, εὐγνωμονῶν διὰ τὴν τιμὴν τῆς ἐπισκέψεως, ὑπέβλεπεν ἐκ μέρους τῆς Κοινότητος πλήρη τὴν ὑποταγὴν τῆς πρὸς τὸν φιλόλαον καὶ μεγάλθυμον Ἀνακτὰ τῶν Ἑλ-

λήλων καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, κατέληξε δὲ μετ' ἐνθουσιῶδεις ζητωκραυγὰς, τὰς ὁποίας ἐπανελάμβεν ὁμοθυμῶν τὸ ἐκκλησίασμα.

Ὁ Διάδοχος διὰ δύο ὑπακιστῶν τοῦ εὐχαρίστησε κατόπιν τὴν κοινότητα διὰ τὴν συγκινητικῶς θερμὴν ὑποδοχὴν.

ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Περὶ τῆς ὑποδοχῆς τοῦ Διαδόχου εἰς τὴν Συναγωγὴν Ἰωαννίνων ἔχει ὡς ἐξῆς.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ, 26 Φεβρουαρίου.—Σήμερον ὁ Διάδοχος ἐπεσκέφθη τὴν Συναγωγὴν τῆς Ἰσραηλιτικῆς κοινότητος, ἣτις ἐπὶ τῇ ὑψηλῇ ἐπισκέψει προεσκεύασεν ὄντως μεγαλοπρεπῆ ὑποδοχὴν πρὸς τὸν ἔνδοξον ἐλευθερωτὴν καὶ μέγαν στρατηλάτην. Πάνδημος ἡ κοινότης σὺν γυναῖκι καὶ τέκνοις μετ' οὐρανομήκεις καὶ εὐκρινεῖς ζητωκραυγὰς ὑπεδέχθη τὴν ἀφίξιν τοῦ Διαδόχου. ὡς βιβλικὸς δὲ αἶνος, ὑπέροχος εἰς συντομίαν καὶ ἔκφρασιν πρὸ τῆς Συναγωγῆς εἰς ὠρχίαν καὶ κομφοτάτην ἀψίδα ἑλληνικῆς ἐπιγραφῆς ἐξύμνει τὸ κλέος καὶ τὴν δόξαν του: «Ὡσαννά ὁ εὐλογημένος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Μέσα εἰς τὴν ἀσφυκτικῶς γεμάτην αἴθουσαν τῆς Συναγωγῆς, ὅλος ὁ πλοῦσιος στολισμὸς τοῦ λάμποντος χρυσοῦ, τοῦ στίλβοντος ὀλοστηρικῶν ἡ πολυτέλειαν καὶ τῶν σπανίων ταπητουργημάτων ἡ λεία καὶ βαρύτιμος χλιδή, ἀφειδῶς διετέθησαν νὰ δικλοσμηθῆ ἡ αἴθουσα φαντασμαγορικῶς ὠραία καὶ ἀξία νὰ ὑποδεχθῆ τὸν ἐλευθερωτὴν, τοῦ ὁποίου τὸ πέλμα ἐπάταξε τὴν τουρκικὴν τυραννίαν, χαρίζον ἐλευθερίαν εἰς ὅλους ὅσοι ἀπὸ τοῦ Ἀράχθου μέχρι Τσατάλτζας ἔστανον ἕως χθὲς ὑπὸ τὸν ἀφόρητον ζυγόν.

Καὶ ἡ ἐβραϊκὴ κοινότης τῆς πόλεως μας εὐγνωμονοῦσα ἐπὶ τῇ δωρηθείσῃ ταύτῃ ἐλευθερίᾳ μετ' τὸν ὑπέροχον καὶ ὠρχίον βιβλικὸν αἶνον διηρμήνευσε τὰ αἰσθητά τῆς «Ὡσαννά ὁ εὐλογημένος ἐν ὀνόματι Κυρίου» ἐνῶ αἱ ἀτελείωτοι ζητωκραυγαὶ τοῦ πλῆθους κοί ὁ μετὰ ἐθνικὰ χρώματα τῆς κυανολεύκου ἐνδεδυμένος Ραββίνος προσέδιδον εἰς τὴν τελετὴν ὅψιν ἐνθυμίζουσαν ἀρχαίας μυθικῆς παραδόσεις, ὅτε ἡ φυλὴ τοῦ Ἰσραὴλ πνοιεὶ ἀνύμνει τὸν Ὑψιστον καὶ ἐδοξολογεῖ τὴν δόξαν τῶν οὐρανίων δώρων του.

Ἐκφραστικώτατα καὶ ἐνθουσιωδέστατα προσεφώνησε τὴν Α. Γ. ἐκ μέρους τῆς κοινότητος ὁ κ. Λεβῆ, μετ' συγκινοῦσαν δὲ ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἀπηύθυνε τὰς εὐχὰς ὑπὲρ κραταιώσεως τοῦ μεγαλείου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ὁ Ἀρχιεραββίνος.

Συγκινημένος ὁ Διάδοχος ἀπεδέχθη τὴν ἀποθεωτικὴν ταύτην ὑποδοχὴν μετὰ τὸ πέρας

τῆς ὁποίας ἀπέστειλε δύο τῶν ὑπακιστῶν του ἵνα εὐχαριστήσωσιν ἐκ μέρους τοῦ τὴν Ἰσραηλιτικὴν κοινότητα.

Ἡ προσφώνησις τοῦ κ. Λεβῆ.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ, 26 Φεβρουαρίου.—Ἰδοὺ ἐπὶ λέξει ἡ προσφώνησις τοῦ κ. Λεβῆ πρὸς τὴν Α. Β. Γ. τὸν διάδοχον.

Ὑψηλότατε,

Ἡ Ἰσραηλιτικὴ κοινότης Ἰωαννίνων μετ' ἀφάτου χαρῆς καὶ ἀγαλλιάσεως λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ εὐχηθῆ τῇ Ὑμετέρᾳ Ὑψηλότητι τὸ ὡς εὐκρῆστη, ἐκφράζει δὲ τὴν ἀπειρον εὐγνωμοσύνην τῆς διὰ τὴν ὑψηλὴν τιμὴν ἣν ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης εὐηρεστήθη νὰ τῇ παρὰ τὴν προπερσομένη αὐτοπροσώπως εἰς τὴν ἐπὶ ταῖς περιφερῆσι νίκαις τοῦ γενναίου ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἀνταξίου τῶν προγόνων του, γενομένην σήμερον δοξολογίαν.

Ἡ Ἰσραηλιτικὴ κοινότης Ἰωαννίνων πρὸ 10 αἰῶνων ἐγκατεστημένη εἰς τὰ ἱερὰ χῶματα τῆς εὐάνδρου Ἡπείρου διετήρησε οὐ μόνον τὴν γλῶσσαν ἀλλὰ καὶ τὰ αἰσθητά ἑλληνικά. Δι' ὁ μετὰ συγκινητικῆς καρδίας καὶ πλήρους χαρῆς ἤκουσε πάντοτε τὰς δαφνοστεφεῖς νίκαις τῶν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος ἑλληνικῶν ὅπλων. Μετὰ βραθείας δὲ εὐγνωμοσύνης ἐκφράζει τὰ θερμὰ αὐτῆς συγχαρητήρια τῷ Στρατηλάτῃ, εὐχεται δὲ ὅπως ὁ ἀστὴρ τῆς ἐπιτυχίας καὶ τῆς νίκης προστατεύεται πάντοτε καθ' ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ εὐγενοῦς, τοῦ γενναίου καὶ τοῦ ἀνδρείως μαχομένου ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Ἡ Ἰσραηλιτικὴ κοινότης Ἰωαννίνων, ὑποβάλλουσα πλήρη ὑποταγὴν πρὸς τὸν φιλόλαον καὶ μεγάλθυμον ἡμῶν Ἀνακτὰ καὶ ἔνδοξον ἡμῶν πατέρα Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Γεώργιον Α' ἐκφράζει βαθυσεδάστως τὴν ἀπειρον αὐτῆς εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν Ὑψηλὴν Αὐτῆς μέριμναν, ἣν πάντοτε λαμβάνει ὑπὲρ τῆς εὐμερίας τῶν ὑπηκόων του, ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκευματος, ἣς πεποιθᾶμεν ὅτι θέλομεν τύχει καὶ ἡμεῖς, εὐτυχῆσαντες νὰ συγκαταλεχθῶμεν μεταξὺ αὐτῶν ἐσχατῶς.

Δεόμεθα εἰς τὸν Πανάγαθον καὶ Ὑψιστον Θεόν, ὅπως ἐπιδαφιλεύσῃ μακροβιότητα, δόξαν καὶ εὐτυχίαν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν ἔνδοξον ἡμῶν Ἀνακτὰ, πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα τὸν περιφανῆ στρατηλάτην καὶ νικητὴν καὶ πρὸς ὅλην τὴν Β. Οἰκογένειαν, εὐχόμεθα δὲ ὅπως στέψη τὴν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Α. Μ. Σεβαστῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως δι' ἄλλεπαλλήλων ἐπιτυχίων δόξης τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου.

Ἄς ἀναφωνήσωμεν δὲ ἅπαντες: Ζήτω ἡ Α. Μ. ὁ ἔνδοξος ἡμῶν Ἀναξ Γεώργ-

γιος Α', ή φιλόλαος ήμων Βασιλίσα "Ολγα, ή Α. Υ. ό Δαφνοστεφής Διάδοχος Κωνσταντίνος και άπασα ή Βασιλική Οικογένεια.

—Ζήτω ό γενναίος και ελευθερωτής μας έλληνικός στρατός.

—Ζήτω τό "Εθνος.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΣΡΑΗΛΙΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Η «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ»

Ώσαννά! **Ώσαννά!** Η επίσκεψις τής Α. Υ. του Διχόχου εις τήν Συναγωγήν των Ίωαννίνων ήτο πράξις ανθρωπιστική, Έλληνικωτάτη. Ο Διάδοχος διά τής επίσκεψέως του εκείνης ανύψωσε διίπλακτα τήν σημαίαν τής ανεξίτηρησκέιας και εδήλωσεν ότι υπό τήν κυανόλευκον δέν υπάρχει διαφορά θρησκευμάτων, γλωσσών, εθνικοτήτων, χρωμάτων. Όλοι είναι ίσοι ενώπιον του Έλληνικού δικαίου, τό όποιον δέν είναι δικιον τής βίας, αλλά δικιον του λόγου. Είμεθα οι απόγονοι του Δημοκρίτου, οι απόγονοι του Σωκράτους.

Άλλά και οι Ίσραηλιται των Ίωαννίνων και ό σοφολογιώτατος Αρχιεπίσκοπος των εφάρθησαν άντάξιοι του μεγάλου ιστορικού έθνους εις τό όποιον ανήκουν.

Εκείνη ή επιγραφή ή επί τής θριαμβευτικής άψίδος τήν όποιαν έστησαν πρό τής Συναγωγής. «Ώσαννά! εύλογημένος ό έρχόμενος έν όνόματι Κυρίου!», ήτο ένας άρχαίων τής παλαιάς και τής νέας Σιών, ένας άρχαίων του Ίουδαϊσμού και του Χριστιανισμού, ένας άρχαίων του Ίσραηλιτισμού και του Έλληνισμού. Άρχαίων εξαίρων, συγγενών, συνάπτων και συναρμονίζων.

Ώσαννά. Ώσαννά!

Η «Ακρόπολις» έγραψε εις άλλα φύλλα και τά εξής δύο άρθριδια.

ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΑΣ ΜΕΓΑΛΑΣ ΝΙΚΑΣ

Οι άδελφοί μας Ίσραηλιται εξακολουθοϋν νά μας συγκινοϋν μέ τά φιλάδελφα αισθήματά των και τήν αναγνώρισιν του Έλληνικού πολιτισμού, ως ήμεϊς σεβόμεθα τό βάθος του θρησκευτικού των αισθήματος και τήν αιωνιότητα τής φυλής των.

Όττω και οι τής Πρεβέζης Ίσραηλιται και οι των Ίωαννίνων υπεδέχθησαν μέ ανυπόκριτον χαράν και άσυγκράτητον ένθουσιασμόν τήν τελευταίαν νίκην του Διαδόχου, ήτις υπήρξε μία από τας μεγάλας νίκας τής παγκοσμίου ελευθερίας.

ΟΙ ΙΣΡΑΗΛΙΤΑΙ ΤΩΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Η προσκαλιά πρός τόν Διάδοχον του κ. Λεβή, έκ μέρους τής Ίσραηλιτικής κοινότητας Ίωαννίνων, γεμάτη από εύγλωττίαν και ειλικρινές αίσθημα δεικνύει άφ' ενός τά Έλληνικά φρονήματα των Έλληνογλώσσων Ίσραηλιτών των Ίωαννίνων, άφ' έτέρου δέ τήν πίστιν που έχει πώς πρός τήν τιμιότητα τής Έλληνικής διοικήσεως, ήτις απέναντι των Έλλήνων, διαφέρουσα εις τούτο από τήν Ρουμνικήν διοίκησιν.

Ο κ. Λουτζάτι, ό Ίσραηλίτης τέως πρωθυπουργός τής Ιταλίας πρό όλίγων άκόμη ήμερών εις άθρον του δημοσιευθέν εις τόν «Έσπερινόν Τεχυδρόμον» του Μιλάνου έλεγεν ότι ή Ρουμνία, αν και αναλαβούσα υποχρεώσεις έκ τής Βερολινείου συνθήκης δέν έδωκε πολιτικά δικαιοώματα εις τούς Βλαχογλώσσους Ίσραηλίτας.

ΟΙ «ΚΑΙΡΟΙ»

Ώσαννά! ! Δέν υπήρχεν άλλη λέξις, άλλη φράσις διά νά χαρακτηρίση πλήρως τό μέγεθος τής σημασίας τής εισόδου του Διαδόχου Νικητού εις τά Ίωάννινα. «Ώσαννά έν τοις Υψίστοις, εύλογημένος ό έρχόμενος έν όνόματι Κυρίου!...»

Οι Έβραϊοι των Ίωαννίνων μέ τήν ειλικρινή και ένθουσιώδη υποδοχήν, τήν όποιαν έκαμν εις τόν Διάδοχον, έδωκαν και τόν τόνον τής νίκης του. «...Εύλογημένος ό έρχόμενος έν όνόματι Κυρίου!».

Μόνον έκ Θεού ήδύνατό τις νά ελπίζη τήν άπελευθέρωσιν των Ίωαννίνων.

Ώσαννά! !....

Έκ των έφημερίδων αναδημοσιεύομεν τά εξής τηλεγραφήματα περί τής αλώσεως των Ίωαννίνων.

ΕΚ ΛΑΡΙΣΗΣ

Ίσραηλιτική Κοινότης Λαρίσης συμπανηγυρίζουσα επί ένδοξω αλώσει Ίωαννίνων υπό του δαφνοστεφούς Αρχιστρατήγου Διαδόχου και Έλληνικών Στρατιών εύχεται τήν υπό τήν πεφωτισμένην διεύθυνσιν Υμετέρας Έξοχότητος εκπλήρωσιν πάντων εθνικών ιδεωδών, συνυποβάλλουσα εγκάρδια συγχαρητήρια.

Πρόεδρος Ίσραηλιτικής Κοινότητος Λαρίσης

M. ABRAAM

ΕΚ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

Επί τή κατάλήψει των Ίωαννίνων, πρωτεύουσης Ηπειρού υπό του γενναίου Έλλη-

νικού στρατού προκκλοϋμεν τήν Υμετέρην Έξοχότητα, ίνα δεχθῆ τή θερμά συγχαρητήρια συμπάτης τής Ίσραηλιτικής Κοινότητος Πρεβέζης.

Αντιπρόσωποι Ίσραηλιτικής Κοινότητος

ΟΙ ΙΣΡΑΗΛΙΤΑΙ ΤΗΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

Κατά τηλεγράφημα έκ Πρεβέζης, ή έκεί Ίσραηλιτική κοινότης, επί τή αλώσει των Ίωαννίνων, έτέλεσε δοξολογίαν έν τή Συναγωγῆ, εις ήν παρευρέθησαν και πάσαι αί αρχαί.

Ίσραηλίτης έκ των προκρίτων εξήρην έν όμιλίχ τ' άγχα τής Έλληνικής διοικήσεως, δηλών ταυτοχρόνως και τήν πίστιν και ύποταγήν των Ίσραηλιτών Πρεβέζης εις τό νέον καθεστώς.

Οι Ίσραηλιται μετέσχον ένθουσιώδεις και εις τήν έν Πρεβέζη παλλαϊκήν διαδήλωσιν επί τῷ χαρμωσύνῳ γεγονότι.

ΥΠΕΡ ΤΩΜ ΠΕΣΟΝΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ, 1 Μαρτίου (Του άπεσταλμένου συντάκτου μας). — Αύριον εις τόν ένταϋθχ Μητροπολιτικόν ναόν θά τελεσθῆ δοξολογία υπέρ των πετόντων εις τόν ελευθερωτικόν άγωνα.

Ο Αρχιεπίσκοπος τής Θεσσαλονίκης συνεχρή τηλεγραφικώς τήν ένταϋθα Ίσραηλιτικήν Κοινότητα διά τήν άπελευθέρωσιν των, δηλώσας ότι οι Έβραϊοι Θεσσαλονίκης άποστέλλουν γενναίον ποτόν πρός ανακούφισιν των πχθόντων έκ του άποκλεισμού όμοφύλων των.

Επίσης συνεχάρησαν τόν Πρόεδρον τής Κοινότητος κ. Λευῆ Μποχαράκην αί Κοινότητες Κερκύρας και Άρτης.

(Πατρίς)

B. ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ

ΜΙΑ ΟΡΑΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΛΛΗΝΟΣ

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΝ

Ένας κάποιος Χορστέιν ό όποιος λέγεται έβραϊός και είναι έγκατεστημένος εις Χανιά, είχεν αναλάβη πρό τινος διά τῷ τύπου νά τράξῃ τήν όμόνοιαν τήν ύφισταμένην από κιδωνας μεταξύ Χριστιανών και Ίσραηλιτών έν Κρήτη. Μέσον μετεχειρίσθη τό φιλελληνικόν του αίσθημα, τό όποιον αναμφιβόλως είναι ειλικρινές, διότι πάντες οι έγγραμματοι ισραηλιται τής Ευρώπης, και ό κ. Χορστέιν φάνεται τοιοϋτος, είναι φιλέλληνες. Άλλά δυστυχώς αληθεύει και έδω ή γαλλική παροιμία «surtout pas trop de zèle» όχι και υπέρ τό δέον ζήλος. Πράγματι ό πολὺς φιλελληνικός ζήλος του κ. Χορστέιν τόν καθιστά

άδικον πρός τούς όμοθρήσκους του Έλληνας, οι όποιοι όλιγώτερον εύφραδες του κ. Χορστέιν εινδύνευσαν όμως επληρώθησαν και απέθανον κατά τόν τελευταίον πόλεμον υπέρ τής Έλληνικής πατρίδος. Άλλά και κατά των άπανταχού έβραίων καταφέρεται ό έν λόγῳ κύριος δ'ά τήν έμμονήν των εις τά πάτρια...

Ο ζήλος ό φιλελληνικός του κ. Χορστέιν, του όποίου ειρήσθω έν παρενθέσει, ό έλληνισμός δέν έχει ανάγκην, τόν καθιστά και άσυνεπῆ, διότι ένῶ εξαίρει τό εθνικόν αίσθημα, παρ' έλλησι, καταδικάζει τό έβραϊκόν. Άλλ' είναι δυνατόν, έβραϊός επιλήσμων τής ιστορίας του, νά είναι ειλικρινής και καλός πολίτης τής χώρας όπου εγεννήθη;

Και ό κ. Χορστέιν γράφει όσα γράφει έν Κρήτη, εις τήν κατ' έξοχήν χώραν τήν εκτιμώσαν τήν έμμονήν εις τά πάτρια!

Η ώρασιότερα άπάντησις εις τόν παραδειγματικόν έν Κρήτη, καθώς λέγεται, Ίσραηλίτην, είναι τά λόγια του Κρητός πρωθυπουργού τής Ελλάδος, ό όποιος καθώς αναγράφομεν εις άλλην στήλην εδήλωσεν εις τήν πρώτην έβραϊκήν έφημερίδα του κόσμου ότι τό ελληνικόν σύνταγμα σέβεται όχι μόνον τήν θρησκείαν αλλά και πάσας τας εθνικάς παραδόσεις εκάστου. Και μέ τόν κ. Βενιζέλον συμφωνεί όλόκληρος ή φιλελεύθερος ελληνική φυλή.

Άλλά και εγκριτος δικηγόρος έκ Χανίων ό κ. Μποσδογιάννης ανέλαβε εγκαιρίως νά ανασκευάσῃ άπ' ευθείας τας αλόγους και παρακαίρους διδασκαλίας του κ. Χορστέιν εις τήν «Νέαν Έρευναν» δι' επιστολής, τήν όποιαν ευχαρίστως αναδημοσιεύομεν και έχουσαν ως εξής:

Κύριε Συντάκτα τής «Ν. Έρεϋνης»

Εις τας στήλας του «Έλευθ. Βήματος», και υπό τόν τίτλον Αντι χρονογραφήματος, δημοσιεύονται από τινος επικρίσεις κατά των Ίσραηλιτών Χανίων διά τήν στάσιν τούτων κατά τας τελευταίας Έλληνικάς νίκας, ήν ό γραφών εύρίσκει άνθελληνικήν, διότι οι πρώτοι δέν διετυμπάνυσαν φάνεται ώστε νά περιέλθη εις γνώσιν του, τί εθεώρησαν εις εκουτούς επιβεβλημένον νά πράξωσι ως έπραξαν συγχαρέντες τούς τε μακράν και πλησίον αυτών διά τας νίκας ταύτας, καιτοι μικράν αποτελοϋντες και αριθμητικώς ασήμκντον κοινότητα έν Χανίοις. Από του σημείου δέ τούτου κρίνω άκαιρον και άδικον τήν κατά των ανθρώπων αυτών κατηγορίαν και δῆ παρ' όμοθρήσκου των, ως ό γραφών γνωρίζει ύμίν εκουτόν. Άλλ' ό,τι εις τό άρθρον του προτελευταίου φύλλου του «Έλ. Βήματος» μέ εξέπληξε είναι αί επικρίσεις και κατηγορίαι του κ. J. Horstein όχι πλέον κατά των Ίσραηλιτών Χανίων, αλλά κατά των άπανταχού γῆς όμοφύλων και όμοθρήσκων

του διὰ τὰς Σιωνιστικὰς αὐτῶν πεποιθήσεις καὶ τὰς περὶ ἀνακτῆσεως τῆς Παλαιστίνης ἐλπίδας τῶν! Ταῦτα παρ' οἰουδήποτε ἄλλου, ἐκτὸς Ἰσραηλίου, λεγόμενα οὐδενὸς τὴν ἀπορίαν ἢ ἐκπληξιν δύνανται νὰ κινήσωσι, διότι οὐχὶ πάντες, γνωρίζουσι περὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραήλ ὡς εἰδικοῦ παραγόντος ἐν χερσὶ τῆς Προνοίας τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, οὔτε περὶ τοῦ τί ἡ ἀνθρωπότης ὀφείλει εἰς τὸν λαὸν αὐτὸν διὰ τὰ ὁποῖα ἀπολαύει ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας τοῦ πολιτισμοῦ καὶ προόδου ἐν γένει, ἀλλ' οὔτε καὶ περὶ τῆς τελικῆς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἀποκαταστάσεως εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων του, ὡς τοῦτο διακηρύττεται ἀπανταχοῦ τῶν Γραφῶν, ἢ εἰς τὰς ὁποίας ἐλπίς καὶ πίστις των ὑπῆρξεν ἢ ἀγκυρὰ τῆς διασώσεως καὶ συγκρατήσεως των ὡς ἔθνους διὰ μέσου ὕλων τῶν τρικυμιῶν, τῶν συμφορῶν ἃς ὑπέστησαν καὶ ὑφίστανται. Ἄλλ' ἔταν Ἰσραηλίτης, οἷος λέγει ὅτι εἶναι ὁ κ. Horstein, εἰρωνεύεται τὰς περὶ ἀποκαταστάσεως εἰς Παλαιστίνην ἐλπίδας τοῦ Ἰσραήλ καὶ τοὺς πρὸς τοῦτο Σιωνιστικοὺς αὐτῶν ἀγῶνας, τοῦτο δηλοῖ ἢ ὅτι οὗτος ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν Νεολογιστῶν λεγόμενων Ἰσραηλιτῶν, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων εἶναι κεκηρυγμένοι ἄθεοι μὴ πιστεύοντες εἰς τὰς ἐν ταῖς Γραφαῖς περὶ Ἰσραήλ προφητείας καὶ οἱ ὁποῖοι ἀφ' ἑτέρου, παραδόξως ὅμως, εἶναι φανατικοὶ Σιωνισταί, ὡς ὁ Max Nordau ὁ Dr Alex. Marmorek, Dr. Max Bordenheimer, David Wolffsohn κλπ. ἢ ὅτι οὔτε εἰς τὰ ἐξελισσόμενα ἱστορικὰ γεγονότα καὶ τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν, τὰ ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐλπίδας ταύτας, ἐπέστητέ ποτε τὴν προσοχὴν του, ὥστε νὰ ἀδικῆ τὸσον ἐκυτὸν διὰ τὰς περὶ τοῦ Σιωνιστικοῦ κινήματος εἰρωνικὰς ἐπι κρίσεις του, ὅσον καὶ τοὺς ὀμοθρήσκους καὶ ὀμοφύλους του διὰ τὰ μέσα τὰ ὁποῖα μᾶς λέγει ὅτι διαθέτουσι πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἐλπίδων των αὐτῶν. Διότι ὄντως ἀδικεῖ ἐκυτὸν ὅταν μᾶς λέγῃ ὅτι οἱ Ἰσραηλίται τῆς Ἀνατολῆς, ὀδηγοῦνται ὑπὸ μερικῶν ἀνοήτων ταραξιῶν τῆς Δύσεως» εἰς τὸν Σιωνισμόν των, ὅταν ὁ κόσμος ὅλος γνωρίζει ὅτι οἱ κατὰ τὸν κ. H. ἀνόητοι ταραξίαι αὐτοί, — πρὸς τοὺς ἀνωτέρω παγκοσμίου φήμης σοφοὺς Ἰσραηλίταις — εἶναι ἐπίσης καὶ οἱ παγκοίνως γνωστοί, Sir Claude Montefiore ὁ θανὼν Theod. Herzl ὁ Dr Moses Gaster, ὁ Κεθηγ. Mandlestamm καὶ τόσοι ἄλλοι ἐκ παντὸς ἔθνους, φυλῆς καὶ γλώσσης. Ἄδικεῖ δὲ φρονούμεν καὶ τοὺς ὀμοφύλους του ὅταν λέγῃ ἀναποδείκτως ὅτι μετέρχονται παντοῖα ἀθέμιτα μέσα νὰ ἰδρῦσουν Ἰουδαϊκὸν κράτος εἰς Παλαιστίνην διὰ τεμενάδων πρὸς τὴν Ἡμισέλιον, καὶ ἀποσπῶντες τεμάχια γῆς ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς Φελλάχους τῆς Παλαιστίνης. Ὅ,τι τοῦναντίον ἱστορικῶς τοῦτο ἀληθεύει — καὶ τὴν ἀπόδειξιν τούτου παρέχομεν εἰς τὴν διὰ-

θεσιν τοῦ κ. H. καὶ οἰουδήποτε ἄλλου — εἶναι ὅτι οἱ Σιωνισταὶ ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀποκτήσωσι μεγάλα πολιτικὰ προνόμια ἐν Παλαιστίνῃ, ποιῶντες χρῆσιν τῶν εἰς χεῖράς των μέσων πρὸς ἐξυπηρέτησιν παρὰ νόμου σκοποῦ καὶ ἀπέριψαν γενναιοφρόνως τὴν γενομένην εἰς αὐτοὺς προσφορὰν. Τὸ γεγονός ἐχει ὡς ἐξῆς: Ὅτε ὁ Dr. Herzl ἐδημοσίευσεν τὸ σπουδαῖον αὐτοῦ βιβλίον Judenstaat (Ἰουδαϊκὸν Κράτος) κατὰ τὸ 1894, ὁ Ἀβδούλ Χαμήτ, ἀκούσας μετὰ τινὰ χρόνον περὶ τῶν ἀξιώσεων τοῦ βιβλίου καὶ τῆς ἐντυπώσεως ἣν τοῦτο προῦξένησεν εἰς τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, ἀπέστειλεν εἰδικὸν ἀγγελιοφόρον πρὸς τὸν συγγραφέα, καὶ πρόεδρον τῶν τότε Σιωνιστῶν, προσφέρων εἰς αὐτοὺς διάφορα προνόμια ἐν Παλαιστίνῃ ἐὰν μόνον οὔτοι ἤθελον ἀναλάβει νὰ σταματήσωσι διὰ τῶν εἰς χεῖρας των ἐφημερίδων τὴν ἀνὰ τὸν κόσμον ἐξέγερσιν καὶ ἀγανάκτησιν κατὰ τῆς Τουρκικῆς θηριωδίας, διὰ τὰς Ἀρμενικὰς σφαγὰς, ἀλλ' οὔτοι ὡς εἴπωμεν ἀπέριψαν ἀσυζητητῆ τὴν ἀνήθικον αὐτὴν πρότασιν. Ἄν δὲ κατὰ τὸν κ. H. εἶναι ἀνήθικον καὶ κακοῦργον τὸ ἀποσπᾶν διὰ χρηματικῆς ἐξχαορᾶς παρὰ τῶν ὀμοθρήσκων του τμήματα γῆς, ἣτις φυσικῶς ἀνήκει εἰς αὐτοὺς ὡς πατρῶον ἔδαφος διατὶ τότε εἶναι ἠθικὸν καὶ δίκαιον ἢ δι' αἵματος ἀνάκτησις τοῦ ἑλληνικοῦ πατρῶου ἐδάφους, ὥστε νὰ ἐπιτηδεύηται ἀγανάκτησιν κατὰ τῶν ὀμοφύλων του, διότι παρέλειψαν νὰ συγχαρῶσι τοὺς νικητὰς καὶ ἐλευθερωτὰς τῆς γῆς τῶν πατέρων των; Διατὶ εἰς τὴν μίαν περίπτωσιν ἢ ἀνάκτησις τῆς πατρῶας κληρονομίας διὰ χρημάτων εἶναι πανουργία καὶ ἀδίκημα, ἐνῶ εἰς τὴν ἑτέραν αἰτία συγχαρητηρίων; ἢ μήπως ἡ Παλαιστίνῃ δὲν ἀνήκει ἐξίς σου εἰς τὸν Ἰσραήλ ὅσον ἡ Μακεδονία εἰς τὸν Ἕλλητισμόν; Ἄν τοῦτο ἀρνεῖται ὁ κ. Horstein διὰ τὸ ἔθνος του, ἃς μᾶς ἐπιτραπῇ ν' ἀμφιβάλλωμεν εἰς τὸν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἡμῶν ζῆλον του.

Ἐνῶ δὲ οὗτος μᾶς πληροφορεῖ ὅτι μετὰ τὴν πτώσιν καὶ τὸν προσεχῆ διχμελισμὸν τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ἐκλείπει πᾶσα ἐλπίς ἀνακτῆσεως τῆς Παλαιστίνης παρὰ τοῦ Ἰσραήλ ὁ «Κῆρυξ τῆς Νέας Ἰόρκης» εἰς λίαν περισπούδαστον ἔθρονον τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος καὶ τοῦ διχμελισμοῦ τῆς Τουρκίας πρό τινος δημοσιευθέντος διαβλέπει ὡς βεβίαν καὶ ἀσφαλῆ τὴν πραγματάωσιν τῶν ἐλπίδων καὶ προσδοκιῶν τοῦ Ἰσραήλ, ὑπὲρ τῶν ὁποίων καὶ ἐκθύμως συνηγορεῖ! Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι λίαν φωτιστικὸν ὅχι μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ κρίνειν τῶν ἐξευγενισμένων λαῶν τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς ἐπὶ τοῦ σπουδαίου αὐτοῦ ζητήματος τῆς μελλούσης τύχης τοῦ λαοῦ τούτου, ἀλλὰ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ αἰ-

σθήματα τῆς ἐκτιμήσεως, συμπαιθείας, ἀγάπης καὶ ὑποστηρίξεως ἅτινα ἀπὸ πολλοῦ ἤργισαν καλλιεργούμενα καὶ ποικιλοτρόπως ἐκδηλούμενα πρὸς τὸν λαὸν αὐτὸν παρ' ὕλων τῶν πεπολιτισμένων καὶ Χριστιανικῶς μεμρφωμένων κοινωνιῶν τῆς Δύσεως, καὶ τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ εἶναι αἰσθήματα καὶ πολιτεία τῆς ἡμετέρας κοινωνίας πρὸς αὐτοὺς, ὅταν ὡς Ἕλληνας μὲν ἀνκλογισθῶμεν ὅτι κοινὴν ἐν πολλοῖς ἔχομεν τὴν τύχην τῶν ἔθλικῶν συμφορῶν τῆς δουλείας καὶ καταδυναστεύσεως, ὡς Χριστιανοὶ δὲ κυρίως ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ρητῶς προηγγέλλετο ἡμῖν παρὰ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ τῶν ἀποστόλων αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ Γραφῇ ἢ πρὸς αὐτοὺς ἀγάπη καὶ συμπάθεια ἡμῶν «ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν». Ἰωάν. δ'. 22.

Μετὰ τιμῆς
ΙΩΑΝ. Κ. ΜΠΟΣΔΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Ὁ εὐρωπαϊκὸς τύπος ἔγραψεν ἐπανειλημμένως περὶ τῆς γενναϊότητος ἣν ἔδειξαν οἱ ἑβραῖοι στρατιῶται, τῶν συμμάχων, μηδενὸς ὑστερήσαντες τῶν ἄλλων συμπολιτῶν των. Ἐὰν εἰς τὴν Βουλγαρίαν οἱ ἑβραῖοι εἶχαν καὶ λόχον ἐθελοντικόν, πολλοὶ ὁμοίως ἦλθον ἐθελοντικὰ ἑβραῖοι εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατόν, καὶ ὅλος ὁ ἑλληνικὸς τύπος ἀνέγραψε κατὰ τὰς ἀρχὰς Νοεμβρίου τὴν ἀφίξιν 70 ἑβραίων ἐλλήνων ἐθελοντῶν ἐξ Αἰγύπτου.

Εἰς τὴν Τσατάλτσαν οἱ ἑβραῖοι ἐπολέμησαν ἀνδρείως, εἰς δὲ νεκρὸς ἑβραῖος ἀξιωματικὸς ἔδειξεν σπᾶνιον ἡρωισμόν, κερδίσας αὐθωρεὶ τὸ μεταλλίον τῆς ἀνδρείας.

Προσὺ τῆς τελειώσεως ὁ πόλεμος εἶναι δύσκολον νὰ περισυλλέξῃ κανεὶς ὅλα τὰ ἀφωρῶντα εἰς τοὺς στρατιώτας ἑβραίους, τοὺς πολεμοῦντας ὑπὸ τὴν συμμαχικὴν σημαίαν πρὸς ἀπόδωσιν τῆς ἐλευθερίας εἰς τοὺς πληθυσμοὺς τῶν Βαλκανίων.

Σήμερον δημοσιεύομεν παραλαμβάνοντες ἀπὸ τὴν «Ἐστίαν» καὶ τὴν «Ἑλλάδα» δύο ἐπιστάδια ἀποδεικνύοντα ὅτι τὸ δόγμα δὲν ἐμποδίζει τοὺς ἑβραίους εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν στρατιωτικῶν καθηκόντων των.

Χαίρομεν δὲ ἰδιαιτέρως διότι ἐκ τῶν δύο ὀνομαστῆ ἀναφερομένων στρατιωτῶν, ὁ εἷς εἶναι ἑβραῖος Ἕλληνας.

.....

Σέρβος τροχμακτικῆς ἀφηγήθη εἰς συντάκτην τῆς «Πράβδα» τοῦ Βελιγραδίου τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικὸν ἐπιστάδιον ἀπὸ τὴν μάχην τοῦ Κουμανόβου.

«... Ἀπὸ τοὺς Τούρκους μᾶς ἐχώριζεν ἀπό-

στασις χιλίων ἕως χιλίων διακοσίων μέτρων εἰς ἀνοικτὸν ἐπίπεδον. Ἐνύχτωνεν ἤδη· αἱ σφαῖραι ἔπεφταν ραγδαίως ἀπὸ παντοῦ καὶ τὰ Τουρκικὰ κανόνια δὲν ἔπαυσαν νὰ βροντοῦν. Μέσα εἰς μίαν ὥραν δὲν εἴχαμε προχωρήσει παρὰ μόλις ἑκατὸν βήματα.

— Μὰ γιατί «οἱ Φραντσέζοι μᾶς» σωπαίνου; εἶπε μία φωνή.

«Οἱ Φραντσέζοι μᾶς» εἶνε τὸ ὄνομα τοῦ ἔδωσαν οἱ στρατιῶται εἰς τὰ κανόνια τοῦ Κρεζῶ.

— Δὲν ὑπάρχουν κατάλληλοι θέσεις γι' αὐτά, ἀπῆντησεν ἄλλος.

Ἐκύτταξα καὶ ἀνεγνώρισα ὅτι ἐκεῖνος τοῦ εἶχε θέσει τὸ ἐρώτημα ἦτο ὁ ὀλιγώτερον ἀρήτος τῶν ἀνδρῶν τοῦ 7ου συντάγματος, κάποιος ἑβραῖος Ἀβραμτσέ, ἐμπροσθὶ πάντῶν εἰς ἓνα κατάστημα τοῦ Βελιγραδίου.

— «Ἄ, ἐτὺ εἶσαι;» τοῦ ἐφώνησα καὶ, ἐνῶ ἐξαναγέμιζα τὸ ὄπλον μου, δὲν ἠμποροῦσα νὰ κρατήσω τὰ γέλοια.

Ἄλλὰ ὁ Ἀβραμτσέ ἐξηκολούθει νὰ μουρμουρίζῃ τῆς ἑβραϊκῆς προσηυχῆς του. Προσπαθῶν νὰ μείνῃ ἀπαρητήρητος ἀπὸ ἓνα ἀξιωματικόν, ἔπεσε πρηνῆς. Ὁφείλω ν' ἀναγνωρίσω ὅτι ἐπυροβολοῦσε καλὰ καὶ ταχύτερα μάλιστα ἀπὸ ὅλους μᾶς. Ἐν τούτοις ἐξηκολούθει νὰ βρέχῃ σφαίρας καὶ ἡ θέσις μᾶς καθίστατο ἐπικίνδυνος. Εὐτυχῶς τὸ πῦρ τοῦ ἐχθροῦ ἔγεινεν ἀρκεῖτερον ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Μετὰ μίαν στιγμὴν ὁ διοικητὴς μᾶς διέταξε νὰ ἐπισπεύσωμεν τὸ βῆμα. Ἐπρεπε νὰ διατρέξωμεν εἰκοσιπέντε περίπου μέτρα, νὰ σταματήσωμεν, νὰ πυροβολήσωμεν τρεῖς φορές τὸ ἀπέναντί μᾶς Τουρκικὸν ὀχύρωμα, νὰ τρέξωμεν πάλιν· νὰ σταματήσωμεν εἰκοσιπέντε μέτρα μακρύτερα, νὰ πυροβολήσωμεν ἐκ νέου — πάντοτε ἔτσι μέχρι ἐπιτυχίας τοῦ σκοποῦ. Ἐφωρμήσαμεν. Οἱ Τούρκοι, ἐννοήσαντες τὸ σχέδιόν μᾶς ἐγκατέλειψαν τὸ ὀχύρωμα καὶ ἔτρεξαν πρὸς συνάντησιν μᾶς ἀλαλάζοντες.

Ἐν πρόσταγμα ἠκούσθη: «Ἐφ' ὄπλου λόγην. Πρηνηδόν!» Ἐπέσαμεν κατὰ γῆς. Τὸ πῦρ τῶν Τούρκων ἦτο καταχθόνιον. Οἱ στοῖχοί μᾶς ἠρξίωσαν. Ἀπεμακρινόμεθα μὲ πείσμα καὶ ἀκρίβειαν. Οἱ Τούρκοι ἤρχισαν νὰ ὑποχωροῦν βραδέως. Ἐπροχωροῦσαμεν ἀλματικῶς κατὰ δέκα ἢ δέκα πέντε βήματα.

Ἄλλὰ ἐπάνω ἀπὸ τὸ ὀχύρωμα μίαν τουρκικὴν πυροβολαρχίαν ἔβριγνε τοὺς κερζυνοὺς τῆς. Ἐπροξένησε τύσας καταστροφῆς μεταξύ μᾶς, ὥστε μᾶς εἶχε καταλάβει πανικός. Ὑπεχωροῦμεν.

— Μὴν ὑποχωρήτε! ἐφώνησεν ὁ διοικητὴς. Οἱ κύριοι ἀξιωματικοὶ εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν!

Καὶ οἱ κύριοι ἀξιωματικοί, μὲ τὸν διοικητὴν τοῦ συντάγματος ἐπὶ κεφαλῆς, ἐβάδισαν πρὸ ἡμῶν. Ἐντροπιασμένοι διότι εἴχαμεν χάσει πρὸς στιγμὴν τὴν ψυχραιμίαν μᾶς, ἐτρέ-

ξαμεν πίσω από τους αρχηγούς μας. Κανείς δεν εσκέπτετο πλέον να όπισθασωρήσει, παρά την βροχή των σφαιρών και των δίδων. Οί αξιωματικοί μας έπεσαν, ό διοικητής μας, ό αντισυνταγματάρχης 'Αλέξανδρος Γαλίτσιτς, έπεσε επίσης. 'Ο σημαιοφόρος έφρονεύθη. 'Η θέσις μας ήτο φρικτή. Μίαν στιγμή ακόμη και θά τό εβάζαμε στα πόδια... Κατά την κρίσιμον εκείνην στιγμήν, όταν έθεωρούσαμε την μάχην χιμένην, έξοχα είδαμε την σημαίαν να κυματίζει, ενώ μία φωνή έντονος, της οποίας ή δύναμις είχε δεκαπλασιασθή από την απελπισίαν, εκρύνεζεν: «'Εμπρός, αδέρφικ!... εμπρός!» 'Ητο ό 'Αβραχάμ. 'Αρμήσκαμε προς τή εμπρός. Μας έφκίνετο ότι έπετούσαμε χωρίς να έγγίζωμεν τό έδαφος. Αί λόγγαι δι-εστραυρώνοντο κι' έπολεμούσαμε σάμα προς σάμα. 'Ημουν ήδη εις τό όχρώμα όταν έρχασα τάς αισθήσεις μου και έπεσα.

Τήν επομένην, εις τό πρόχειρον χειρουργείον, όταν συνήλθα, είδα παρατεταγμένον τό τον σύνταγμα, όλοιμονον όχι πλέον όλόκληρον τό σύνταγμα, αλλά τό τρίτον μόλις που έμενεν.

'Επί κεφαλής ό σημαιοφόρος. 'Ητο—τό πιστεύετε;—ό 'Αβραχάμ. Καταφθάνει ό πρίγκιψ διάδοχος 'Αλέξανδρος. Συγγαίρει τους ήρωας της χθεσινής μάχης και τους ζητεί να ειπουν οι ίδιοι ποιος αξίζει δικαίωση. 'Ολοι ύποδεικνύουν διά βροχής τον νέον σημαιοφόρον.

—Αυτός, λέγει ένας αξιωματικός, ύψωσε την σημαίαν του συντάγματος κατά την κρίσιμον στιγμήν και με την φωνήν του «εμπρός» έκαμε να επιτύχη ή έφοδος...

'Ο 'Αβραχάμ προάγεται άμέσως από τον πρίγκιπα 'Αλέξανδρον, ό όποιος, κινθάνων πώς είνε πτωχός, του προσφέρει και δέκα νεπολεόνια. 'Ο πρίγκιψ τον έρωτά έπειτα περι των έλακτηρίων της έξικρετικής του άνδρείας.

—'Ενας άπλοός ύπολογισμός, 'Υψηλότατε, άπκντά μετριοφρόνας ή 'Αβραχάμ. 'Υπολογισμός και έτοιμότης πνεύματος.

—'Ετοιμότης πνεύματος, κάπως τό καταλαχθίνω, αλλά τί γυρεύει στη μέση ό ύπολογισμός;

—'Εάν επιτρέπετε...

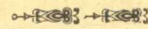
—Σε άκούω.

—'Όταν ό σημαιοφόρος μας έπεσε, δεν ήμειθα πλέον παρά εις άπόστασιν δικροσίων μέτρων από τό τουρκικόν όχρώμα, τό όποιον έπρεπε να καταλάβωμεν με κάθε τρόπον διά να τοποθετήσωμεν κατ'αυτόν τον πυροβολικόν μας. 200 μέτρα ήμπορεί να τά δικτρέξω κανείς σε δύο λεπτά, διάρκειαν αρκετήν άλλως τε διά να προφθάσω να σκοτωθώ, αλλά διά να επιστρέψωμεν εις τάς παλικάς μας θέσεις έπρεπε να δικτρέξωμεν 800 μέτρα επί εδάφους σπικμένου από νεκρούς και τραυματίας. 'Εγρειάζοντο τουλάχιστον όκτώ λεπτά και θά μας εθερίζεν

όλους ό έχθρός. 'Ιδού τί με έκαμε να τραβήξω προς τή εμπρός και, δόξα τω Θεώ, όλα έπληγαν καλά.

—'Αχμρά, του είπεν ό πρίγκιψ, ενώ τον άπεχαίρετα, και όταν σου ζανατύχη εύκαιρία να κάμης τό ίδιο.

«'Εστία»

Ο ΗΡΩΪΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΒΡΑΙΟΥ ΑΤΟΥΜ

'Αρχιον έπεισόδιον ήρωϊσμού 'Εβραίου στρατιώτου συνέβη εις την Χειμάρραν κατ' αυτός. Μας τό αφηγήθη και αυτό ό κ. Κωνσταντίνης. 'Εχει δε αυτό ως εξής:

'Ενας 'Εβραίος στρατιώτης εκ Λαρίσσης όνομαζόμενος 'Αζαρίκς 'Ατούν, αφού έλαβε μέρος εις την έκστρατείαν της Μακεδονίας, εστάλη μετά του υπό τον Σπυρομήλιον άποσπάσματος εις την Χειμάρραν.

Καταληφθείσης της περιφέρειας εκείνης υπό του ήμετέρου στρατιωτικού σώματος, ετάχθησαν εις τή άκρη της καταληφθείσης περιφέρειας διπλοφρουροί ύπως φυλάσσωσι τον στρατόν από πάσης έχθρικής επιθέσεως.»

Ούτως μίαν νύκτα—κατά τά έξημερώματα της οποίας έπρόκειτο να γίνη έχθρική επίθεσις—έτυχεν ό 'Εβραίος 'Ατούν να είναι εις έν σημείον μόνιμος διπλοσκοπός. Κατά σύμπτωσιν δε ό πλησίον κινητός διπλοσκοπός ήτο όλίγον κωφός.

Τήν νύκτα ό 'Ατούν ήκουσε μικρόν 'Ορον εις τους πλησίον θάμνους. 'Ο κινητός όμως σκοπός, ως κωφός, δεν ήκουε τίποτε!

'Επειτα ό 'Ατούν ήκουε λίθον κινούμενον και άντελήφθη μίαν σκιάν πλησιάζουσιν μετ'αυτ'ών θάμνων.

Τότε έφώνησε: «Τίς εί». Μή λαθών δε άπάντητιν έρριψεν ένα πυροβολισμόν κατ' της σκιάς.

Τούτο εξήγειρε τους στρατοπεδευμένους οίτινες έσπευσαν επί τόπου.

'Αλλά πριν πλησιάσουν, έπλησίωσεν ή σκιά τον 'Ατούν. 'Ητο εις πελώριος Τουρκολθκός, όστις έξαγγών ρεβόλβερ έπυροβόλησε κατ'αυτόν και τον έτραυματίσε. 'Ο 'Ατούν έπεσε αιμόφυρτος τότε. 'Αλλ' ό Τουρκολθκός έρριψεν ακόμη ή βολάς άνεπιτυχώς.

Τέλος έσπευτε δύναμις επί τόπου και συνέλαβε τον Τουρκολθκόν. Μετεκόμισε δε και τον ήρωα τραυματίαν 'Ατούν.

'Επί του Τουρκολθκου άνεκαλύφθησαν τρείς βόμβαι και πολλά φυσίγγια με τά όποια ούτος έσκύπει να δημιουργήση πανικόν εις τό 'Ελληνικόν στρατόπεδον.

'Ετσι έσχεδιάζε να καταστρέψη τό ήθικόν του στρατού μας διά να εύρεθ' έν πανικώ κατ' την πρωϊνήν επίθεσιν. Κατ' αυτόν τον

ΠΟΙΚΙΛΑ Βίβλος και Βαβυλών

'Ο ραββίνος Μάγερ Λαμβέρτ καθηγητής εις την Σχολήν των 'Ανωτέρων Σπουδών των Παισιών έκαμε προσφάτως διάλεξιν περι «Βίβλου και Βαβυλώνος». Τό αντικείμενον είναι γνωστόν εις τους αναγνώστας της «'Επιθεωρήσεως» από μίαν πρωτότυπον μελέτην του Δρος Σόρ ύφηγητου του Πανεπιστημίου της Λαμβέργης δημοσιευθεϊσαν εις τάς στήλας μας πέρυσιν. Κατόπιν της ανακλύψεως του κώδικος του Χαμμουραδ' (ό 'Αμοκφέλ της 'Αγίας Γραφής) ό καθηγητής Δέλιτς ίσχυρίσθη ότι ό μωσαϊκός κώδικς ήτο αντίγραφον της αστυριακής νομοθεσίας. Καθώς είχε κάμει επί των στηλών μας ό Δρ. Σόρ, ούτως και ό καθηγητής Λαμβέρτ απέδειξε παραβάλλον τό κείμενον του μωσαϊκού Νόμου προς τό του Χαμμουραδ', πόσον απεναντίας αί δύο νομοθεσίαι εύρίσκονται εις τους αντίποδας. Βεβαίως και ό είς κώδικς και ό άλλος όμιλούν περι ώρισμένων έγκλημάτων καθώς πάντες οι κώδικες, άλλ' όποία διέπει τους δύο κώδικας! 'Ιδού δύο παραδείγματα. 'Ο ασσυριακός κώδικς τιμωρεί τά τέκνα διά τά πταίσματα των γονέων των, ενώ ό μωσαϊκός διατάσσει όλους τό αντίθετον! «Δέν θέλουσιν αποθάνει τά τέκνα διά τους γονείς των, ούδέ οι γονείς διά τά τέκνα των, άλλ' έκαστος θά αποθάνει διά τό ίδιον του πταίσμα». 'Ο κώδικς του Χαμμουραδ' παραγγέλλει την παράδοσιν εις τους κυρίους των των αποδρασάντων δούλων, ό κώδικς ό μωσαϊκός απαγορεύει απεναντίας τοϋτο ρητώς. Τέλος ό όμιλητής απέδειξε ότι ούδέ ήχος ύπάρχει του έβραϊκού μονοθεϊσμού εις τον ασσυριακόν κώδικα.

'Εβραϊκόν χιοῦμορ

'Ο Ρενάν και ό Καρλάιλ ίσχυρίζοντο ότι ό 'Εβραίος στερείται χιοῦμορ. 'Ο 'Ερμαν 'Αδλερ αρχιραββίνος της 'Αγγλίας διετεινετο τό εναντίον. 'Εσχάτως ό ραββίνος Φήλιξ Μάγερ εις διάλεξιν γενομένην εις Παισιούς διατεινεταί επίσης όχι μόνον ότι ό 'Εβραίος δεν στερείται χιοῦμορ άλλ' ότι ούδεις άλλος λαός κατέχει τό χιοῦμορ εις βαθμόν τοιούτον, οϊον ό έβραϊός. Περι τούτου, προσθέτει ό Μάγερ μαρτυρεί όλόκληρος φιλολογία ίδια ή ιουδαϊοεβραϊκή φιλολογία. Και παρουσίαζε ενώπιον των ακροατών τους δικφόρους έβραϊκούς τύπους και πρώτον τον τύπον του πανούργου, του εύφυσόγου, που ποτέ δεν βρίσκειταί εις άμηναν, που τά βγάξει πέρα εις τάς μεγαλειτέρας δυσκολίας, που βρίσκει την απάντησιν πάντοτε πρόχειρον.

'Ιδού έν παράδειγμα χαρακτηριστικόν του τύπου τούτου του «Λαϊβελέ». 'Ο Λαϊβελέ ήτο υπάλληλος εις μίαν ασφαλιστικήν 'Εται-

βραϊκόν άποικιών της Παλαιστίνης, άπεφασίσθη ή ίδουσις έμπορικώς Τραπεζας. 'Η νέα Τραπεζα θά θεωρηθ' ως ύποκατάστημα της Σιωνικής Τραπεζας 'Ισππης και θά αρχίση λίαν τυχέως τάς έργασίας της.

Λιμήν έν «Χεδερά»

'Η άποικία «Χεδερά» κειμένη πλησίον της θάλασσης θά αποκτήση μικρόν λιμένα, ό όποιος θά επιτρέψη εις τους κατοίκους της να εύρύνουν τον κύκλον της δράσεώς των. 'Ο θεμέλιος λίθος έτέθη ήδη υπό του βαρώνου 'Εδμόνδου δε 'Ρότσιλδ κατ' την τελευταίαν του επίσκεψιν εις Παλαιστίνην.

'Επαγγελματική έκθεσις και ίππικοί άγώνες εις «Ρεχοβόθ»

Κατά τάς έορτάς του Πάσχα θέλει άρχωνθ' υπό ειδικής επιτροπείας, έδρευούσης έν 'Ιερουσαλήμ έκθεσις επαγγελματική και γεωργική των προϊόντων των άποικιών εις «Ρεχοβόθ».

Κατά τάς ίδιες έορτάς θά γίνουν και ίππικοί άγώνες.

'Εκδρομαί εις Παλαιστίνην

Εις τή προηγούμενον φύλλον άνεγράψαμεν την παρασκευαζομένην έκδρομήν της Σιωνιστικής λέσχης Θεσσαλονίκης. Κατά την έφημερίδα «'Αγερούθ». 'Ιερουσαλήμ οι έκδρομείς θά αναχωρήσουν εκ Θεσσαλονίκης την πέμπτην ήμέραν του Πάσχα και θά επισκεφθουν την 'Ισππην, 'Ιερουσαλήμ, τάς έβραϊκας άποικίας και την Χαϊφκ. 'Ενταύθα θέλουσιν παραστή εις τή έγκαίνια του μεγάλου 'Εβραϊκού Πολυτεχνείου.

Κατά την αυτήν έφημερίδα εκτός των έκδρομών θέλουσιν μεταβ' και πολλοί νέοι Θεσσαλονείτες να έγγραφωσιν εις τά γυμνάσια και Διδασκαλεία της Παλαιστίνης.

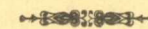
Πλήν της άνω έκδρομής έτοιμάζουν τοιούτους ό Σύλλογος «Καδίμα» του Καίρου, ό Σιωνιστικός Σύνδεσμος της Τύνιδος και ό σύνδεσμος των 'Εβραίων φοιτητών της Γερμανίας.

Τιμαί εις τον Βαρώον 'Ρότσιλδ

Τό Συμβούλιον της μεγάλης Σιωνιστικής 'Εταιρείας «Χοβεθέ-Σιών» 'Οδητού άπεφάσισε να ίδρύση γεωργικήν άποικίαν έν Παλαιστίνην επ' όνόματι του Βαρώου 'Εδμόνδου δε 'Ρότσιλδ διά τάς μεγάλας ύπηρεσίας, άς προσέφερον επί τριακόνταετίαν εις τον έβραϊκόν άποικισμόν.

Οί δε 'Εβραίοι Παλαιστίνης ήνοιζαν κατάλογον έράνων να τον έγγραφωσιν ως 'Εθνικόν Εϋεργέτην εις τό χρυσούν βιβλίον του Σιωνισμού.

X. 'Αλχανάτης

ρίαν. Μίαν ἡμέραν οἱ Διευθυνταὶ ἀρχίζουν νὰ ὑποπτεύωνται ὅτι ἡ ἐβραϊκὴ του ιδιότης ζημιώνει τὴν Ἑταιρείαν. Τοῦ δίδουν λοιπὸν νὰ ἐννοήσῃ μὲ μισόλογα, ὅτι θὰ τὸν ἐδιώξαν ἐὰν δὲν ἐβκπτίξεται... Τὸν ἐβεβίωσαν ἐξ ἄλλου ὅτι κανεὶς δὲν θὰ ἐμάνθῃ τίποτε καὶ ὅτι ἡ δουλεὶα θὰ ἐτελείωνε σὲ ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀρκεῖ νὰ ὑπήγαινε εἰς τὸν τάδε παπᾶ. Ὁ Λαίβελέ δέχεται ἀμέσως καὶ πηγαίνει εἰς τὸν παπᾶ.

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, ὁ Λαίβελέ γυρίζει εἰς τὸ Γραφεῖον τρέχων καὶ κάθιδρος. «Λοιπὸν τὸν ἐρωτοῦν, ἔγινε ἡ δουλεὶα; Τί; ἐρωτᾷ ἀφελέστατα ὁ Λαίβελέ.— Ἐβκπτίσθη; Ὁχι δᾶ, ἀποκρίνεται μὲ ἀπάθειαν, ἀσφάλιστα τὸν παπᾶ».

Ἕνας Σαββατιστὴς εἰς τὸ Στρατοδικεῖον

Πρόκειται περὶ Γάλλου στρατιώτου ὀνόματι Κάρολος Αἰμὲ Ἰωσήφ ὁ ὁποῖος εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ Στρατοδικείου τῆς Σκλὸν — Σὺρ — Μῆρον διότι ἠρνεῖτο νὰ ἐκτελέσῃ τὰ στρατιωτικὰ του καθήκοντα τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου. Ὁ στρατιώτης αὐτὸς ἀνήκει εἰς τὴν Χριστιανικὴν αἵρεσιν τῶν «ἀντιβεντίστ» οἱ ὁποῖοι ἰσχυρίζονται ὅτι ἀπαγορεύεται καὶ ἀπὸ τὴν Γραφήν καὶ ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον νὰ ἐργασθῇ τις τὸ Σάββατον. Καταταχθεὶς εἰς τὸν στρατὸν ἐζήτηε νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς ὑπηρεσίας τὸ Σάββατον ἐργαζόμενος τὴν Κυριακὴν. Εἰς τὸν συνταγματάρχην ὁ ὁποῖος ἀπέριψε τὴν αἵτησιν του ἀπήντησε: «Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἀπειθήσω εἰς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος μου, διὰ νὰ ὑπακούσω εἰς τοὺς νόμους τοῦ Θεοῦ».

Ἐνώπιον τοῦ Στρατοδικείου ἀπελογήθη ὡς ἐξῆς:

«Ἐπερὶ τὸ ἀνθρώπινον νόμου, ὑπάρχει ὁ θεὸς Νόμος, ἡ δὲ θρησκεία μου μοὶ ἀπαγορεύει νὰ ἐργασθῶ τὸ Σάββατον».

— Καὶ ἐν καιρῷ πολέμου;

— Ὁχι προὔτιμουν νὰ φονευθῶ παρὰ νὰ παραβῶ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ.

Ὁ στρατιώτης κατεδικάσθη εἰς τριῶν μηνῶν φυλάκισιν, ἀκούσας ἀτραχῶς τὴν ἀπόφασιν.

Ἑβραϊκὴ ὑγιεινὴ

Ἡ ἐβραϊκὴ θρησκεία ἀπαγορεύει τὸ γάλα μαζὺ μὲ τροφήν κρέατος. Πόσοι δὲν νομίζουν τὸ πρᾶγμα τοῦτο μόνον πρόληψιν δυσειδικίμονα.

Ἰδοὺ ὁμως τί γράφει περὶ τούτου ἱατρὸς μὴ Ἑβραῖος, ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λίλλης, Δόκτωρ Λεμοάν.

«Ἐξάνισταμαι ἰσχυρῶς κατὰ τῆς συνήθους τινῶν τοῦ δίδου γάλα ὡς ποτὸν διαρκούντος τοῦ φχητοῦ. Ἐχω ἀκούσει τὸν μκακρίτην

διδάσκαλόν μου καθηγητὴν Ποτκὶν νὰ ἀπαγορεύῃ τοῦτο στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ παλαιῦ μωσαϊκοῦ νόμου, τὸν ὁποῖον πιθανὸν ἐλησημόνησαν σήμερον οἱ Ἑβραῖοι, ἀλλ' ὁ ὁποῖος τοὺς ἀπηγόρευε νὰ πίνουν γάλα τρώγοντες κρέας, διότι ἡ τυρινοποίησις περιεκλύπτει ὀλοσχερῶς τὰς ἄλλας τροφάς, ἰδίᾳ τὸ κρέας καὶ ἐμποδίζει τὴν ἀμεσον δρασίν τοῦ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέως ἐπ' αὐτῶν, ἡ πέψις ἐπιβραδύνεται σημαντικῶς καὶ ὁ στόμαχος καταπονεῖται ἀνευ λόγου».

Τὸ ἄσπρο ψωμὶ καὶ ὁ Μαϊμονίδης

Ἐσχάτως τὰ γαλλικὰ φύλλα προσεζάρχοντος τῆς «Ματὲν» ἤρχισαν ἐκστρατεῖν κατὰ τοῦ ὑπερβολικοῦ κοσινίσματος τῶν ἀλεύρων, χαρακτηρίζοντες τὸ πολὺ ἄσπρο ψωμὶ ὡς αὐτόχρημα ἐθνικὸν κίνδυνον. Ὁ διάσημος καθηγητὴς Letulle, ὑποστηρίζει μὲ τὸ αὐρὸς του τὴν ὑπερβολὴν τοῦ κινδύνου τούτου.

Εἶναι ἄξιον παρατηρήσεως ὅτι ὁ μέγας ραββῖνος καὶ ἱατροφιλόσοφος Μζιμωνίδης, ὑπέδειξε τὸν κίνδυνον τοῦτον πρὸ 700 ἐτῶν.

Τὸ βραβεῖον Νόμπελ.

Οἱ ἐξῆς διάτμητοι ἑβραῖοι ἔλαβον μέχρι τοῦδε τὸ βραβεῖον Νόμπελ. Ὁ Ἐρλιχ βραβεῖον ἱατρικῆς. Ὁ Οὐάλλαχ Χημείας. Φρήδ Εἰρήνης, Μήχελσον Φυσικῆς, Ἀσσέρ Εἰρήνης, Λίπκν Φυσικῆς.

ΕΒΡΑΪΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΒΟΛΟΣ Μᾶς γράφουν: Πρὸ 12 ἡμερῶν ἀνεχώρησεν εἰς Ἱερουσαλήμ πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν του εἰς τὸ ἐκεῖ ἐβραϊκὸν Διδασκαλεῖον ὁ λαμπρὸς νέος κ. Τσουβῆς. Ἡ Κοινότης Βόλου ἐψήφισεν μικρὸν μνηνιαῖον εἰσὸδημα εἰς τὸν Τσουβῆ μέχρις ἀποπερατώσεως τῶν σπουδῶν, πρὸς δὲ τῷ ἐπλήρωσε τὸ μέχρι Ἀλεξανδρείας εἰσητήριον. Οἱ δὲ κ. Δ. Κκαμάρος καὶ Σιμ. Λεση τὸ ἐκεῖθεν μέχρι Ἱερουσαλήμ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξάρωμεν τὸ ἔργον τῆς τε Κοινότητος καὶ τῶν δύο ἀξιοτίμων μελῶν;

— Πρόκειται δι' ἐράνων νὰ συλλεγῇ τὸ ἐκ 1000 δρ. ποσὸν διὰ μίαν οἰκίαν Ἱεμενητῶν. Ἡδὴ συνελέγησαν 212 φρ. τὸ Πουρήμ ὑπὸ ἐπιτροπῆς τῶν κ. Μ. Κοφίνα ἱατροῦ Μάρκου Γκακνῆ προξένου Ἰσπανίας καὶ Δαβιτζὸν Λεση Τραπεζίτου. Προσέτι ἡ ἐβραϊκὴ Μανδολινάτα παίζεσθαι ἀνὰ τὰς οἰκίας τὸ Πουρήμ. τὸ ἐθνικὸν «Ἀτιβλ» καὶ ἄλλα ἄσπρα συνέλεξε πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν δρ. 75.

Σ. Ι. Ε. Εὐγε εἰς τὴν βολιώτικην νεολαίαν διὰ τὴν σύστασιν Μανδολινάτας. Εὐγε.— Ὁχι

τρόπον ὁ Ἀτοῦν ἔσωσε κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα τὸν στρατὸν μου ἀπὸ τὸν πανικὸν καὶ τὴν Χειμάρραν!

(«Ἐλλάξ»)

ΕΚ ΤΟΥ ΕΒΡΑΪΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἄγγλια. Μετὰ 18 μῆνας ἐπληρώθη ἡ θέσις Ἀρχιερατῆ τοῦ Μεγάλου Βρετανίας, θέσις ἡ ὁποία ἐχέρουεν συνεπεῖρα τοῦ θανάτου τοῦ Ἀρχιερατῆ Ἀδλερ. Ὁ ἐκλεγείς εἶναι ὁ Δωρ. Ἰωσήφ Χέρτς ραββῖνος ἐν Νέξ Ἰόρκη καὶ πρῶην Ραββῖνος τοῦ Τρένσβλ. Εἶναι κάτοχος μεγάλης μορφώσεως καὶ δικηριστητικῆς ἱκανότητος. Γνωρίζει πολλὰς φιλολογίας, δύναται νὰ κηρύττῃ τὸν θεῖον λόγον ἀγγλιστί, γερμανιστί καὶ ἐβραϊστί, καὶ εἶναι διάσημος τομουνιστῆς. Εἶναι μόλις 42 ἐτῶν καὶ ἔσχε πολλοὺς ὑποστηρικτὰς κατὰ τὴν ὑποψηφιότητάτου, μεταξύ τῶν ὁποίων τὸν Λόρδον Ρότσιλδ καὶ τὸν Λόρδον Μίλνερ.

Εἶναι εὐχάριστος, ὅτι μετὰ 18 μῆνας ἀγῶνων πρὸς εὐρεσιν τοῦ καταλλήλου, ἀγῶνων εἰς οὗς ἔλαβε μέρος ὅλος ὁ τύπος ὁ ἀγγλικὸς, πρωτοστρατούντων τῶν «Γάιμς», ὁ Ἑβραϊσμὸς τῆς Ἀγγλίας, εὗρε πνευματικὸν ἀρχηγὸν ἀντάξιον αὐτοῦ.

Οὐγγαρία. Μετὰ τὴν Ρώμην, ἰδοὺ καὶ ἡ Βουδαπέστη ἐλέγουςα δῆμαρχον Ἑβραῖον, τὸν Δρ. Φραγκίσκον Χελτάι. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Οὐγγρικῆς Ἐκκλησίας ἐγραψε θερμὸν συγχαρητήριον γράμμα εἰς τὸν Δῆμαρχον προσιονιζόμενος πολλὰ καλὰ διὰ τὴν Οὐγγρικὴν πρωτεύουσιν. ἐκ τῆς ἐκλογῆς του. Εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ Δημάρχου ἀλλόδοξος ἠσπάσθη τὸν Ἑβραϊσμὸν.

Ρουμανία. Τὸ ζήτημα παραχωρήσεως βουλγαρικοῦ ἐδάφους εἰς τὴν Ρουμανίαν, ἔφερεν εἰς τὸ μέσον τὸ ἐβραϊκὸν ζήτημα. Ὡς γνωστόν, ἡ Ρουμανία κατὰ παράβασιν τοῦ 44 ἄρθρου τῆς Βερολινεῖου συνθήκης δὲν ἐννοεῖ νὰ παραχωρήσῃ τὰ πολιτικὰ δικαιώματα εἰς τοὺς Ἑβραῖους ὑπηκόους της. Ὡς ἐκ τούτου οἱ ἑβραῖοι τῆς βουλγαρικῆς περιφερείας, τὴν ὁποίαν ἐποφθλμιᾷ ἡ Ρουμανία, διαμαρτύρονται διὰ τοῦτο, παρατηροῦντες ὅτι ἐὰν ἡ παραχωρήσις ἐκτελεσθῇ, ὁ ἐλευθερωτικὸς πόλεμος θὰ λάβῃ ἐν μέρει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ὑποδούλωσιν πληθυσμοῦ ἐλευθέρου. Τὰ διαβήματα τῶν ἐβραίων Βουλγάρων τῆς Σουλίστρικς ὑποστηρίζουν οἱ μεγάλοι ἐβραϊκοὶ σύλλογοι τῆς Ἀμερικῆς, τὰ ἰσραηλιτικὰ κέντρα τοῦ Λονδίνου καὶ μεγάλα ἐβραϊκὰ προσωπικότητες. Μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων, εἶναι ἄξιος ἰδικιτέρας μενείας ὁ πρῶην πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας Λουίτζης Λουτσάτης, ὁ ὁποῖος ἐγραψε

ὑπὲρ τῶν ἐβραίων τῆς Ρουμανίας εἰς τὸν «Ἐπερινὸν Ἐκχυδρόμον» τοῦ Μιλάνου, ὅπου ὁ Λουτσάτης, ὀνομάζει τοὺς ἐβραῖους τῆς Ρουμανίας «τοὺς τελευταίους σκλάβους τῆς Εὐρώπης».

Ἄγγλια. Ὁ διάσημος καθηγητὴς τῆς φυσιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὀξφορδ Δρ. Χιλλ ἐδημοσίωσεν εἰς τὸ «Daily Mail» τὸ συμπέρασμα τῶν μελετῶν του περὶ τοῦ καλλιτέρον τρόπου σφαγῆς τῶν ζώων. Ὁ Δρ. Χιλλ ἀποφαίνεται ὅτι μετὰ πολλὰς παρατηρήσεις καὶ μελέτας πολυχρονίους ἐπέσθη ὅτι τὸ ἐβραϊκὸν σύστημα τῆς «Σεχητά» εἶναι τὸ καταλληλότερον, τὸ εὐκολώτερον καὶ τὸ ὀλιγώτερον ὀδυνηρὸν διὰ τὰ ζῶα.

Γαλλία. Ἐκ μίαν μὲ τάσιν ἀντισημιτικὴν μελέτης τοῦ Εὐγενείου Ταβερνιέ μνησάνομεν ὅτι ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχουν 8 στρατηγοὶ Ἑβραῖοι, 14 συνταγματάρχαι, 107 λοχαγοὶ 36 στρατιωτικοὶ ἱατροί, καὶ 20 ἀξιωματικοὶ τῆς ἐπιμελητείας. Προσέτι ὑπάρχουν ἐφέται, πρωτοδίκαι κατ. ἐβραῖοι 110. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας περιέχει 20 ἐβραῖους, 50 τὰ ὑπουργεῖα. Καθηγηταὶ Πανεπιστημίων κλ. 202. Ἐχουν τὰ ἀνώτερα ἀξιώματα εἰς τὴν Ἀστυνομίαν. Αἱ ἀκαδημαῖαι καὶ αἱ βουλαὶ 20. Ἐκ 40 ἡμερησίων δὲν ὑπάρχουν οὐτε 10 νὰ μὴ ἔχουν συντάκτας ἐβραῖους. Εἰς τὰ θέατρα, ὡς δραματικοὶ συγγραφεῖς, ἔχουν σχεδὸν τὸ μονοπώλιον....»

Αὐτὰ ὁ κ. Ταβερνιέ. Βέβαια ἡ ἀναλογία δεδομένου ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ὑπήκοοι Γάλλοι δὲν θὰ ὑπερβαίνουσι τὰς 60—70 χιλιάδας, εἶναι καταπληκτικὴ, καὶ σημαίνει μόνον ὅτι οἱ ἑβραῖοι ἀγαποῦν τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν. Τὰς θέσεις ἀπέκτησαν μὲ μελέτην καὶ δικηγωνισμούς. Δὲν τοὺς διώρισεν κανένας ἀνύπαρκτος Βασιλεὺς τῆς Ἱερουσαλήμ... Τότε.... τότε οἱ ἀντισημίται θὰ κάνουν καλὰ νὰ μελετοῦν περισσότερο.

Ρωσσία. Ἡ «Soir» διηγείται τὸ ἐξῆς. Ὁ διάσημος ἐβραῖος χειρουργὸς Ἰσραὴλ τοῦ Βερολίνου, κληθεὶς νὰ κάμῃ ἐγγείρισιν εἰς τὸν Τσάρεβιτς ἔθεσεν ὡς ἕρον τὴν ἀναστολήν μερικῶν καταπιεστικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἠρωστικὴ κυβέρνησις ἐπρόκειτο νὰ λάβῃ κατὰ τῶν Ἑβραίων. Ὁ Τσάρος ἐδέχθη τοὺς ἕρους, καὶ διέταξε τὴν ἀναστολήν τῶν παρασκευαζομένων ἐξώσεων τῶν Ἑβραίων εἰς Βίλναν, Κίεβον, Ὀδησσόν. Τότε μόνον ὁ Ἰσραὴλ ἐκίνησε διὰ τὴν Πετρούπολιν, ὅπου ἔγινε δεκτὸς ὑπὸ ὑπασιπιστοῦ τοῦ Τσάρου καὶ ὠδηγήθη μετὰ τιμῶν εἰς τὸ ἀ.ἀκτορον τοῦ Σλὸς Πίτερσοφ. Ἡ ἐγγείρισις ἐπέτυχε πληρῆστατα. Ὁ Τσάρος ἔδωκε ἀνώτερον παράσημον εἰς τὸν Ἰσραὴλ, ὁ ὁποῖος τὸ ἀπεποιήθη.

Ἰταλία. Ὁ πολὺς Μαλβάνος πρῶην Γε-

νικός Διευθυντής της Έξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Ἰταλίας διορίσθη Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐνῶ ἕτερος ὁμοδόξος ὁ Γαβριήλ Πίνκερλε διορίσθη μέλος τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου.

Ρωσσία. Ἀπὸ μίαν στατιστικὴν μαθάνομεν ὅτι κατὰ τὸ 1912 ἐδημοσιεύθησαν ἐν Ρωσίᾳ 565 ἐβραϊκὰ βιβλία με σύνολον ἀντιτύπων 1,765,290, Ἐφημερίδες δὲ ἐβραϊκῆς 38 ἐξ ὧν 13 κλημερινῆς 12 εἰς ἐβραϊκὴν καὶ 11 εἰς ἐβραιογερμανικὴν. 15 ἐβδομηδικαῖαι (7 εἰς ρωσσικὴν, 3 εἰς ἐβραϊκὴν, 4 εἰς ἐβραιογερμανικὴν καὶ 1 εἰς πολωνικὴν). 5 μηνιαῖαι (3 εἰς ἐβραιογερμανικὴν καὶ 2 εἰς ἐβραϊκὴν).

Ἀβυσσία. Ὁ Δρ. Φιλίτλοβιτς, ὁ ἀπόστολος τῶν Φιλισαῶν, ἐβραίων μελῶν τῆς Ἀβυσσινίας, ἀνεχώρησε διὰ τὴν χώραν ἐκείνην, μετὰ ἀπαιτούμενα μέσα πρὸς ἴδρυσιν σχολείου διὰ τοὺς ὁμοθρήσκους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἀπὸ αἰῶνας εἶχαν χάσῃ πᾶσαν συγκοινωνίαν μετὰ τοὺς ἄλλους ἐβραίους. Οἱ Φιλισαῶν, εἶχαν γίνῃ ἀπὸ τινος ὁ στόχος τῶν διικμαρτυρομένων ἱεραποστόλων, οἱ ὁποῖοι μετὰ πικρὰ μέτρα προσεπάθον νὰ τοὺς ἀποσπάσουν ἀπὸ τὰς περὶ αὐτοὺς τῶν πατέρων των.

Ἡ ἀγγελθεῖσα ἄφιξις τοῦ Δρος Φιλίτλοβιτς ἐπέπλησε χαρὰς τοὺς Φιλισαῶν καθὼς προκύπτει ἀπὸ ἐπιστολῆς ἐνὸς διικμαρτυρομένου ἱεραποστόλου ὁ ὁποῖος ἀναγράφει εὐλαχρινῶς τὰς δυσκολίας τὰς ὁποίας ἡ προπαγάνδα των ἀπαιτᾷ τῶρα. Οἱ Φιλισαῶν εἰς τὰ ἐπιχειρήματα τὰ προβλλόμενα νὰ γίνον διικμαρτυρομένοι ἀπικντοῦν. «Ἡμεῖς δὲν ξέρομεν νὰ σᾶς ἀπικνησωμεν. Τῶρα ἔρχεται ὁ Φιλίτλοβιτς καὶ τὰ λέτε μαζί του».

Ὁ Φιλίτλοβιτς θὰ πάρῃ μαζί του καὶ ἓνα ἢ δύο Φιλισαῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀνατραφῆ εἰς Εὐρώπην, διὰ νὰ διορισθῶν διδάσκαλοι τῶν ὁμοφύλων των.

Οἱ Φιλισαῶν οὗτοι κατὰ τοὺς μὲν δὲν εἶναι περισσότεροι τῶν 15,000 κατὰ τοὺς δὲ, 30 χιλιάδες καὶ πλέον.

Νέα Ὑόρκη. Εἰς συνέντευξιν τὴν ὁποίαν ἔλαβεν μετὰ τὸν γνωστὸν ἀμερικανὸν ραββῖνον δόκτωρα Στέφανον Βίσκ, ὁ πρόεδρος τῆς Ἀμερικῆς Οὐίλσον, ἐδήλωσεν ὅτι ὁ Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τὸν ἐβεβλῶσεν ὅτι ἐνόσφ αὐτὸς θὰ ἔχη τὴν προεδρείαν καμμία ἐμπορικὴ Συνθήκη μετὰ τῆς Ρωσσίας, δὲν θὰ ὑπογραφῆ ἐν Ἀμερικῇ, περιέχουσα ρήτρας καθιερώσας ἀνισότητά διὰ τοὺς ἐβραίους ἀμερικανούς, τοὺς μετακινόντας εἰς Ρωσίαν.

Ἰταλία. Εἰς τὴν Ἰταλίαν οἱ φίλοι τῆς ἐβραϊκῆς γλώσσης, ἀπεφάσισαν νὰ στείλουν εἰς Πεκκιστίνην διδάσκαλους τῆς ἐβραϊκῆς διὰ νὰ τελειοποιηθῶν καθότι ἐν Πεκκιστίνῃ σήμερον ἡ ἐβραϊκὴ θεωρεῖται ὡς γλῶσσα ζωντανή.

Ἐρχομαι πρὸς συλλογὴν πόρων πρὸ τινος ἀρχήσας, ἔδωκε λαμπρὰ ἀποτελέσματα.

Παλαδοστίνη. — Μέχρι τοῦδε ὑπάρχουν δύο ἐβραϊκὰ γυμνάσια ἐν ἐν Ἰάφφα, καὶ τὸ ἄλλο εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἐννοεῖται ὅτι καὶ εἰς τὰ δύο ἡ διδασκαλία γίνεται ἐβραϊστῆ. Φέτος τὸ γυμνάσιον τῆς Ἰάφφας, τὸ ἀρχαιότερον, θὰ δώσῃ τὰ πρῶτα ἀπολυτήρια, τὰ ὁποῖα δίδουν δικαίωμα τῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον φοιτήσεως. Ἐρχισε δὲ ἡ οἰκοδομὴ τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Χαίφφας, τὸ ὁποῖον θὰ ἔχει θέσεις διὰ 2,000 μαθητᾶς, καὶ ὅπου θὰ διδάξουν 70 καθηγηταί. Τὸ Πολυτεχνεῖον τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον βρῆθηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον τὰ μαθήματα θὰ διδασχθῶν ὅλα ἐβραϊστῆ, θὰ ἀποβῆ ἐν τῶν τελειότερων τοῦ κόσμου.

ΕΛΛΗΝΟ ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΝ ΤΕΡΤΕΣΤΗ

Μαθάνομεν λίαν εὐχαρίστως ὅτι οἱ ἐν Τερτέστη Ἕλληνας ἐκ Κερκύρας Ἰσραηλιταὶ συνεκρότησαν σύλλογον ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ροδεφε-Μιτσβὰ», ἔχοντα, πλὴν τοῦ φιλάνθρωπικοῦ, καὶ τὸν σκοπὸν ἰδρύσεως Συναγωγῆς, Λέσχης καὶ νυκτερινῶν σχολῶν. Ὁ καλὸς σύλλογος, εὐθὺς ἄμα τῇ συστάσει του, ἐξεδήλωσε καὶ τὰ ἐθνικὰ του αἰσθήματα, συλλέξας μετὰ τῶν μελῶν του 350 κορώνας, τὰς ὁποίας ἀπέστειλεν εἰς τὸν Δῆμαρχον Κερκύρας ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀπόρων ἐφεδρῶν Κερκυραίων. Ὁ κ. Κόλλας ἀπήντησε πρὸς τὸν σύλλογον, θερμῶς εὐχαριστῶν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ο ΙΒ΄.

Μετὰ τὸ διπλοῦν φωτιστέφανον τῆς δόξης καὶ τοῦ Μαρτυρίου ἀνέρχεται τὰς βαθμίδας τοῦ θρόνου, ὁ νέος Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων. Μετὰ τὴν πεποιθησιν, ἡ ὁποία ἐμπνέει ἡ ἀξία, μετὰ τὴν συγκίνησιν διὰ τὸ πρόσκαιρον τῶν ἐπεγείων, ὁ νέος Βασιλεὺς θὰ καταστήσῃ τὸ Κράτος του, πρότυπον ἰσχύος καὶ προῦδου, πρότυπον πάσης δικαιοσύνης.

Θὰ ἐμπνευσθῆ ἀπὸ τοὺς θριάμβους, νέους θριάμβους, τῶν ὁποίων οἱ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς εἰρηνικῆς ἐργασίας δὲν εἶναι οἱ ὀλιγώτερον ἐνδοξοί, ὁ ἐμπνευσθῆ ἀπὸ τὸν Πατέρα του, τὸν Ἀγαθὸν καὶ τὸν Μάρτυρα τὰς ἀρετὰς ἐκείνας τὰς βασιλικὰς, αἱ ὁποῖαι εἶναι τὸ λαμπρότερον σέμνωμα τοῦ Διαδήματος.

Κωνσταντῖνος Πρῶτος ἢ Δωδέκατος; Τὸ ὄνομα δὲν εἶναι ἀδιάφορον. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται νὰ δοθῆ σήμερον ἡ ὀνομασία. Ὁ Ἕλληνας λαὸς ὅταν ἐγενήθη ὁ πρίγκηψ τὸν ὀνειρεύθη ὡς μέλλοντα νὰ συνεχίσῃ τὴν παλαιὰν δόξαν, ἄρα ὡς Κωνσταντῖνον ΙΒ΄ καὶ χωρὶς

πρωτόκολλον καὶ παρὰ τὸ πρωτόκολλον οὕτως θὰ τὸν ὀνομάσῃ ὁ Ἕλληνας λαός, τῶρα ποῦ ὀνειρόν του βλέπει εἰς τὴν ὁδὸν τῆς πραγματικότητος.

ΤΟ ΠΕΝΘΟΣ ΔΙΑ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΒΡΑΪΚΑΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Αἱ Κοινότητες Θεσσαλονίκης διὰ τοῦ Ἀρχιεραββίνου καὶ αἱ τῆς Κερκύρας, Ἀθηνῶν, Χίου καὶ λοιπῶν, ἐτελεγράφησαν εἰς τὴν Βασιλικὴν Οἰκογένειαν καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ θερμὰ αὐτῶν συλλυπητήρια.

Ἡ Κοινότης Θεσσαλονίκης εἰς ἐνδειξιν βαθυτάτου πένθους θὰ ἀπέχη πάσης διασκεδάσεως κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Πουρήμ. (10 καὶ 11 Μαρτίου) διαταγῆ τοῦ ἀρχιεραββίνου.

Καὶ αἱ λοιπὲ Κοινότητες θὰ πράξουν τὸ αὐτό.

Ἡ Κοινότης Ἀθηνῶν διερμηνεύουσα τὸ αἰσθημα πασῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι Κοινοτήτων προσέβη εἰς τὸ ἐξῆς ψήφισμα.

Τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου κ. Α. Κωνσταντίνου συνῆλθε τὸ Συμβούλιον τῆς Ἰσραηλιτικῆς κοινότητος Ἀθηνῶν καὶ ἀπεφάσισεν :

- 1) Τὴν μεσισιῶς ἀνύψωσιν τῆς σημαίας εἰς τὴν Συναγωγὴν τῆς Κοινοτήτος μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς κηδείας τῆς Α. Μ.
- 2) Ν' ἀποσταλῆ τηλεγράφημα συλλυπητήριον εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν.
- 3) Ν' ἀντιπροσωπευθῆ ἡ κοινότης κατὰ τὴν κηδείαν ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς κ. Κωνσταντίνου καὶ ὀλοκλήρου τοῦ Συμβουλίου.
- 4) Νὰ γείνωσι μνημόσυνα εἰς ὅλας τὰ συναγωγὰς τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας.
- 5) Νὰ κατατεθῆ στέφανος ἐν ὀνόματι τῶν Ἰσραηλιτικῶν κοινοτήτων τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπεστάλη δὲ τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα πρὸς τὴν Α. Μ. τὴν Βασιλομήτορα εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν, ὡς καὶ πρὸς τὴν Α. Ὑ. τὸν πρίγκηπα Νικόλαον :

«Κατάπληκτοι ἐπὶ στυγερῶ ἐγκλήματι Ἰσραηλιταὶ Ἕλληνας θλιβόμενοι ὀδυνηρῶς, συμμετέχομεν ἐθνικοῦ πένθους.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἰσραηλιτ. Κοινοτήτος Ἀθηνῶν
Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗΣ

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΑΒΡΑΑΜ ΚΕΡΙΔΟΣ

Πλήρης ἡμερῶν ὑπερβάς τὰ ὀγδοήντα, ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν Κερκύρᾳ ὁ Ἀβραάμ Ι. Κερίδος ἐκ μιᾶς τῶν πρώτων κερκυραϊκῶν οἰκογενειῶν ἔλκων τὸ γένος. Οἱ Κερίδο συγγε-

νεύοντες μετὰ τοὺς Γκαὼν καὶ τοῦ Ἀμποῶφ ἦλθον πρὸ τινων ἐκατονταετηρίδων ἐξ Ἰσπανίας καὶ διεκρίθησαν εἰς τὴν Κοινότητα Κερκύρας διὰ τὴν δρᾶσιν αὐτῶν καὶ τὴν φιλάνθρωπιαν. Ὁ μεταστάς, ἔχαιρε ἀμέριστον τὴν ὑπόληψιν ὁμοθρήσκων καὶ μὴ καὶ ἐλατρεύετο ἀπὸ τὸν πληθυσμὸν τῆς ἐξοχῆς, ὅπου ἡ οἰκογένειά του εἶχε παλαιότερα κτήματα. Εἰς τὴν Κοινότητα ἐτιμήθη μετὰ πλεῖστα ἀξιώματα, ὡς Συμβούλου, Ἐπιτρόπου καὶ Δημογέροντος τῆς Ἀγαθοεργοῦ Ἐταιρείας τῶν κηδεῶν, τῆς ὁποίας ἡ οἰκογένειά του συγκατελέγετο μετὰ τῶν ἰδρυτῶν. Ἡ Ἐταιρεία αὕτη ἐκ τῶν μοναδικῶν εἰς τὸν κόσμον παρέχει δωρεὰν τὰς τελευταίας τιμὰς καὶ τὰ ἐξοδα ὅλα τῆς κηδείας, ἀνεὺ βαθμοῦ διακρίσεως τιμῆς, εἰς πλουσιωτάτους καὶ εἰς πένητας. Εἰς τὴν φιλάνθρωπον ταύτην ἔταιρειαν ὁ Ἀβραάμ Κερίδος ἀφιέρωσε ἀπαράμιλλον δρᾶσιν καὶ φροντίδα ἵνα ἀυξήτῃ τοὺς πόρους καὶ τὴν σημασίαν τῆς.

Ὁ Κερίδος διήρχετο τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἔτους εἰς τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖθεν περηκολούθει μετὰ ἐνδιαφέρον τὰ τῆς Κοινοτήτος, συμβουλευόμενος τὸ καλὸν καὶ τὴν εἰρήνην μετὰ τῶν μελῶν.

Ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας, θὰ ἐνθυμηθῆ πάντοτε, ὅτι ἐν ἡμέραις Κοινοτικῶν διαφορῶν, ὁ Κερίδος τὸν ἐκάλεσε καὶ ἀντελήφθη μετ' ἀπορίας πόσον, ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ νομιζόμενος μικρὰν πάσης κοινοτικῆς ἀναμιξείως, εἶχεν ἐννοήσῃ τὸ σημεῖον διὰ τοῦ ὁποίου ἠδύνατο νὰ ἐπέλθῃ ἡ σύμπραξις καὶ ἡ ὁμόνοια.

Ὁ Κερίδος ὑπῆρξε καὶ ἀπαράμιλλος πατὴρ εὐτυχῆσας νὰ ἴδῃ ἀριστα ἐγκατεστημένα τὰ τέκνα του πρὸς τὰ ὁποῖα ἡ Ἰσρ. Ἐπιθεώρησις προσφέρει τὰ ἐνθερμα αὐτῆς συλλυπητήρια, καὶ ἰδιαιτέρως πρὸς τοὺς φίλους Ἰσαὰ καὶ Ἰακωβὸν Κερίδον καὶ τὸν ἐπὶ θυγατρὶ γαμβρὸν του μεγάλεμπορον τῶν Ἀθηνῶν κ. Ἀσέρ Λευῆ.

ΜΟΡΔΕΧΑΪ ΚΑΙ ΝΑΧΑΜΑ ΜΑΛΛΑΧ

Οἱ ἀδελφοὶ Μορδεχαΐ καὶ Ναχαμὰ ἐξεμέτρησαν τὸ ζῆν ἐν Θεσσαλονικῇ εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων ἡμερῶν. Ἡ οἰκογένεια Μαλλὰχ χαίρει εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Μακεδονίας ἀμέριστον τὴν συμπάθειαν τῶν κατοίκων ἀδιακρίτως θρησκευματος, διὰ τὴν εὐγένειαν καὶ φιλάνθρωπιαν αἱ ὁποῖαι τὴν διακρίνουν. Ὁ Μορδεχαΐ ἔλαβε σπουδαῖον μέρος εἰς τὴν ἴδρυσιν τῆς Κοινοτικῆς Βιβλιοθήκης καὶ εἰς ἄλλα φιλάνθρωπα ἔργα, ὁ δὲ Ναχαμὰ ἦτο ἀπὸ τριακονταετίας μέλος τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, ἐκ τῶν ἰδρυτῶν μάλιστα τούτου καὶ ἀκούρατος

εις τὸ παράσχειν ὑπηρεσίας εἰς τὴν σπουδαίαν ἐκείνην Κοινότητα.

Εἰς τὰ συλλυπητήρια ὀλοκλήρου τῆς Κοινότητος Θεσσαλονίκης, ἐνώνει ἡ «Ἴσρ. Ἐπιθεώρησις» τὰ ἰδικὰ της, ἰδίᾳ πρὸς τὸν λαμπρὸν φίλον Ἀβραὰμ Μκλλάχ, ὁ ὁποῖος τόσας ἀδελφικὰς ὑπηρεσίας παρέσχεν εἰς τὸν ἀρχισυντάκτην μας, κατὰ τὴν πρόσφατον ἐν Θεσσαλονίκη διαμονὴν του.

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὅποια ἄφατος χρεὶ ἡ ἡμετέρα ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἀπὸ τὸ παρὸν τεῦχος, ἡ στήλη αὕτη θὰ εἶναι ἀσυγκρίτως πλουσιωτέρα διὰ τὴν αὐξησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, καὶ μετ' αὐτοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἰσραηλιτικῶν Κοινοτήτων.

Αἱ νέαι αὗται Κοινότητες, αἱ γνωσταὶ μέχρι σήμερον εἰς ἡμᾶς εἶναι ἡ τῆς Θεσσαλονίκης, τῆς Βέροιας, τῶν Χανίων, τῶν Ἰωαννίνων, τῆς Πρεβέζης, τῆς Χίου.

Ἄλλ' ἐλπίζομεν ὅτι μετὰ τὸν καθορισμὸν τῶν συνόρων, ἡ Ἑλληνικὴ σημαία θὰ κυματίσῃ εἰς εὐρυτέραν μακεδονικὴν περιφέρειαν καὶ εἰς πλείω νησιά τοῦ Αἰγαίου, καὶ ὅτι ἡ κοινότης Ἀθηνῶν θέλει φροντίσῃ νὰ ζητήσῃ πληροφορίας περὶ τῶν καταληφθέντων μερῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ καταστρώσῃ στατιστικὴν τῶν εἰς αὐτὰ Ἰσραηλιτικῶν Κοινοτήτων. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου ἐπέγει ἡ ἐπανάληψις μετ' αἰσιωτέρους οἰωνοὺς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου τῶν Κοινοτήτων, τῶν ἀναβληθειῶν λόγῳ τῆς ἀνωμαλίου καταστάσεως.

Ἀθῆναι. Εἶναι ἀξία ἰδιαίτερης μνείας ἡ δράσις τοῦ κ. Α. Κωνσταντίνου προέδρου τῆς Κοινότητος Ἀθηνῶν, μεταβάτης προσωπικῶς εἰς Θεσσαλονικίαν, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς κατοχῆς, ἵνα τεθῆ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐκεῖ Ἰσραηλιτικῆς Κοινοότητος. Ἡ παρουσία τοῦ κ. Κωνσταντίνου ἐστερέωσε τὴν μεταξύ Ἑβραίων καὶ Ἑλλήνων σύμπνοιαν, τὴν ὑφισταμένην ἀνεκαθεν, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν ἐπειρήθησαν νὰ διαταράξουν μερικοὶ χριστιανοὶ ἐνόητοι ὀρμώμενοι ἀπὸ ἰδιοτελοῦς καὶ τίς οἶδε ποίους ἄλλους σκοπούς. Ὁ κ. Κωνσταντίνος εἰργάσθη ὡς Ἕλληνας ἀλλὰ καὶ ὡς Ἰσραηλιτῆς, συντελέσας καὶ παντοιοτρόπως εἰς τὴν ἀνακούφισιν τῶν Ἑλληνικῶν ἐβραϊκῶν πληθυσμῶν κατὰ τὸν πόλεμον.

Θεσσαλονίκη. Ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς κατοχῆς, ἡ καθαρῶς ἐβραϊκὴ ζωὴ, ἐκτελίσσεται φυσικὰ, μετ' ἀριστοτέραν ἐλευθερίαν εἰς τὴν μακεδονικὴν μεγαλοπόλιν. Ὅτι ἡ αἴρα τῆς ἐλευθερίας πνέει ἐνταῦθα, δεικνύει τὸ γεγονός

τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς Σιωνικῆς Ἐπιχειρήσεως. Ἡ δράσις τῶν Σιωνιστῶν ἢ ἀποβλέπουσα ὄχι εἰς ἐδαφικὰς κατακτήσεις ἀλλ' εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐβραϊκῆς γλώσσης καὶ τῶν ἐβραϊκῶν γρομμμάτων, καὶ τὴν διάπλασιν τῆν σωματικὴν τῆς ἐβραϊκῆς νεολαίας, τῆς ὁποίας ἐξεσθένθησαν τοὺς μῦς αἰῶνες περιορισμῶν τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἀέρος, μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν κατοχὴν εἰσῆλθεν εἰς νέον στάδιον.

Ὁ Σιωνισμὸς ὑποστηρίζει προσέτι τὸν ἐν Παλαιστίνῃ ἐβραϊκὸν συνοικισμὸν, μέλλοντα νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν χώραν ἐκείνην τὴν παλαιὰν ἀκμὴν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς.

Οἱ Τοῦρκοι, οἱ φροβούμενοι ἀνεκαθεν φαντάσματα, δὲν ἐπέτρεπον τὴν εὐδωσιν τοῦ Σιωνισμοῦ, ἐπιμένοντες νὰ δώσουν εἰς αὐτὸ πολιτικὸν χαρακτῆρα τὸν ὅποιον δὲν εἶχε.

Φέτος μετὰ τὴν νέαν δράσιν τοῦ Σιωνισμοῦ, ἐωρτάσθη ἡ «Ἐορτὴ τῶν δένδρων» «Ρὸς Ἀσανά λαηλαὸτ» μετ' δημοσιότητα εἰς τὸ Σιωνικὸν Κέντρον.

Ὁ ἡμέτερος Ἀρχιεραρχὸς χαίρει τὴν συμπάθειαν ὅλων τῶν Ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκτιμοῦν δεόντως τὴν φιλελληνικὴν πολιτείαν του.

Καὶ αἱ ἐργασίαι, εἶναι ἐλπίς, κατόπιν τῶν δραστηρίων μέτρων περὶ τοῦ ἐμπορίου, τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, νὰ ἐπαναληφθοῦν ταχέως παρ' ὅλην τὴν ἀνωμαλίαν τῆς καταστάσεως ἐν Ἀνατολῇ.

Ὅχι δὲ μόνον ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες Ἰσραηλιταί, ἀλλὰ καὶ οἱ μὴ τοιοῦτοι ἀναγνωρίζουν τὸ φιλελεύθερον καὶ φιλοδικαίον τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ

Σ. Ι. Ε.—Μκνθάνομεν τηλεγραφικῶς ὅτι ὁ θάνατος τοῦ πολυκλαύστου Βασιλέως μας, ἐπροξένησεν βαθεῖαν λύπην εἰς τοὺς Ἰσραηλιτὰς Θεσσαλονίκης. Τὰ Ἑβραϊκὰ καταστήματα ἐκλείσαν πρὸς ἐνδειξὴν πένθους, καὶ τὰ Ἑβραϊκὰ σχολεῖα ἐπὶ τριήμερον.

Ὁ Ἀρχιεραρχὸς Ἰκκὼθ Μείρ συνελυπήθη τὸν Βασιλέα Κωνσταντίνον τὸν πρίγκηπα Νικόλαον καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν. Ἡ Α. Συνοβριώτης ἀπηγόρευσε πᾶσαν δημοσίαν διασκέδασιν κατὰ τὸ Πουράμ.

Ἰωάννινα. Τὴν ἄφατον χαρὰν τῶν Ἰσραηλιτῶν Ἰωαννίνων διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πόλεως των, τὴν βλέπουν οἱ ἀναγνώσταί μας εἰς ἰδικιτέραν στήλην. Ἀνεκαθεν ἄκρα ὁμόνοια διέκρινε τὰς μεταξύ Χριστιανῶν καὶ Ἑβραίων σχέσεις. Ἡ «Ἰσραηλιτικὴ Ἐπιθεώρησις» εἶναι εὐτυχῆς ὅτι μετὰ τὴν ἐκδοσὴν τῆς ἐδῶσε νέαν ἀφορμὴν νὰ διατρανωθῆ ἡ τοιαύτη εἰλικρίνεια σχέσεων, μετ' ἀνταλλαγὴν ἐπιστολῶν μεταξύ τῆς Ἐπιθεωρήσεως μας καὶ τῆς ἐγκρίτου ἐν Ἰωαννίνοις Ἐπιχειρήσεως «Ἡ Θεοτόκος» τὸ δὲ ἡμέτερον φύλλον μετὰ τὸ πρόγραμμα του, τῆς μεταξύ τῶν δύο φυλῶν προσεγγί-

σεως, ἔτυχε ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως του τὴν ἐπιδοκιμασίαν τοῦ ὑψίστου χαρακτηῆρος καὶ μεγάλης μορφώσεως Α. Α. Μητροπολίτου Γερβασίου πρὸς τὸν ὁποῖον εἰμεθα εὐγνωμόνες.

Κέρκυρα. Ἡ Κέρκυρα ἐπανηγύρισε ὡς ἔδει τὴν κατὰληψιν τῶν Ἰωαννίνων, εἰς τὴν Συγκλητὴν μετ' ὥρατον λόγον τοῦ Αἰδισ. Ἀρχιεραρχίου καθηγητοῦ Γουστάβου Κκλῶ.

Ὁ Ἀρχιεραρχὸς Κκλῶ εἶναι ἀξίος εὐγνωμοσύνης διότι δι' ἐντονωτάτης ἐπιστολῆς διέψευσε τὰ φανταστικὰ ψεύδη, τὰ ὁποῖα ἐδημοσίευσεν μερὶς τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ τύπου, κατὰ τὴν κατὰληψιν τῆς Θεσσαλονίκης ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Οἱ Ἰσραηλιταὶ Κερκύρας ἔλαβον λαμπρὸν μέρος εἰς τὰς μάχας τοῦ στρατοῦ, δεῖξαντες ἀντοχήν, αὐταπάρησιν, ἡρωισμόν.

Ὅχι εἰμεθα εὐτυχεῖς δημοσιεύοντες ὀνομαστικῶς εἰς τὰς μάχας. Ἀναμένομεν τὰ ὀνόματα.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος χύνομεν ἐν δάκρῳ διὰ τὸν θάνατον τοῦ Γαβριὴλ Χ.Μιζῆν ἐπισυμβάντος εἰς Θεσσαλονικίαν, καὶ ἀναφέρομεν τὰ ὀνόματα τοῦ Γεωργίου Φέρρου πληρωθέντος εἰς Σαρκεντόπορον καὶ τοῦ Ἰσραήλ Φέρρου υἱοῦ τοῦ προέδρου τῆς Ἰσραηλιτικῆς Κοινοότητος κ. Ἡλίας ὁ ὁποῖος ἔλαβε μετ' ἀναμνηστῆσαν ἀντοχὴν μέρος εἰς ὅλας τὰς μάχας τῆς Ἠπείρου.

Χαλκίς. Εἰς μίαν διαδήλωσιν διὰ τὴν κατὰληψιν τῆς Θεσσαλονίκης, παιδιάρια τινὰ διὰ τὰ ἀπὸ τὴν Ἑβραϊκὴν συνοικίαν ἐσπασαν τὰ τζάμια τῆς Συγκλητῆς καὶ μερικῶν σπητιῶν.

Ὁρατὸς τρόπος ἐορτασμοῦ τῆς ἐλευθερίας, διὰ τὴν ὁποίαν πάντες ἠγωνίσθημεν!

Ἡ Ἑλληνικὴ δικαιοσύνη ἐτιμώρησεν, λέγεται μάλιστα πολὺ αὐστηρῶς, τὰ παιδιὰ ἐκεῖνα.

Ἐπειδὴ εἰμεθα πεπεισμένοι ὅτι δὲν ὑπάρχει Ἕλληνας φανατικὸς διότι ὁ Ἕλληνας θηλάζει μετὰ τὸ γάλα τὸ αἰθνητικὸν τῆς ἀνεξίτητης, εἰμεθα βέβαιοι ὅτι οἱ τιμωρηθέντες, εἶναι κκαλιτέροι τῆς πράξεώς των, καὶ ὅτι ἡ ἀνάμνησις τῆς τιμωρίας θὰ εἶναι δι' αὐτοὺς γλυκεῖα ἀνάμνησις, διότι θὰ ἐνθυμηθοῦν μετ' ὑπερηφάνειαν τὸ φιλελεύθερον καὶ φιλοδικαίον τῆς πατρίδος των.

Χανία. Οἱ Ἰσραηλιταὶ Κρήτης παρακλούθησαν μετὰ χαρὰν τὰς νίκας τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Ἐτέλεσαν δοξολογίας μετ' ὑστερησαντες τῶν ἄλλων ὁμοδόξων των. Ἐνας ξένος ἐβραῖος, ἵσως ἐμπορούμενος ἀπὸ ὑπερβολικὸν ζῆλον, ἀπῆτει οἱ Ἑβραῖοι Κρήτης νὰ... δὲν εἰξεύρομεν τῆ ἀληθείᾳ τι ἀπῆτει. Τοὺς ὑβρίζει καὶ διὰ τὸν Σιωνισμόν των. Ὄσει δύναται ἐβραῖος νὰ εἶναι καλὸς πολίτης, ἐὰν ἀπαρνεῖται τὰ ἰδεώδη τῆς φυλῆς του.

Ἀναδημοσιεύομεν μίαν ἐπιστολὴν τοῦ κ.

Μποσδαγιάννη ἐκ τῆς «Νέας Ἐρεῦνης» ἀναφερομένην εἰς αὐτὸν τὸν κ. Ὀρνστάιν, χάριν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν φιλελεύθερον Κρητᾶ, καὶ διότι τὰ ἐπιχειρήματά του εἶναι σωστά.

Λάρισα. Μετὰ τὴν Κέρκυρα ἡ Λάρισα ἐδῶσε τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἐβραίων στρατιωτῶν εἰς τὸν πόλεμον. Κατὰ τὴν ἀφήγησιν τῆς «Ἑλλάδος», εἰς ἐξ αὐτῶν Ἀζαρίης Ἀτὸν ἐξετέλεσε καὶ ἡρωισμόν. Ἀναδημοσιεύομεν τὸ σχετικὸν ἄρθρον εἰς ἄλλην στήλην.

Βόλος. Καὶ ἐκ Βόλου πολλοὶ Ἰσραηλιταὶ ἐπολέμησαν καὶ πολλὰ συνεισέφερον διὰ τὰς οἰκογενεῖς τῶν ἐφέδρων.

Ἡ Κοινότης ἐνήργησε ὑπογραφήν, ἡ ὁποία ἐφθασεν ἤδη εἰς δρ. 9,000 ἐτησίως διὰ τὸν διορισμὸν Ἀρχιεραρχίου. Ἡ Κοινότης Βόλου φρονεῖ δικαίως, ὅτι ὁ πρῶτος παράγων παραγωγῆς αὐτῆς θὰ εἶναι εἰς ἐπιστήμων ραββῖνος, ἐκ Γερμανίας κατὰ προτίμησιν, ὡς εὐκόλως μκνθάνων τὰ ἑλληνικά. Διότι ὁ ραββῖνος μετὰ ταῦτα θὰ φροντίσῃ διὰ τὸ Ἑβραϊκὸν Σχολεῖον καὶ λοιπὰς Κοινοτικὰς ἀνάγκας.

Ὁ κ. Δαβὶδ Καλαμάρας ἀνώτερος ὑπάλληλος τῶν Θεσσαλικῶν Σιδηροδρόμων, ἐδώρησεν δρ. 1000 εἰς τὸ Σιωνικὸν Κέντρον διὰ μίαν οἰκίαν εἰς Παλαιστίνην διὰ τὸς Ἑβραίους τοὺς προσφυγόντας ἐκεῖ ἐκ τῆς Γεμενίας.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ

ΣΙΩΝΙΣΜΟΥ

Τὰ ἰδιωτικὰ κντία τοῦ Σιωνικοῦ Κεφαλαίου τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἀπέδωκαν.

Ἀριθ. κυτ. 667, Ἀερῶν Ἀδελᾶς φρ. 2,85. Κι 668, Μωυσῆς Μεζᾶν 0,50. Κ 669, Τζῶν Λεβῆ κα. Τράχανᾶς 0,10. Κ. 670, Χαῖμ Α. Ἀλχανάτης Λάρισσα φρ. 3,95. Κ. 671, Ζαχαρίας Μουρτζούκος Βόλος 5,35. Κ. 672 Μουρτζούκος, Σιγάρας, Λευῆ καὶ Σα 2,10. Κ. 673 Ἰωσήφ Λεβῆς 1,90. Ε. 674, Σαλῶμ Φρατζῆς 2,90. Κ. 675φ Χαῖμ Λεβῆς 12,15. Κ. 676, Σαμουὴλ Κοέν φρ. 5. Κ. 677 Ζαχαρίας Λεβῆ 5,25. Κ. 678, Δαυὶδ καὶ Ἰσαὰκ Λεβῆ. Τρίκαλα φρ. 1,10. Κ. 679, Ἡλίας Κοέν. Τρίκαλα φρ. 5,80. Κ. 680, Μαυρικῖος Κοφφίνας Βόλος 4,60. Κ. 684, Σιμεῶν Κοέν 1,10. Κ. 685, Δαυὶδ Ματθίλιας 5,80. Κ. 687, Μωυσῆς Λεβῆ 1,20. Κ. 688, Λούνα Ἐλ. Κωστή φρ. 2,90. Κ. 690, Σαμπεθαί Μορδοχάϊ Τρίκαλα φρ. 2,85. Κ. 691, Δαυὶδ Καλαμάρας Βόλος 4,45. Κ. 692 Ἀβραὰμ Ναπολιῶν 0,35. Κ. 693, Σαμουὴλ Ἰωσήφ, Τρίκαλα 3,80. Κ. 694, Μωυσῆ Πολίτης καὶ Σα. Βόλος φρ. 2,45. Κ. 695, Σαλβατῶρ Λεβῆ, Τρίκαλα 1,50. Κ. 696, Βενιαμὴν καὶ Ζαχαρίας Δασκαλάκη, Βόλος 1.10. Κ. 697, Λέων

Λεβή και Βίκτωρ Πολίτης 3,85. Κ. 698. 'Ιεσούας Λεβή 2,85. Κ. 699. Μωύσης Μ. Μωύσης φρ. 1. Κ. 700. 'Εμμανουήλ Μπερχαῖς 2,20. Κ. 701, Μίρκος 'Ηλ. Γκωνῆ 2,40. Κ. 702, Δαυὶδ Σαρφαντῆς 2. Κ. 704. Σιωνιστικός Σύλλογος «Ποαλέ Σιών» 4,50. Κ. 705, Ζ. Μουρτζουκός και Ζ. Λεβῆς 0,90. Κ. 706. 'Αδελφοὶ Λεβῆ φρ. 17. 'Εν ὄλφ φράγκκ 117,75.

Ἐλαιόδενα.

'Ιεσούας Μ. Λεβῆ 7,50. 'Ισραηλιτική Κοινότης Βόλου 5. ἔλαιοδ. φρ. 37,50. 'Αβραῖμ Μ. Κοέν, Λαρίσης (ἐπ' ὀνόματι τῶν νεοσύμφων Δαυὶδ Μ. Κοέν—Ρεϊνούλα 'Αλχανάτη) φρ. 7,50. 'Εν ὄλφ φρ. 52,50.

Γαταὶ ἐν Παλαιστίνῃ.

Σιωνιστικός Σύλλογος «Ποαλέ Σιών» Βόλου 1 δουνάμ φρ. 50

Οἰκίαι Ἰεμενιτῶν ἐν Παλαιστίνῃ.

Κος Δ. Κ. φρ. 1000.

Διάφοροι δωρεαὶ ληφθεῖσαι μέσφ τοῦ Σιων. Συλλόγου «'Οαβέ Σιών» Λαρίδος.

'Ιωσήφ Σακκῆς φρ. 2.—'Ανώνομος φρ. 2.—Σαμουήλ Μισδραχῆς φρ. 1.—Σαούλ Κοέν φρ. 1.—'Ισαὰκ Φάις φρ. 2.—Μωύσης 'Ισαὰκ φρ. 1.—'Αβραῖμ Σαούλ Κοέν φρ. 1.—'Ισαὰκ 'Αλχανάτης φρ. 2.—'Ιωσήφ Φελοῦς φρ. 0,50.—Μωύσης Α. Γιαμαλή φρ. 2.—Μωύσης 'Εσκεναζῆ φρ. 2.—'Ισαὰκ Ταραμπουλόυ φρ. 1.—Χαῖμ Α. 'Αλχανάτης φρ. 1.—'Ηλίας Κοέν φρ. 1.—Δαυὶδ Μισδραχῆς φρ. 1.—Μωύσης Σασσών φρ. 0,50.—'Αβραῖμ Μ. Κοέν φρ. 0,50 Δρ. 'Εξεκίας Σακκῆ φρ. 5.—'Αβραῖμ Α. Μισδραχῆ φρ. 0,50.—Μωύσης Β. Μισδραχῆς φρ. 1.—'Ισαὰκ Ναχμούλη φρ. 1.—Σιμών Φρανσές 0,50.—'Ιακώβ Τουρσῶν 0,50.—Σαμουήλ Σάμων φρ. 0,30.—'Αβραμῖνος Μισδραχῆ φρ. 1,50.—Μωύσης Η. Λεβῆς φρ. 0,50.—'Ιουδᾶς Σαμπεθάι φρ. 3.—Δαυὶδ 'Αγγελος φρ. 1.—Σιμών Μαγρίσου φρ. 0,50.—'Αβραῖμ Μωύση φρ. 0,50.—'Ισαὰκ Σασσών φρ. 0,50—Δαυὶδ Μισδραχῆς φρ. 0,50.—Δαυὶδ Φάις φρ. 1.—'Ιουδᾶς Πελοσῶφ 0,50.—Μεναχέμ Μωύσης φρ. 1. 'Εν ὄλφ φρ. 41.

(Ἐκ τοῦ Σιωνικοῦ Συλλόγου Βόλου).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σ. Ι. Ε. Τὸ δεύτερον μέρος τοῦ «Verso la meta» τοῦ φίλου ὁμοδόξου καθηγητοῦ ἐξεδῶθη ἤδη ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας τῶν ὀφελίμων βιβλίων.

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ DE BENEDETTI

ΚΑΙ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ «VERSO LA META»

'Ο De Benedetti εἶναι γνωστός ὡς φιλόλογος, ἱστορικός, ποιητής και παιδαγωγός. Τὰ ἔργα αὐτοῦ ἔτυχον τῆς μεταφράσεως πολλῶν γλωσσῶν. Κατ' αὐτὰς ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν ὀφελίμων βιβλίων τὸ πρῶτον μέρος τοῦ πολυκρότου βιβλίου Verso la Meta, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Ἐγκόλιον τῶν Νέων και τὸ δεύτερον μέρος ὅσον οὕτω δημοσιεύθησεται. Τὸ πολῦτιμον τοῦτο βιβλίον εἶναι πράγματι ἐγκόλιον, ὄχι μόνον τῶν νέων, ἀλλὰ παντός ἀνθρώπου ἐγγραμμάτου, διότι πολλὰ διδάσκει καλὰ και ὀφελίμα. Ὡς συνέχεια τῆς συγγραφῆς ταύτης εἶναι και τὸ Affetto. Τὰ δύο ταῦτα παιδαγωγικά ἔργα δικαίως ἔτυχον τόσων ἐγκομιῶν ἀπὸ τὸν πεπολιτισμένον κόσμον και μεταφράσθησαν και εἰς πολλὰ ἐκπαιδευτήρια και παρθεναγωγεῖα εἰσήχθησαν. Ἐλπίζομεν και τὸ Affetto νὰ μεταφρασθῆ εἰς τὴν γλώσσάν μας.

'Ο De Benedetti εἶναι τύπος φιλοπόνου λογίου. Ἄν και καθηγητῆς εὐσυνείδητος, καταγινόμενος εἰς ἔργα παιδαγωγικά, σχολικά και γραμματολογικά και ἀρμόζοντα εἰς καθηγητὴν, οὐχ' ἤττον ὅμως εὐρίσκει καιρὸν δι' ἱστορικάς μελέτας και διὰ νὰ πλουτίζη τὸν εὖοσμον ἰταλικῶν Πικρνασσῶν με' ἔξοχον ποιήματα. Μίαν και μόνον ἡμέραν ἔμεινεν ἐν Ζακύνθῳ. Εἶδε μέρος τῆς ἔξοχῆς μας και τὰς κυριώτερας ἐκκλησίας και ἐνθουσιασμένος ἀνεχώρησεν, διότι ἐπεσκέφθη τὴν πατρίδα τοῦ Φωσκόλου, τοῦ Σολωμοῦ και τοῦ Κάλδου.

«Φιλελεύθερος» Ζακύνθου

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται θερμῶς οἱ ὀλίγιστοι συνδρομηταὶ οἱ καθυστεροῦντες εἰσεῖν τὴν συνδρομὴν τῶν νὰ τὴν ἐμβάσωσιν, ἀφοῦ ἤδη ἔληξεν και τὸ ἔτος τῆς συνδρομῆς.

Η ΙΣΡ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Εὐχαριστεῖ πάσας τὰς ἐν Ἑλλάδι Ἰσραηλιτικὰς Κοινότητες, Ἀθηνῶν, Κερκύρας, Βόλου, Τρικκάλων, Χαλκίδος πλὴν τῆς Λαρίσης, αἱ ὁποῖαι ἀναλαβοῦσαι τὴν πληρωμὴν συνδρομῶν τινῶν, ἐτήρησαν τὴν ὑπόσχεσίν τῶν ἐμβάσασαι ἐγκαιρῶς τὸ ἀντίτιμον.

BULLETIN FINANCIER

LA BANQUE D'ATHÈNES

ET SA RÉORGANISATION

Comme plusieurs de nos lecteurs, de la Grèce et de l'étranger appartenant au monde du commerce et de la finance ont des relations directes ou indirectes avec la Banque d'Athènes, nous croyons servir leurs intérêts en mettant sous leurs yeux l'interview suivante du Directeur de la dite Banque.

— Depuis six ans, a dit M. Matzas Directeur général de la Banque d'Athènes, à un de nos confrères, des crises successives se vissent en Orient. Notre Banque a eu à subir là-dessus des pertes considérables. Nous nous étions proposés d'amortir par degrés ces pertes en réduisant pendant quelques années nos dividendes. Cette mesure était d'autant plus justifiée qu'une partie de nos pertes n'a pas encore été réalisée; il ne s'agirait pour ce dernier cas que d'une mesure de prévoyance pour l'amortissement des pertes à mesure qu'elles iraient se réaliser.

Les choses étaient là, lorsque ont éclaté les deux dernières crises, les plus sérieuses entre toutes, la crise égyptienne dont tous se rappellent les fâcheuses conséquences et celle produite par suite de la dernière guerre turcobaalkanique. Cette dernière crise, à cause de l'étendue de nos affaires en Turquie, a eu pour nous des effets surtout négatifs, fermeture de comptoirs, diminution des profits etc...

Mais voilà qu'un nouvel horizon s'ouvrait à l'activité du peuple grec par les victoires de notre armée. Là-dessus, nous commençâmes à éprouver de l'hésitation s'il était convenable de continuer dans la voie des amortissements graduels avec la réduction des dividendes, ou s'il

ne valait pas mieux faire d'un coup tabula rasa de tout ce qu'il y avait de faible dans notre passé, pour assainir définitivement notre Actif, et renforcer nos ressources financières, à fin de nous trouver en état de reprendre intégralement notre activité et le payement de nos dividendes dans la nouvelle période que la conclusion de la paix va inaugurer.

Nos amis de France qui detiennent les 4)5 de nos actions, se sont empressés à couper court à nos hésitations, en nous déclarant formellement que l'intérêt tout aussi bien de la Banque que des actionnaires exigeait une liquidation radicale, même avec le sacrifice d'une partie du capital social.

Là-dessus avec la collaboration de nos amis nous avons procédé à la vérification circonstanciée de tous les chefs de notre Actif, et sommes venus à la conclusion que, pour que la liquidation fût complète, sans crainte d'ultérieures pertes par effet des vieilles entreprises, il était nécessaire non seulement de ne pas distribuer de dividende pour le semestre écoulé, mais de réduire notre capital social du 25 0)0. Ce 25 0)0 servirait en partie à compléter nos amortissements et en partie comme fonds destiné aux affaires pas encore liquidées.

En même temps la Banque de l'Union Parisienne dont j'entendais parler plus haut, la quelle a eu une nouvelle preuve de la vitalité de notre Banque par l'étude circonstanciée de notre Actif, s'est chargée de nous assurer les 15 millions d'un nouvel emprunt qui nous permettra de porter notre capital social à 60 millions comme il l'a été jusqu'à ce jour, et surtout de donner à nos affaires un essor adéquat au développement que notre pays va prendre après la prochaine conclusion de la paix.

Les avantages de la combinaison ci-dessus, sont faciles à comprendre, et se resument comme suit :

a) Liquidation générale et complète

de toute perte réalisée ou presumée réalisable par des affaires contractées jusqu'aujourd'hui.

b) Reprise du paiement des dividendes, qui ne pourront que se ressentir de l'amélioration des affaires de la Banque après la conclusion de la paix. Ce paiement ne pourra que profiter de l'élimination de tout ce qui n'était pas solide dans notre Actif, car notre Banque n'aura à payer à proprement parler que le dividende de 450,000 actions, les 15 nouveaux millions devant donner, bien entendu, des profits correspondants.

c) Consolidement substantiel de la Banque par de nouveaux moyens pecuniaires.

d) Affluence d'un nouveau numéraire en or dans notre pays, qui plus que jamais, a besoin aujourd'hui des capitaux étrangers et enfin.

e) Nos clients en général et ceux qui ont de placements chez nous profiteront des nouvelles forces que la Banque mettra à leur disposition. Notre nouveau capital de 15 millions donne surtout un sur plus de garantie aux placements à nous confiés.

Il faut ajouter que par effet des innovations ci-dessus, notre administration elle même gagnera au point de vue d'une réorganisation plus parfaite, avec un service de contrôle plus étendu. Notre Comité de Paris verra aussi ses attributions augmentées, par le droit consultatif qui lui sera octroyé. Le dit Comité conjointement à la filiale que nous allons fonder à Paris, formera le centre d'action de notre Banque dans la capitale de la France, en ce qui concerne nos nombreuses affaires dans ce grand pays. Ce centre d'action pourra à l'avenir rendre des services plus grands au commerce grec, et devenir le trait-d'union entre le capital français et l'activité grecque à la quelle la paix ouvrira bientôt, j'aime le répéter, un horizon plus vaste.

J'ajoute que nous avons pris les mesures nécessaires pour que les vieux ac-

tionnaires de notre Banque aient la préférence dans l'achat des nouvelles actions au prix effectif, en les mettant ainsi en état de se refaire de la perte qu'ils ont à subir aujourd'hui; perte dont ils seront couverts aisément par les dividendes prochains et la hausse de nos actions, qui sera la suite naturelle de l'assainissement de l'Actif de notre Banque.

Voilà en grandes lignes les questions dont l'Assemblée générale des actionnaires de la Banque d'Athènes aura bientôt à s'occuper. Je ne doute aucunement qu'elles auront l'approbation générale, comme elles ont reçu l'approbation de nos actionnaires français et des amis que nous avons cru de notre devoir de consulter. Parmi ces amis l'opinion de l'éminent gouverneur de la Banque Nationale Mr Jean Valaoritis nous a été très précieuse et très encourageante autant à cause des fonctions élevées qu'il occupe, que par sa compétence en la matière et son expérience exceptionnelles.

Et ces encouragements, après les faits que je viens de vous relater, savoir l'examen des différents chefs de notre Actif, élaboré en collaboration de la Banque de l'Union Parisienne, qui a pris là dessus à sa charge une partie si importante de nos nouveaux capitaux (à un moment où toute spéculation économique est ajournée en Europe) parlent si éloquemment en faveur des mesures arrêtées, que tout autre explication devient oiseuse. Mais surtout les faits que je viens d'énumérer, attestent d'une manière péremptoire la vigueur de Notre Banque et explique la confiance dont ses amis l'honorent.

«Athinaï»

N. de la R. Nous publions ce Bulletin financier en français croyant qu'un nombre plus grands de lecteurs pourra ainsi en profiter.

